

Про затвердження Програми економічного і соціального розвитку Миколаївської області на 2025 рік

Двадцять шоста позачергова сесія восьмого скликання

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», на підставі Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2025-2027 роки, схваленого постановою Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 року № 780, з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695, згідно з розпорядженням начальника Миколаївської обласної військової адміністрації від 05 грудня 2024 року № 499-р «Про схвалення проекту Програми економічного і соціального розвитку Миколаївської області на 2025 рік» обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму економічного і соціального розвитку Миколаївської області на 2025 рік (далі - Програма), що додається.
2. Це рішення набирає чинності з 01 січня 2025 року.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії обласної ради.

Голова обласної ради

Антон ТАБУНЩИК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення обласної ради

**ПРОГРАМА
ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2025 РІК**

ВСТУП

Програму економічного і соціального розвитку Миколаївської області на 2025 рік розроблено Миколаївською обласною військовою адміністрацією за участю районних військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, територіальних органів центральних органів виконавчої влади відповідно до Законів України «Про місцеві державні адміністрації», «Про засади державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проєктів Бюджетної декларації та державного бюджету», з урахуванням завдань таких документів державного планування:

Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019;

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940);

Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2025-2027 роки, схвалений постановою Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 року № 780 «Про схвалення основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2025-2027 роки».

Програма визначає мету, головні пріоритети, завдання та комплекс заходів, спрямованих на досягнення стратегічних цілей, визначених у Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2027 року включно, затвердженій рішенням Миколаївської обласної ради від 23 грудня 2020 року № 2 та розробленій з урахуванням положень Державної стратегії регіонального

розвитку на 2021-2027 роки, вирішення наявних соціально-економічних проблем у регіоні, викликаних у тому числі збройною агресією проти України та введенням воєнного стану.

Ураховуючи відсутність більшості статистичних показників унаслідок призупинення оприлюднення статистичної інформації відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», Програма базується на аналізі основних показників соціально-економічного розвитку області за попередні роки та поточної ситуації у 2024 році, з урахуванням наслідків впливу збройної агресії Російської Федерації, визначенні основних зовнішніх і внутрішніх чинників, які стримують розвиток регіону. У зв'язку з цим процес прогнозування здійснюється в режимі реального часу в умовах високого ступеня невизначеності та непередбачуваності у сфері національної та регіональної безпеки через зміну ситуації на фронті, інтенсивності та географії бойових дій та їхніх наслідків.

Виконання Програми передбачає координацію спільних дій місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у співпраці з представниками бізнесу, науки та громадських об'єднань, спрямованих на втілення державної регіональної політики розвитку Миколаївської області для досягнення визначених цілей та завдань.

Основні завдання Програми та пріоритетні напрями діяльності в області трансформовані в перелік конкретних заходів та згруповані у розділи, які відповідають стратегічним та оперативним цілям розвитку області. Фінансування Програми здійснюватиметься з урахуванням необхідності виконання першочергових завдань, викликаних запровадженням воєнного стану, реальних можливостей відповідних місцевих бюджетів, а також виділених фінансових ресурсів державного бюджету, приватних інвестицій, кредитних ресурсів та міжнародної технічної допомоги.

Основним інструментом реалізації завдань щодо реалізації пріоритетів розвитку є виконання заходів обласних цільових та комплексних програм, розробка, затвердження і внесення змін до яких здійснюється відповідно до вимог Бюджетного кодексу України та з урахуванням Порядку розроблення та моніторингу виконання обласних цільових та комплексних програм, затвердженого розпорядженням голови облдержадміністрації від 13 серпня 2021 року № 433-р.

Розділ 1. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ

Структура економіки

Миколаївська область має багатогалузеву економіку. Ключову роль у структурі багатогалузевої економіки Миколаївської області мають сільське господарство та промисловість. На загальні тенденції формування валового

регіонального продукту області також впливають результати капітальних інвестицій, експорту товарів і послуг та роздрібною торгівлі.

Унаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну з 24 лютого 2022 року в Україні введено військовий стан, який триває до цього часу. З перших днів вторгнення значна частина території Миколаївської області опинилася в районі активних бойових дій, території багатьох територіальних громад області тривалий час були окуповані, а частина території Очаківської міської територіальної громади (територія Кінбурнської коси) досі тимчасово окупована. Через близькість лінії фронту існує загроза застосування балістичного озброєння.

Військові дії спричинили руйнівний вплив на життя людей та порушення ланцюгів економічної діяльності, руйнування інфраструктури, що призвело до значних економічних втрат. Немає жодної галузі як в країні, так і в області, яка б прямо або опосередковано не зазнала втрат від російської агресії. Через це ризики ведення бізнесу в області є вищими, ніж в середньому по країні.

Відсутність повної поточної статистичної інформації та інші виклики сьогодення, зокрема невизначеність щодо тривалості та наслідків бойових дій, фактично унеможливили процес прогнозування у традиційній до війни формі та в розрізі всіх показників, необхідних для формування і моніторингу економічної та соціальної політики. Загалом процес прогнозування та аналізу соціально-економічного становища здійснено на основі наявних оперативних даних, показники є попередньо-орієнтовними та можуть бути скориговані з урахуванням надходжень нових даних від респондентів.

За останніми даними Головного управління статистики у Миколаївській області у 2023 році досягнуто таких результатів за основними показниками економічного і соціального розвитку регіону (у відсотках до попереднього року):

індекс промислової продукції – 119,5% (для порівняння у 2022 році до 2021 року – 52,2 %);

індекс фізичного обсягу обороту роздрібною торгівлі – 135,1% (для порівняння у 2022 році до 2021 року – 67,2%);

темп зростання обсягу експорту товарів – 60,9 % (для порівняння у 2022 році до 2021 року – 47,5 %);

темп зростання обсягу імпорту товарів – 74,2 % (для порівняння у 2022 році до 2021 року – 61,4 %).

Промисловий комплекс

Промисловість - потужний сектор економіки області. У структурі промислового виробництва найбільш вагомий вплив мають такі галузі: енергетика, харчова промисловість, металургія, машинобудування.

З лютого 2022 року 817 підприємств (юридичних осіб) змінили місцезнаходження та перереєстровані в інших областях. Кількість підприємств, які перереєструвалися з інших регіонів України в Миколаївській області – 654.

За останніми статистичними даними індекс промислової продукції (відношення поточного обсягу виробництва (в грошовому вираженні) до обсягу

промислового виробництва в попередньому періоді) за підсумками I півріччя 2024 року становив 122,9 %.

Найбільш вагомий вплив на обсяги реалізованої промислової продукції області за видами діяльності мають постачання електроенергії, газу, пари, кондиційованого повітря та виробництво продукції переробної галузі промисловості.

Протягом I півріччя 2024 року реалізовано промислової продукції на 55,2 млрд грн, що на 19,74 % більше ніж за аналогічний період 2023 року. У загальному обсязі реалізації вагомі частки припадали на:

постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря - 72,0 %;

виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів - 18,8 %;

металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування - 2,2 %.

Одним з видів діяльності в структурі переробної промисловості в області є виробництво харчових продуктів та напоїв. Більшу частину обсягу реалізованої продукції цієї галузі формують такі підприємства: ПрАТ «Лакталіс – Миколаїв», ТОВ «Сандора», ФГ «Органік Системс», ТОВ «Європейська транспортна стивідорна компанія», Миколаївське відділення ПрАТ «АБІНБЕВ ЕФЕС Україна».

У 2024 році підприємства поступово відновлювали свої виробничі потужності та нарощували обсяги виробленої продукції.

Враховуючи, що з початку війни робота портів Миколаївської області фактично заблокована, портова інфраструктура зазнала суттєвої руйнації, промисловість несе значні втрати – не тільки від простою потужностей портових об'єктів, а й від втрати заробітку підприємствами області, значну долю собівартості продукції яких тепер становить ускладнена логістика.

Значне збільшення ділової активності Миколаївської області має відбутись після припинення активних бойових дій та відновлення виробничої інфраструктури Миколаївської області.

Агропромисловий комплекс

Аграрний сектор економіки Миколаївської області - це цілісний комплекс, пов'язаний з природними умовами, ресурсами, технічними можливостями, кваліфікованими спеціалістами, провідними галузями якого є рослинництво, тваринництво та їх переробка. Пріоритетними напрямками розвитку агропромислового комплексу є виробництво якісної, безпечної, конкурентоспроможної продукції як для внутрішнього споживання, так і для формування експортного потенціалу.

Земельний фонд області становить понад 2,0 млн га земель сільськогосподарського призначення, або 5,0% загальної площі сільгоспугідь України, у тому числі ріллі – 1,7 млн га.

За особливостями природних умов Миколаївська область розташована у зоні недостатнього зволоження і є територією ризикованого землеробства. Одним із напрямів нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції є штучне зрошення сільгоспугідь.

Зрошені землі Миколаївської області займають 190,3 тис га, що становить 10 % загальної площі сільськогосподарських угідь. У довоєнний період щорічно поливалося в межах 33,0 тис га.

Наслідки війни суттєво вплинули на водогосподарські організації, які здійснюють подачу води на полив сільськогосподарських культур.

За підсумками 9 місяців 2024 року полив сільськогосподарських культур аграріями проведено на площі 18,0 тис. га, що на 1,5 тис. га більше проти минулого року (2023 рік - 16,5 тис. га), Для порівняння: у перший рік повномасштабного вторгнення полив було проведено на площі 2,9 тис. га.

Ураховуючи кліматичні зміни, зокрема глобальне потепління клімату та посухи, отримання гарантованих урожаїв у зоні Півдня України неможливе без відновлення зрошення земель у продовольчому та ресурсному забезпеченні області.

Не менш важливим фактором, що впливає на збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, є якісний склад ґрунту. Відповідно до даних агрохімічних обстежень за останні роки спостерігається поступова деградація земель.

Зупинити процес деградації ґрунтів можливо через застосування на практиці екологічних та економічних обґрунтувань енерго- та ресурсозберігаючих технологій відтворення родючості ґрунтів і ведення землеробства, а також їхньої адаптованості до соціально-економічних і ґрунтово- кліматичних умов господарств.

Рослинництво

Рослинництво є стратегічною галуззю агропромислового комплексу області, що визначає обсяги, пропозиції та вартість основних видів продовольства для населення, зокрема продуктів переробки зерна, формує істотну частку доходів сільськогосподарських виробників, визначає стан і тенденції розвитку сільських територій. Виробництво продукції рослинництва є базою та джерелом сталого розвитку більшості галузей агропромислового комплексу та є основою аграрного експорту.

Під урожай 2024 року проведено посів на площі 1,3 млн га (в довоєнний період 1,5-1,6 млн га), в тому числі зернові культури 0,6 млн га, технічні культури - 0,6 млн га, овочі та картопля - 30,0 тис. га та інші сільськогосподарські культури.

За оперативними даними Головного управління статистики у Миколаївській області станом на 01 листопада 2024 року аграріями області вже зібрано врожай сільськогосподарських культур, як результат:

2,1 млн тонн зернових та зернобобових культур (95,7% у порівнянні до 10 місяців 2023 року);

676,3 тис. тонн соняшнику (90,4% у порівнянні до 2023 року);

196,7 тис. тонн ріпаку (73,2% у порівнянні до 10 місяців 2023 року);

158,0 тис. тонн картоплі накопано (97,7% у порівнянні до 10 місяців 2023 року);

450,2 тис. тонн овочевих культур зібрано (104,4% у порівнянні до 10 місяців 2023 року);

21,4 тис. тонн плодів та ягід (127,7% у порівнянні до 10 місяців 2023 року).

Тваринництво

Тваринництво – невід’ємна, споріднена з рослинництвом галузь, яка є джерелом забезпечення населення такими важливими харчовими продуктами як м’ясо, молоко, яйця, дає сировину для промисловості та забезпечує можливість експорту.

Основними напрямками галузі є скотарство, свинарство, птахівництво, бджільництво і вівчарство.

У галузі тваринництва спостерігається тенденція до позитивної динаміки щодо збільшення чисельності поголів’я тварин в усіх категоріях господарств в порівнянні з 2023 роком на відповідну дату.

Станом на 01 листопада 2024 року поголів’я великої рогатої худоби збільшилося на 1,6 тис. голів порівняно з відповідною датою 2023 року і становить 57,8 тис. голів (102,8%) а саме:

- корів – 34,4 тис. голів (на 1,1 тис. голів більше) ;
- птиці – 1693,6 тис. голів (на 159,3 тис. голів більше);
- свиней – 64,0 тис. голів (на 2,5 тис. голів більше);
- овець та кіз – 34,1 тис. голів (зменшено на 0,2 тис. голів).

Як наслідок, обсяг виробництва тваринницької продукції станом на 01 листопада 2024 року збільшився порівняно з відповідною датою 2023 року:

- жива маса сільськогосподарських тварин, реалізованих на забій – 21,3 тис. тонн (збільшено на 0,2 тис. тонн);
- молока – 172,5 тис. тонн (збільшено на 8,9 тис. тонн);
- яєць – 121,5 млн шт. (збільшено на 4,1 млн шт.);
- вовни – 72 тонни (валовий настриг) (зменшено на 1 тонну).

Рибництво

За останні роки водойми Миколаївської області зазнали дуже великого антропогенного навантаження. Значно зменшилась рибопродуктивність Дніпровсько-Бузької гирлової системи (Дніпровсько-Бузький, Бузький лимани та пониззя річок Дніпра та Південного Бугу). Інтенсивне забруднення води призвело до зменшення кормової бази, ареалу нагулу, відтворення різних видів риб та інших водних біоресурсів, скорочення обсягів їх вилову, і, як наслідок, зменшення обсягів випуску основних видів продукції з риби та інших водних біоресурсів.

У вирішенні продовольчої проблеми важливе значення має подальший розвиток рибного господарства в регіоні.

Харчова та переробна промисловість також завжди посідала одне з провідних місць у структурі агропромислового комплексу Миколаївщини і на сьогодні потребує відбудови та модернізації для забезпечення прискореного розвитку їх окремих підгалузей, зміцнення експортного потенціалу та інтегрування у світовий споживчий ринок, залучення певної фінансової підтримки, у тому числі інвестиційних коштів.

Підприємства переробної та харчової галузі охоплюють майже всі напрями споживчого ринку та забезпечують населення широким асортиментом м’ясної,

молочної, борошно-круп'яної, хлібопекарської продукції, кондитерськими виробами, напоями.

Розвиток та підтримка підприємницької діяльності

Створення умов для розвитку ефективного підприємництва є важливим напрямом економічного росту Миколаївської області. В регіоні спостерігається зростання підтримки та розвитку малого та середнього підприємництва, як наслідок, кількість зареєстрованих суб'єктів підприємництва збільшується.

Станом на 01 жовтня 2024 року в області зареєстровано 52581 юридичну особу та 42295 фізичних осіб-підприємців.

У січні – вересні 2024 року спостерігалася позитивна динаміка зареєстрованих фізичних осіб – підприємців: зареєстровано 5 168 осіб, що на 820 осіб більше ніж осіб, які припинили підприємницьку діяльність.

У регіоні спостерігається зростання підтримки та розвитку малого та середнього підприємництва, як наслідок, кількість зареєстрованих суб'єктів підприємництва збільшується.

Одним з механізмів сприяння розвитку підприємництва в області є Програма розвитку малого і середнього підприємництва у Миколаївській області на 2021 – 2023 роки (далі – Програма), затверджена рішенням обласної ради від 23 грудня 2020 року № 4 (зі змінами), строк дії якої продовжено до 2025 року включно розпорядженням начальника обласної військової адміністрації від 26 вересня 2023 року № 386-р. Заходи Програми спрямовано на створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього бізнесу, зростання його інвестиційної та інноваційної активності тощо. Програма Миколаївської області входить до першої п'ятірки серед обласних програм за обсягами фінансування.

У рамках Програми розпорядженням начальника Миколаївської обласної військової адміністрації від 14 червня 2023 року № 232-р затверджено Порядок використання коштів для надання фінансової підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва в Миколаївській області». Видами фінансової підтримки є:

часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, що надаються банківськими установами на реалізацію проєктів суб'єктів малого і середнього підприємництва у розмірі 100 відсотків облікової ставки Національного банку України, що діяла на дату нарахування відсотків за користування кредитом, але не більш ніж 200 тис. грн на бюджетний рік;

компенсація вартості придбаних основних засобів (крім транспортних засобів для власного користування) суб'єктами малого і середнього підприємництва для розширення та збільшення обсягів виробництва товарів (надання послуг, виконання робіт), але не більш ніж 30 відсотків їх вартості та не більш ніж 200 тис. грн на бюджетний рік;

компенсація суми кредиту на відбудову зруйнованих внаслідок військової агресії Російської Федерації основних засобів суб'єктів малого і середнього підприємництва, але не більш ніж 30 відсотків суми кредиту та не більш ніж 200 тис. грн на бюджетний рік;

компенсація вартості витрат на переміщення виробничих потужностей суб'єктів малого і середнього підприємництва, які повернулись з місць релокації, зареєстрували своє місцезнаходження на території Миколаївської області та здійснюють підприємницьку діяльність на цій території, але не більш ніж 50 відсотків їх вартості та не більш ніж 200 тис. грн на бюджетний рік.

У рамках реалізації Програми в 2024 році виділено 5,0 млн грн на надання фінансової підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва. За результатами проведення конкурсного відбору 27 суб'єктів малого і середнього підприємництва отримали 4 674,00 тис.грн.

Також в Миколаївській області реалізується низка державних програм та грантів для підтримки бізнесу, а саме:

«Доступні кредити 5-7-9 %»;

гранти на створення або розвиток виробництв переробної промисловості;

Програма компенсацій за купівлю сільгосптехніки українського виробництва;

державне стимулювання створення та функціонування індустріальних парків;

гранти для створення або розвитку тепличного господарства;

гранти для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства;

Програма підтримки проєктів із значними інвестиціями тощо.

Протягом останніх років суб'єкти підприємництва переважно зосереджені у сфері торгівлі та наданні різноманітних послуг, що не потребує значних інвестицій у виробництво, мають достатній рівень прибутковості та можливість для оптимізації системи оподаткування, адже у виробничій сфері потрібен значний фінансовий ресурс та відповідні кваліфіковані трудові ресурси з високим рівнем заробітної плати.

Капітальні інвестиції та будівельна діяльність

Обсяг капітальних інвестицій в Миколаївській області у 2023 році становив 8 991 126 тис. грн, що на 79,5 % більше ніж у 2022 році.

Відновлення населених пунктів, які зазнали руйнувань, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, вимагає активних та зважених дій із залучення як приватних, так і державних інвестицій, залучення міжнародної допомоги, світових фінансових інституцій і корпорацій, з метою відновлення економіки. Забезпечення сучасною технікою, обладнанням, послугами та технологіями.

У регіоні ведеться безперервна робота щодо можливості залучення як приватних/іноземних, так і державних інвестицій, які спрямовуються на відновлення житлового фонду, об'єктів інфраструктури, відбудову зруйнованих підприємств, відновлення логістичних потужностей, розвиток та створення будівельних підприємств, що задіяні у відновленні цих об'єктів, розвиток альтернативної енергетики тощо.

Протягом 2024 року було проведено понад 59 зустрічей з представниками міжнародних дипломатичних установ та організацій, яким на постійній основі надається інформація щодо актуального ділового середовища (інституційних та потенційних бізнес-партнерів) в Миколаївській області за відповідними сферами діяльності.

Підприємства регіону: АТ «Науково-виробничий комплекс газотурбобудування «Зоря»-«Машпроект», ТОВ «Нікотекс», ОКП «Миколаївоблтеплоенерго», ТОВ «Солар сервіс», ТОВ «Антарес-БУД», ТОВ «Суднобудівний завод «Океан», ТОВ «Ерагро» - брали участь у виставці-конференції «Hannover Messe 2024», яка відбулась у виставковому центрі м. Ганновер, Федеративна Республіка Німеччина. Учасники виставки мали можливість ознайомитися з ключовими технологіями, розробити цінні синергії, ініціювати конкретні інвестиційні проекти та залучити інвестиції на реалізацію цих проектів.

У рамках спеціального інвестиційного фонду, створеного Урядом Королівства Данія для України, затверджено фінансування для двох пілотних проектів у сфері сільського господарства та агропереробки. Зокрема, сільськогосподарське підприємство «Нібулон» отримує кредит на 25 млн євро та компанія «Agrofusion» на 15 млн євро. Також кредити нададуть агрокомпаніям області, розташованим біля лінії фронту, які відновлюватимуть зруйновані виробничі потужності, закупаючи обладнання у датських експортерів.

Проведено перемовини з Експортно-інвестиційним фондом Королівства Данія щодо надання фінансової підтримки для розвитку підприємств регіону, а саме: ТОВ «С-РОСТОК», ТОВ «Ерагро» та ТОВ «Нікотекс». Направлена інформація щодо інвестиційних можливостей регіону та підприємств, які потребують інвестицій на розвиток та відновлення, Надзвичайному і Повноважному Послу Королівства Данія в Україні та Почесному консулу України в Нижній Австрії.

ТОВ «СІНГА ГРЕЙН» створено Індустріальний парк «SUNART» на 3-х земельних ділянках загальною площею 11,1650 га, які належать до комунальної власності (Кривоозерська селищна територіальна громада) та передані в оренду ТОВ «СІНГА ГРЕЙН» на 49 років. Розроблена та затверджена концепція індустріального парку. Парк створено строком на 30 років.

Можливі види діяльності Індустріального парку: переробна промисловість (виробництво олії та тваринних жирів, виробництво іншої хімічної продукції; виробництво готових кормів для домашніх тварин), науково-технічна діяльність.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 2024 року № 968-р індустріальний парк «SUNART» включено до Реєстру індустріальних (промислових) парків.

Індустріальний парк «Техно Парк Вознесенськ» створено у Вознесенській міській територіальній громаді на базі виробничого майнового комплексу колишнього Вознесенського шкіряного заводу, що розташований на 7 земельних ділянках загальною площею 19,1176 га (в приватній власності).

Розроблена та затверджена концепція індустріального парку. Парк створено строком на 30 років.

Можливі види діяльності: виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів; виробництво будівельних матеріалів; машинобудування; інші види переробної промисловості; науково-технічна діяльність тощо.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 року № 1050-р індустріальний парк «Техно Парк Вознесенськ» включено до Реєстру індустріальних (промислових) парків.

Створення індустріальних парків має важливе значення для залучення капітальних інвестицій в регіон.

У 2024 році за рахунок фінансування з державного, обласного та бюджетів територіальних громад області, коштів МТД, грантів реалізовувалось щонайменше 282 проекти з будівництва, реконструкції та капітальних ремонтів об'єктів комунальної власності Миколаївської області. Для виконання робіт за цими проектами заплановано залучити 3395,1 млн грн за рахунок усіх джерел фінансування.

Міжнародне співробітництво

З початку повномасштабної збройної агресії Російської Федерації, враховуючи, що на території Миколаївської області велися бойові дії або є така безпосередня загроза, території деяких територіальних громад перебували (перебувають) під тимчасовою окупацією, більшість допомоги, яка надавалася партнерами в рамках проектів міжнародної технічної допомоги, була переорієнтована на актуальні потреби регіону, насамперед пов'язані із забезпеченням заходів правового режиму воєнного стану, у тому числі надання гуманітарної допомоги, відновлення та розвиток в умовах воєнного стану.

Основні партнери, якими надається допомога: Данська рада у справах біженців, Управління Організації Об'єднаних Націй з обслуговування проектів (UNOPS), Програма розвитку ООН (UNDP), Міжнародна організація з міграції, Данський Червоний Хрест.

Миколаївська обласна військова адміністрація тісно співпрацює з агенціями ООН (управління верховного комісара у справах біженців (UNHCR), міжнародна організація з міграції (IOM), Дитячий фонд (UNICEF), Всесвітня продовольча програма (WFP)). Надана допомога включає будівельні матеріали, генератори, медичне обладнання, харчові продукти, засоби гігієни, одяг, грошову допомогу (cash програма).

Значні обсяги допомоги надходили завдяки міжнародним організаціям, а саме NGO «World Central Kitchen», NPO «International Medical Corps», NGO «ALIMA», БФ «Лікарі без кордонів», Естонська рада у справах біженців (ERC), ACTED, Solidarites International, Благодійний фонд «Янголи Спасіння», Філія компанії «Людина в біді» (PIN), Міжнародний комітет Червоного Хреста (ICRC), Благодійна організація благодійний фонд «Допомоги євангельсько-реформаторської церкви Швейцарії» (Heks Eper), USAID (Агентство США з міжнародного розвитку) (техніка та меблі для пунктів незламності, генератори),

та дипломатичним представництвом України за кордоном, зокрема Посольствам України у Великобританії, Молдові, Латвії, Японії, Італії.

Тісно налагоджена співпраця з Федеративною Республікою Німеччина, Нижньою Саксонією (ФРН) (19 лютого 2024 року між Нижньою Саксонією та Миколаївською областю була підписана Спільна заява про наміри партнерського співробітництва), Республікою Корея.

У 2023 році підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо партнерства між Миколаївщиною та Королівством Данія.

Завдяки співпраці з Королівством Данія в область надійшло допомоги на більш ніж 150 млн євро (5 пакетів допомоги).

За фінансової підтримки Європейського Союзу та Уряду Швеції в області також створено і функціонують 5 офісів відновлення та розвитку (Миколаївська обласна військова адміністрація, Миколаївська, Вознесенська, Первомайська міські ТГ, Коблівська сільська ТГ).

Створення офісів відкрило нові можливості у сфері комунікації, пошуку сучасних форм і способів ефективної взаємодії між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, особливо з таких важливих та актуальних на сьогодні питань відновлення, розвитку територій та громад, дозволило збільшити кількість інформаційних та інших заходів, спрямованих на досягнення спільних цілей та розвиток соціально-економічних процесів у кожній територіальній громаді та в регіоні.

Для створення механізму координації діяльності з відновлення та розвитку регіону і територіальних громад, у тому числі за кошти міжнародних донорів та країн – партнерів з розвитку, утворено Регіональний офіс міжнародного співробітництва, який є консультативно-дорадчим органом при Миколаївській обласній військовій адміністрації.

Миколаївська область – експортно-орієнтований регіон із позитивним сальдо зовнішньої торгівлі. На цей час, через воєнний стан, позитивне сальдо зменшується у порівнянні з довоєнним часом.

У 2023 році експорт товарів становив 1000,7 млн дол. США або 60,9 % проти 2022 року, імпорт – 544,3 млн дол. США або 74,2 %. Позитивне сальдо становило 456,4 млн дол. США (у 2022 році – 909,4 млн дол. США). Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 1,84 (у 2022 році – 2,24). Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами із 117 країн світу.

За 9 місяців 2024 року експорт товарів становив 663,2 млн дол. США, або 90,5 % порівняно з 9 місяцями 2023 року, імпорт- 355,4 млн дол. США, або 84,8%. Позитивне сальдо склало 307,8 млн дол. США (за 9 місяців 2023 року – 313,5 млн дол. США). Коефіцієнт покриття експортом імпорту за 9 місяців 2024 року становив 1,87 (за 9 місяців 2023 року – 1,75). Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами із 110 країн світу.

З метою сприяння налагодженню контактів з іноземними партнерами Миколаївською обласною військовою адміністрацією здійснюється інформаційна підтримка підприємств регіону, укладаються угоди про партнерство і співробітництво між Миколаївською областю та регіонами інших країн, які мають схожі виробництва та підприємства.

Зменшення показників зовнішньої торгівлі пояснюється призупиненням роботи основних бюджетоутворюючих та експорт орієнтованих підприємств регіону, масовим порушенням ланцюгів економічної діяльності, руйнуванням господарської інфраструктури та відтоком робочої сили в інші області або за кордон через військову агресію Російської Федерації.

У загальній структурі зовнішньої торгівлі 9 місяців 2024 року експорту, питома вага продуктів рослинного походження становила 74,3 % (у тому числі зернових культур – 55,8 %), жирів та олій тваринного або рослинного походження – 12,8 %, машин, обладнання та механізмів, електротехнічного обладнання – 1,2 %.

Серед імпортованих товарів у загальній структурі зовнішньої торгівлі 9 місяців 2024 року найбільшу частку мали: машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання (29,9 %), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (12,1%), готові харчові продукти (11,8 %), полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них (10,8%), засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби (16,1 %).

Внутрішній ринок

Значну роль у формуванні загального економічного потенціалу області та забезпеченні потреб населення в товарах і послугах відіграють такі складові споживчого ринку, як підприємства торгівлі, ресторанного господарства та ринки.

Протягом 2024 року відбувається поступове відновлення роботи підприємств області, що сприяє поступовому зростанню індексу обороту роздрібною торгівлі до відповідного періоду минулого року. Завдяки підтримці малого та середнього бізнесу через пільгове кредитування, субсидії та грантові програми підприємства отримують необхідні ресурси для відновлення своєї діяльності.

Активна підтримка місцевих виробників та проведення кампаній для популяризації регіональних товарів і послуг сприяє зростанню попиту на внутрішньому ринку. Це забезпечує стабільне відновлення підприємств та сприяє поступовому економічному підйому в області.

За останніми статистичними даними, оборот роздрібною торгівлі у 2024 році проти аналогічного періоду 2023 року збільшився на 19,6 % та становив 22 206,8 млн грн. Так, за 9 місяців 2024 року на споживчому ринку Миколаївської області відбулося уповільнення інфляційних процесів порівняно з попереднім роком, коли внаслідок повномасштабної російської агресії спостерігалось стрімке підвищення внутрішніх цін.

За 9 місяців 2024 року інфляція на споживчому ринку області з початку року становила 7,3 % (по Україні - 6,5 %). Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої підвищились на 2,1 %. Найбільше подорожчали яйця – 11,8 %, на 5,9 % -1,0 % зросли ціни на молоко, масло, олію соняшникову, борошно пшеничне, м'ясо та м'ясопродукти, хліб. Водночас знизилась ціни на крупи гречані, на 1,5 %, цукор – 0,7 %, овочі – на 0,5 %. Одяг і взуття стали дорожчими на 8,2% .

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,3 % в основному пов'язане із підвищенням оплати за прибирання та вивезення сміття на 30,4 %.

У транспорті ціни зросли на 0,4 % переважно за рахунок подорожчання газу скрапленого для автомобілів – на 10,4 %, шин для легкових автомобілів – на 1,7 %. При цьому на 3,4 % подешевшав проїзд у міжміському поїзді.

Послуги освіти стали дорожчими на 15,7 % через зростання плати за отримання вищої освіти на 22,1 %.

У разі закінчення бойових дій та покращення економічної ситуації в країні та області, стимулювання інвестиційної активності суб'єктів господарювання в сфері внутрішньої торгівлі області, зваженої економічної і фінансової політики протягом 2025-2027 років очікується збільшення відсотків індексу фізичного обороту роздрібною торгівлі відносно попереднього року на такому рівні:

2025 рік - 122,6 %; 2026 рік - 125,6 %; 2027 рік - 128,6 %.

За останніми статистичними даними, оборот роздрібною торгівлі у 2024 році проти аналогічного періоду 2023 року збільшився на 19,6 % та становив 22 206,8 млн грн. Так, за 9 місяців 2024 року на споживчому ринку Миколаївської області відбулося уповільнення інфляційних процесів порівняно з попереднім роком, коли внаслідок повномасштабної російської агресії спостерігалось стрімке підвищення внутрішніх цін.

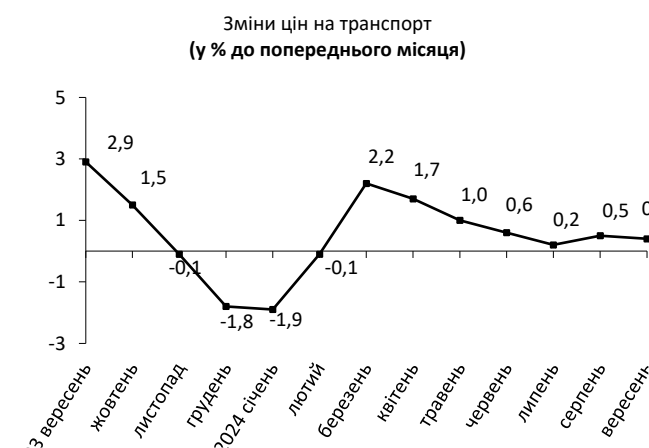
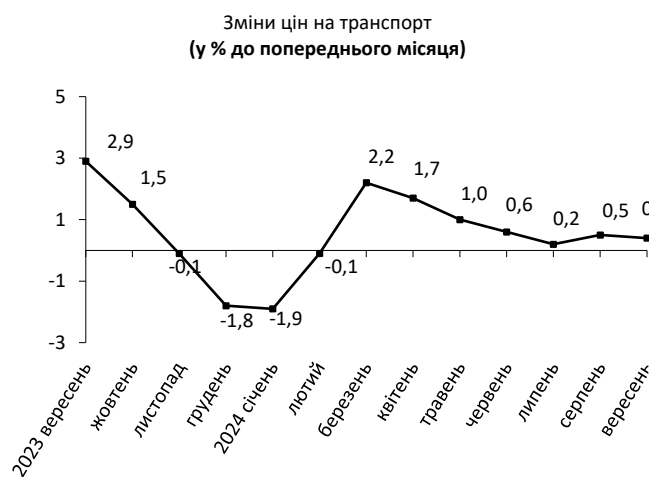
За 9 місяців 2024 року інфляція на споживчому ринку області з початку року становила 7,3 % (по Україні - 6,5 %). Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої підвищились на 2,1 %. Найбільше подорожчали яйця – 11,8 %, на 5,9 % зросли ціни на молоко, масло, олію соняшникову, борошно пшеничне, м'ясо та м'ясопродукти, хліб. Водночас знизилась ціни на крупи гречані, на 1,5 %, цукор – 0,7 %, овочі – на 0,5 %. Одяг і взуття стали дорожчими на 8,2% .

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,3 % в основному пов'язане із підвищенням оплати за прибирання та вивезення сміття на 30,4 %.

У транспорті ціни зросли на 0,4 % переважно за рахунок подорожчання газу скрапленого для автомобілів – на 10,4 %, шин для легкових автомобілів – на 1,7 %. При цьому на 3,4 % подешевшав проїзд у міжміському поїзді.

Послуги освіти стали дорожчими на 15,7 % через зростання плати за отримання вищої освіти на 22,1 %.

У разі закінчення бойових дій та покращення економічної ситуації в країні та області, стимулювання

інвестиційної активності суб'єктів господарювання в сфері внутрішньої торгівлі області, зваженої економічної і фінансової політики протягом 2025-2027 років очікується збільшення відсотків індексу фізичного обороту роздрібною торгівлі відносно попереднього року на такому рівні:

2025 рік - 122,6 %; 2026 рік - 125,6 %; 2027 рік - 128,6 %.

Туризм

Миколаївська область володіє потужним природно-рекреаційним потенціалом, вигідним географічним розташуванням, протяжною береговою лінією Чорного моря, історико-культурними пам'ятками, неповторними краєвидами, багатою спадщиною, безцінними рекреаційними ресурсами та має всі умови для успішного розвитку туризму і відпочинку.

До початку збройної агресії Російської Федерації природно-заповідний фонд Миколаївської області налічував 147 об'єктів фактичною площею 75 450,27 га, з них: 8 – об'єкти загальнодержавного значення, 139 – місцевого значення. Наявність у регіоні рекреаційних і природних лікувальних ресурсів – морського узбережжя протяжністю майже 140 км, джерел мінеральної води, покладів лікувальних грязей, є матеріальною передумовою формування розвинутого курортно-рекреаційного комплексу. За інформацією органів місцевого самоврядування, в Миколаївській області нараховувалось майже 400 закладів тимчасового розміщення на понад 37 тис. ліжок-місць.

За підсумками туристичного сезону 2024 року на території Миколаївської області в умовах воєнного стану найбільш привабливими для туристів та відпочиваючих були:

зони відпочинку на рекреаційних територіях Регіонального ландшафтного парку «Тилігульський»;

зони відпочинку «Коблеве»;

зони відпочинку біля Мигійських порогів;

зони відпочинку біля Актівського каньйону.

Орієнтовна кількість туристів становила 80-100 тис. осіб.

Транспортна інфраструктура

Транспортна інфраструктура є важливою складовою у структурі економіки Миколаївської області. Територією Миколаївської області проходять міжнародні транспортні коридори.

З початку повномасштабного вторгнення країни-агресора в зоні активних бойових дій знаходились 1 117,6 км (або 33,7%) доріг загального користування місцевого значення, з яких 508,7 км певний час знаходились під окупацією, внаслідок чого за попередніми даними було пошкоджено або зруйновано майже 289 км доріг, що своєю чергою призвело до погіршення дорожнього сполучення між громадами Миколаївської та Херсонської областей, збільшенню витрат часу на евакуацію населення, доставку гуманітарних вантажів, аграрної та іншої продукції, в тому числі військового призначення.

У 2024 році було виділено кошти з резервного фонду державного бюджету у сумі 307 131,6 тис. грн для здійснення заходів, пов'язаних з відновленням

автомобільних доріг загального користування місцевого значення, за зверненнями Збройних Сил України та для підтримки проїзду чотирма евакуаційними маршрутами з Херсонської області загальною протяжністю 97,2 км.

У ході військової агресії країни-терориста, в тому числі після підриву Каховської ГЕС, на території Миколаївської області було зруйновано (пошкоджено) 20 штучних споруд, які протягом 2022-2024 років відновлено, а саме:

- 6 на автодорогах державного значення;
- 4 на автодорогах місцевого значення;
- 4 - комунальної власності;
- 6 - власність Управління каналами річки Інгулець.

Для відновлення автомобільних доріг загального користування місцевого значення необхідно 9 573 725,0 тис. грн.

Для відновлення автомобільних доріг загального користування державного значення необхідно 19 893 700,0 тис. грн.

У результаті військової агресії Російської Федерації зазнали пошкоджень: будівлі автотранспортних підприємств, контактні мережі, інші об'єкти транспортної інфраструктури, 39 тролейбусів, 1 трамвай, а також майже 40 транспортних засобів приватних та комунальних підприємств, що здійснюють перевезення на території області.

Станом на цей час, наявна кількість транспортних засобів на підприємствах значно зменшилась. Для надання мешканцям області послуг з перевезення пасажирів автобусами використовується майже 720 автобусів різної місткості, які здійснюють перевезення пасажирів міськими, приміськими та міжміськими автобусними маршрутами загального користування. Послуги з перевезення пасажирів електротранспортом (тролейбус, трамвай) в м. Миколаєві надаються Комунальним підприємством Миколаївської міської ради «Миколаївелектротранс».

Комунальне підприємство «Миколаївський міжнародний аеропорт» Миколаївської обласної ради є одним з наймасштабніших інфраструктурних об'єктів області. Внаслідок бойових дій, спричинених збройною агресією Російської Федерації, а саме прямим влучанням снарядів, ракет та вибуховою хвилею, пошкоджено/знищено об'єкти Комунального Підприємства «Миколаївський міжнародний аеропорт» Миколаївської обласної ради, а саме: аеровокзальний комплекс, світлосигнальне обладнання, радіотехнічне обладнання, пожежне депо, перон, периметрова огорожа, бокси ССТ, адміністративна будівля, автотранспорт. Технічний стан об'єктів в цілому не придатний до нормальної експлуатації, деякі об'єкти знищено повністю.

Проведено обстеження і оцінку технічного стану майнового комплексу аеропорту, складено технічний звіт та відкрито кримінальне провадження за фактом руйнування. Приблизна вартість відновлення становить 13 000 000 євро. Роботи з відновлення не проводились.

Портова інфраструктура Миколаївської області до повномасштабного вторгнення була важливою складовою у структурі зростання економіки регіону.

Миколаївський морський торговельний порт – другий в Україні з перевалці вантажів із показником до 40 млн тонн на рік, майже половину із яких становили зернові.

Від початку повномасштабного вторгнення Миколаївські порти залишаються заблокованими та фактично призупинили роботу.

Станом на цей час Миколаївські порти не задіяні в «зерновій угоді», але готові приєднатись.

Тому особливу увагу планується приділити відбудові виробничих потужностей портів Миколаївщини, які постраждали від збройної агресії Російської Федерації.

Наразі проводяться обстеження портової інфраструктури для визначення обсягу руйнувань та можливості фінансування відбудови, а саме: ДП «Миколаївський морський торговельний порт», ДП «Миколаївський річковий порт», АСК «УКРРІЧФЛОТ», Спеціалізований морський порт «Ольвія», ТОВ «МСП «Ніка-Тера», філія ДП «Дельта-Лоцман». У планах розвитку передбачено будівництво і реконструкція причалів, під'їзних колій, інших об'єктів інфраструктури портів.

Охорона здоров'я

Медичну допомогу населенню Миколаївської області надають 76 закладів охорони здоров'я, з яких 33 надають спеціалізовану стаціонарну медичну допомогу населенню області. Первинну медичну допомогу населенню надають Первинну медичну допомогу надають 36 центрів первинної медико-санітарної допомоги. Також в області функціонують 2 медичних коледжі.

Станом на 13 грудня 2024 року з населенням області укладена 860 581 декларація про вибір лікаря первинної медичної допомоги, що становить 78,8 % населення області (Україна – 76,3 %).

В області станом на 01 січня 2024 року в галузі охорони здоров'я працює 12 667 осіб, з них лікарів – 2 721 особа, середнього медичного персоналу – 5 778 осіб.

Ліжковий фонд області за 2023 рік становив 6 338 ліжок. За 2023 рік проліковано 185,8 тисяч хворих.

Починаючи з 24 лютого 2022 року в Миколаївській області, внаслідок військової агресії Російської Федерації зазнали руйнування 13 об'єктів та пошкоджено 154 об'єкти інфраструктури закладів охорони здоров'я, які потребують відновлення та ремонту приміщень і будівель.

Станом на цей час 50 об'єктів повністю відновлено та 63 об'єкти відновлено частково.

В області успішно реалізується програма Олени Зеленської «Ти як?».

Медичні працівники (лікарі, фельдшери, медичні сестри) первинної ланки продовжують навчання за програмою Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) mhGAP. Всього навчено вже більше 1300 медичних фахівців. Медичні працівники первинки, які пройшли навчання за сертифікованою програмою MHGAP доступні для своїх пацієнтів, мають їх довіру та успішно перебрали на

себе функцію лікування психологічних та психічних проблем у нескладних випадках.

Із 36 закладів первинної мережі Миколаївської області та м. Миколаєва за пакетом «Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги» вже надають допомогу 30 закладів - біля 83%.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 року № 174 «Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я» передбачено створення одного госпітального округу для мережі надавачів медичних послуг та поступового формування спроможної мережі для гарантованого своєчасного доступу населення до якісного медичного обслуговування.

Відповідно до пункту 5 Постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 року № 174 визначення спроможної мережі закладів охорони здоров'я Миколаївській області відкладено на шість місяців після припинення або скасування воєнного стану. Проте роботи з підготовки до формування спроможної мережі в області розпочато. Так, для забезпечення якісної безоплатної багатопрофільної медичної допомоги населенню та сталої роботи закладів охорони здоров'я власником – обласною радою прийнято рішення реорганізувати частину закладів обласного підпорядкування шляхом приєднання:

- до КНП «Миколаївської обласної дитячої клінічної лікарні» МОР приєднано КНП «Миколаївський обласний будинок дитини» МОР, на базі якого створено філію "Центр медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям" МОР зі статусом відокремленого структурного підрозділу. У філії працює центр для надання реабілітаційної та паліативної допомоги дитячому населенню області;

- до КНП «Миколаївського регіонального фтизіопульмонологічного медичного центру» МОР зі статусом відокремлених структурних підрозділів приєднано КНП «Миколаївський обласний центр лікування інфекційних хвороб» МОР та КНП «Миколаївський обласний центр паліативної допомоги та інтегрованих послуг» МОР на базі яких створено філію КНП «МРФПМЦ» МОР «Відділ інфекційних хвороб» та філію КНП «МРФПМЦ» МОР «Центр інтегрованих послуг». Перелік медичних послуг населенню області, який надавався до об'єднання – збережено в повному обсязі;

- до КНП «Миколаївська обласна клінічна лікарня» МОР зі статусом відокремлених структурних підрозділів та збереженням обсягу послуг з медичного обслуговування населення КНП «Миколаївський обласний шкірно-венерологічний диспансер», КНП «Миколаївську обласну клінічну стоматологічну поліклініку» МОР, КНП «Миколаївську обласну лікарню відновного лікування» та КНП «Обласну офтальмологічну лікарню» МОР на базі яких створено філію «Центр стоматології та зубопротезування», філію «Центр офтальмології та мікрохірургії ока», філію «Центр шкірно-венерологічних захворювань та косметології» та філію «Центр відновного

лікування та реабілітації». Перелік медичних послуг населенню області, який надавався до об'єднання – збережено в повному обсязі;

Проведена реорганізація дозволила посилити фінансову спроможність закладів охорони здоров'я, збільшити багатопрофільність та підвищити якість і доступність медичної допомоги населенню.

З метою забезпечення належного захисту прав та законних інтересів громадян України та недопущення зловживань у сфері медико-соціальної експертизи Указом Президента України №732/2024 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 22 жовтня 2024 року «Щодо протидії корупційним та іншим правопорушенням під час встановлення інвалідності посадовим особам державних органів» та зміни підходів до проведення оцінки визначення потреб та механізму їх забезпечення для осіб з обмеженням повсякденного функціонування та реформування системи медико-соціальної експертизи обласною радою прийнято рішення про реорганізацію Обласного центру медико-соціальної експертизи Миколаївської обласної ради шляхом приєднання її до КНП «Миколаївська обласна клінічна лікарня» МОР. В той же час експертні групи лікарів створенні в частині багатопрофільних та спеціалізованих закладів, що надасть змогу покращення надання послуг в зазначеній сфері, спрощення направлення на експертизу та її проходження, виключення та запобігання корупційних ризиків. Прийняття рішення забезпечить суттєве удосконалення та підвищення ефективності системи державного соціального захисту і підтримки інвалідів. Це дасть змогу запровадити в області соціальну модель інвалідності, створити належні правові та економічні умови для підвищення соціальної захищеності інвалідів, їхньої комплексної реабілітації, задоволення їхніх потреб у відновленні здоров'я.

Враховуючи важливість питання надання медичних послуг у безпечному середовищі Урядом на умовах спів фінансування з обласною радою виділено кошти для будівництва та ремонту укріттів в трьох ікувальних закладах. КНП «Миколаївська обласна клінічна лікарня» МОР – будівництво нового укріття – загальна сума – 98,1 млн.грн, з них субвенція з державного бюджету - 68,7 млн.грн, КНП «Миколаївська обласна дитяча клінічна лікарня» МОР – будівництво нового укріття - загальна сума – 73,9 млн.грн, з них субвенція з державного бюджету – сума 51,7 млн.грн, КНП «Миколаївський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни» МОР – капітальний ремонт укріття – загальна сума - 21,0 млн.грн, з них субвенція з державного бюджету сума 14,7 млн. грн. Роботи тривають.

Для Миколаївської області, як для прифронтової, особливе значення мають питання енергетичної автономності закладів – це можливість надавати допомогу населенню, у тому числі проведення оперативних втручань, реанімаційних заходів в умовах відключення світла. Завдяки співпраці з МОЗ, залученню допомоги від міжнародних донорів, благодійних організацій, сьогодні всі заклади оснащені дизельгенераторами та мають необхідний резерв палива для їх роботи.

Одним із вдалих рішень енергоощадливої автономії є сонячні батареї. Сьогодні сонячні станції встановлено в обласній дитячій клінічній лікарні,

Баштанській, Березанській, Вознесенській лікарнях, Миколаївській міській дитячій лікарні №2, ЦПМСД № 4, ЦПМСД №6 та інших.

Ведуться роботи зі встановлення сонячних батарей в Первомайській центральній міській багатопрофільній лікарні та Міській лікарні №3, Снігурівській лікарні.

В Програму МОЗ із забезпечення енергоавтономності (встановлення сонячних батарей) включені ЦПМСД м. Вознесенськ та Нечаянської громади.

Також в Первомайській центральній міській багатопрофільній лікарні встановлено модульну котельню, що дозволить забезпечити працівників теплом під час можливих надзвичайних ситуацій.

Освіта

Військова агресія Російської Федерації проти України зумовила суттєві зміни в організації освітнього процесу, нагальною стала потреба в гнучкій трансформації діяльності. Передусім постала необхідність убезпечення учасників освітнього процесу, створення безпечних умов навчання та забезпечення доступності освіти.

У Миколаївській області за підтримки органів виконавчої влади та місцевого самоврядування вживаються всі необхідні заходи для створення безпечного освітнього середовища та забезпечення доступу до якісної освіти усіх категорій здобувачів освіти.

Дошкільна освіта

У 2024 році в Миколаївській області функціонують 465 закладів дошкільної освіти, в яких здобувають освіту 23010 дітей.

З початком війни заклади дошкільної освіти області призупинили освітню діяльність. 34 заклади дошкільної освіти знаходилися на тимчасово окупованих територіях та 8 дитячих садків використовувалися для прихистку внутрішньо переміщених осіб. На тимчасово окупованій території Очаківської міської територіальної громади знаходиться 1 заклад дошкільної освіти, який не функціонує.

Поступове відновлення функціонування закладів дошкільної освіти розпочалося у більш безпечних регіонах області. З вересня 2022 року розпочали роботу 23 заклади дошкільної освіти (4,5%) в Южноукраїнській, Первомайській міських та Кривоозерській, Олександрівській, Арбузинській селищних радах (в основному - дистанційно).

На цей час в області функціонують та надають освітні послуги 357 (77%) закладів дошкільної освіти у 48 територіальних громадах (з них 117 - працюють у звичному режимі (очно), 155 – дистанційно, 85 – змішано), в яких здобувають освіту 16 490 дітей.

Більше половини дошкільників (майже 8,8 тис. дітей - 53,4%) здобувають освіту в очному режимі.

Водночас у зв'язку з відсутністю безпекової ситуації та (або) пошкодження, руйнування будівель дитячих садків 3,6 тис. дітей (22%) сьогодні навчаються дистанційно.

За час дії воєнного стану 106 дитячих садків області зазнали пошкоджень або руйнувань (92 ЗДО пошкоджено, 14 ЗДО зруйновано).

Повна загальна середня освіта

У 2023-2024 навчальному році в області функціонували та надавали освітні послуги - 430 закладів загальної середньої освіти, в яких здобували освіту 106 590 учнів.

Станом на 29 серпня 2024 року мережа закладів загальної середньої освіти комунальної форми власності становить 418 закладів, у яких навчаються 101 003 учні. Контингент учнів у порівнянні з минулим навчальним роком зменшився на 6%.

93 (22%) заклади загальної середньої освіти планують надавати освітні послуги в очному режимі, 202 (48%) заклади - у змішаному, 123 (30%) - у дистанційному форматі. Очно та змішано планують навчатися 75% учнів.

До 1-х класів у ЗЗСО області зараховано 7 317 учнів, що на 15% менше, ніж у 2023-2024 навчальному році.

У порівнянні з початком війни кількість учнів з числа ВПО збільшилася майже у 3 рази та становить 3 711 учнів. За кордоном перебувають 8 130 здобувачів освіти та 250 учителів. Повернулися до своїх домівок 60% здобувачів освіти та 67% педагогічних працівників.

У Миколаївській області зруйновано 33 заклади освіти (14 закладів дошкільної і 19 закладів загальної середньої освіти), 222 заклади пошкоджено (93 заклади дошкільної, 122 заклади загальної середньої та 7 закладів позашкільної освіти).

До кінця 2024 року заплановано первинне відновлення 25 закладів освіти. Станом на сьогодні з 2022 року проведено роботи з первинного відновлення 89 закладів освіти (49 закладів загальної середньої освіти, 40 закладів дошкільної освіти).

У рамках реалізації проєкту «ЕCHO4SCHOOLS-UA: Ремонт/модернізація шкіл у постраждалих від війни регіонах» фактично розпочато роботу у 24 закладах, з них по 8 закладах освіти опрацьовуються акти прийому-передачі робіт від донора до реципієнта.

Професійна (професійно-технічна), вища освіта

Унаслідок військової агресії Російської Федерації пошкоджено 12 закладів професійної (професійно-технічної) освіти, з яких 7 – в Миколаївській області та 5 – в м. Миколаїв. Пошкоджено 10 закладів фахової передвищої і 5 закладів вищої освіти.

Загальний контингент здобувачів професійно-технічної освіти становить 9 312 осіб.

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти Миколаївської області навчаються 536 учнів із числа внутрішньо переміщених осіб.

У Миколаївській області функціонують 14 закладів вищої освіти (22 174 студенти) та 23 заклади фахової передвищої освіти (9 254 студенти).

Соціальний захист та зайнятість населення

Основні тенденції регіонального ринку праці

Ринок праці перебуває під впливом процесів, що склалися внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України. Характерним є втрата людського капіталу у зв'язку з переміщенням населення з територій, де ведуться (велися) бойові дії, релокацією підприємств в умовах воєнного стану.

В умовах воєнного стану тривають міграційні процеси населення. Разом з цим, робочу силу поповнюють внутрішньо переміщені особи, що зареєстровані в Миколаївській області, чоловічі професії активно опановують жінки, для осіб з інвалідністю створюються спеціальні робочі місця. Грантові програми для створення та розвитку бізнесу дають можливість відновлення підприємницької діяльності, працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, створенню нових робочих місць.

У січні-серпні 2024 року в Миколаївській області послугами служби зайнятості скористалася 16 193 особи, які шукали роботу, з них, 12 159 осіб мали статус зареєстрованого безробітного. За сприяння центрів зайнятості працевлаштовано 3 983 особи, у тому числі 190 осіб за компенсаційними програмами для роботодавців. Надано компенсацію витрат за облаштування 15 робочих місць працевлаштованих осіб з інвалідністю.

Проходили професійне навчання 720 безробітних осіб.

101 учасник бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни направлені на навчання в рамках реалізації експериментального проєкту з організації професійного навчання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни в закладах професійної (професійно-технічної) освіти Державної служби зайнятості.

У січні-серпні 2024 року до громадських та інших робіт тимчасового характеру залучено 412 осіб.

Отримали ваучер на навчання 345 осіб.

Одним із напрямів, що сприяє започаткуванню власної справи або відновленню бізнесу для ВПО та ветеранів, є участь у реалізації програми Уряду в рамках проєкту «Робота щодо надання грантів для створення або розвитку бізнесу, яка направлена на розвиток підприємництва та створення нових робочих місць.

Протягом січня-серпня 2024 року отримали позитивні рішення щодо надання грантів на започаткування або розвитку власного бізнесу: 7 ВПО, 4 ветерана та 10 дружин ветеранів, які планують створення понад 30 нових робочих місць.

З метою організації залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного часу, в тому числі і на деокупованих територіях, Миколаївською, Баштанською, Вознесенською, Первомайською районними, Снігурівською міською військовими адміністраціями та на рівні інших міських, сільських, селищних рад видані розпорядження та рішення про організацію суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану на ввірених територіях. Станом на 01.09.2024 направлено на суспільно корисні роботи 5 587 осіб.

У І кварталі 2024 року в усіх сферах економічної діяльності області створено 2 331 нове робоче місце, з них: 243 - у юридичних осіб та 2 088 - у фізичних осіб-підприємців.

Найбільше створено робочих місць у сферах: оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів - 798, транспорт, інформація та телекомунікація - 237, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність - 216, професійна, наукова та технічна діяльність - 178, тимчасове розміщування й організація харчування - 140, промисловість – 123 робочих місця.

Для ринку праці у 2025 році буде характерним підвищення економічної активності робочої сили шляхом покращення доступу населення до ринків праці через підвищення трудової мобільності та адаптації до місцевих потреб, відновлення підприємницької діяльності на основі внутрішнього потенціалу територій тощо.

Очікується, що у середньому за 2024 рік кількість зайнятих економічною діяльністю у віці 15-70 років становитиме 277,2 тис. осіб. Показник щодо рівня безробіття населення у віці 15-70 років становитиме 15,4 %.

За прогнозними даними у 2025 році показник щодо кількості зайнятих економічною діяльністю у віці 15-70 років порівняно з 2024 роком збільшиться і становитиме 285,5 тис. осіб. Показник щодо рівня безробіття населення у віці 15-70 років знизиться і становитиме 15,2 %.

Статистичні дані за 2023 рік та за звітні періоди 2024 року щодо середнього розміру заробітної плати штатних працівників області відсутні.

За даними Головного управління Пенсійного фонду України в Миколаївській області середня заробітна плата застрахованих осіб становила у 2023 році 12 773,0 грн, у січні-червні 2024 року – 13 926 грн.

Очікується, що 2024 року розмір середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників становитиме 19 128,6 грн.

Прогнозується, що розмір середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників у 2025 році збільшиться до 21 615,3 грн.

Прогнозні показники ринку праці та оплати праці розроблено в умовах обмеженої офіційної статистики з використанням джерел альтернативної інформації, зокрема Головного управління Пенсійного фонду України в Миколаївській області.

Основні тенденції у сфері забезпечення державних соціальних гарантій

Станом на 01.09.2024 року отримують державну допомогу сім'ям з дітьми 18 274 родини на загальну суму 284 349,9 тис. грн.

Державну соціальну допомогу на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом “гроші ходять за дитиною” отримали 98 прийомних сімей на 183 дитини та 42 дитячих будинків сімейного типу на 271 дитину.

Допомогу та грошове забезпечення профінансовано на загальну суму 41 186,3 тис. грн.

Крім того, допомогу отримало 5 патронатних родин на 12 дітей, кошти виплачені на суму 1 897,2 тис. грн.

Допомогу особам з інвалідністю отримало 12 883 особи на суму 356 353,8 тис. грн.

Державну соціальну допомогу малозабезпеченим особам отримали – 7 184 особи на суму 338 600,4 тис. грн.

Допомогу дітям, які виховуються у багатодітних родині отримує 4 552 родини на суму 94 899,9 тис. грн.

Тимчасову допомогу дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів отримали – 401 особа, на суму 10 880,0 тис. грн.

Допомогу на догляд за особою з інвалідністю 1 чи 2 групи внаслідок психічного розладу – 1 589, на суму 38 879 тис. грн.

Всього, станом на 01.09.2024 державних допомог виплачено на загальну суму 1 167 046,5 тис. грн.

Забезпечено виплату довічних державних стипендій 2 особам на суму 56,7 тис. грн.

Щомісячна компенсація на продукти харчування особам, постраждалим від наслідків ЧАЕС виплачена 2 387 особам на суму 5 421,7 тис. грн.

Одноразову матеріальну допомогу громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесених до категорії 1, та які мають право на одноразову матеріальну допомогу відповідно до Комплексної програми соціального захисту населення «Турбота», надано 266 особам на суму 933,4 тис. грн.

Грошову компенсацію вартості Пакунку малюка призначено 1 717 особам.

Натуральну допомогу Пакунок Малюка отримали 849 осіб.

Основні тенденції щодо посилення соціальної захищеності ветеранів війни та членів їх сімей

Місцеві програми підтримки

У Миколаївській області затверджені та діють 52 місцевих та 1 обласна програми, заходами яких передбачено соціальну підтримку ветеранів війни:

надання одноразової матеріальної допомоги на вирішення соціально-побутових питань учасників антитерористичній операції на сході України;

безоплатний проїзд шляхом відшкодування витрат авто перевізниками;

надання матеріальної допомоги сім'ям загиблих та померлих учасників бойових дій під час воєнного стану;

поліпшення житлових умов ветеранів війни;

надання допомоги сім'ям у разі загибелі учасників бойових дій та померлих в результаті поранення в організації проведення поховання;

забезпечення безкоштовним оздоровленням та відпочинком дітей загиблих учасників ветеранів війни, захисників та захисниць України, бойових дій та поранених учасників бойових дій, які втратили працездатність;

забезпечення соціальним обслуговуванням вдома одиноких батьків, діти яких загинули під час проведення бойових дій;

надання 25% знижки по оплаті на житлово-комунальні послуги (природний газ, електроенергія) та вартості твердого палива і скрапленого газу, в межах норм, передбачених чинним законодавством;

забезпечення права на безоплатну передачу земельних ділянок із державної (комунальної) власності для будівництва та обслуговування житлового будинку;

забезпечення безоплатного або пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань тощо.

На реалізацію зазначених заходів в місцевих бюджетах області на 2024 рік передбачено 109 млн грн.

На реалізацію заходів з підтримки ветеранів, передбачених обласною програмою «Турбота», у 2024 році заплановано 20,63 млн грн, зокрема на: заходи з оздоровлення та відпочинку на базах відпочинку ветеранів війни, військовослужбовців та осіб, які входили/входять до складу добровольчого формування територіальної громади, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали/захищають незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали/беруть безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, та членів їх сімей.

У 2024 році в обласному бюджеті на оздоровчу кампанію передбачено кошти в сумі 7 000,0 тис. грн, послуги з оздоровлення та відпочинку отримали 999 осіб.

Забезпечено надання одноразової матеріальної допомоги до Дня Незалежності України та Дня захисника України 168 сім'ям загиблих та померлих осіб, які брали участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, сім'ям осіб, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я в розмірі 10,0 тис. грн. на загальну суму 1,68 млн. грн.

Щомісяця проводиться виплата матеріальної допомоги дітям військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, у тому числі добровольчих, які загинули, пропали безвісти або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних при виконанні службових обов'язків на тимчасово окупованій території АР Крим, м. Севастополя, під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях. Станом на 01.09.2024 допомогу отримало 50 дітей на загальну суму 0,55 млн. грн.

Одноразову адресну грошову допомогу надано 132 особам на загальну суму 3,65 млн грн.

Передбачено 0,7 млн грн для надання разової грошової допомоги на оздоровлення дітей військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до закону, які перебувають або

перебували у полоні у зв'язку з протидією збройній агресії Російської Федерації проти України, на період дії воєнного стану.

200,0 тис. грн передбачено на організацію та проведення заходів з соціально-психологічної підтримки осіб з числа учасників бойових дій та членів їх сімей

Станом на 01.09.2024 року профінансовано на проведення зазначених заходів коштів в сумі 0,1 млн. грн.

Передбачено 1,076 млн грн. на відшкодування витрат на поховання учасників бойових дій та інвалідів війни.

Станом на 01.09.2024 року 65 родинам надано допомогу на загальну суму 0,30 млн. грн.

Соціальна, професійна адаптація ветеранів

Відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із соціальної, професійної адаптації ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.03.2015 № 179 (зі змінами), надаються послуги із соціальної та професійної адаптації учасникам антитерористичної операції та членам сімей загиблих (померлих) таких осіб.

Забезпечено формування потреби Миколаївської області на 2024 рік для професійної адаптації 92 ветеранів війни, членів їх сімей та прирівняних до них осіб на загальну суму 1 117,0 тис. грн.

У січні-серпні 2024 року отримували послуги обласної служби зайнятості 352 учасника бойових дій, з них 56 осіб працевлаштовані, 9 осіб проходили професійне навчання, 101 учасник бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни направлені на навчання в рамках реалізації експериментального проекту з організації професійного навчання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни в закладах професійної (професійно-технічної) освіти Державної служби зайнятості. Отримали ваучер на навчання 4 УБД, 4 ветерана та 10 дружин ветеранів отримали позитивні рішення щодо надання грантів на започаткування або розвиток власного бізнесу.

е-Карта вакансій державної служби та органів місцевого самоврядування для ветеранів та ветеранок - це новий сервіс доступний на веб-платформі е-Ветеран та є візуалізацією інформації про вакансії державних органів, органів місцевого самоврядування та військових адміністрацій по всій Україні та полегшує ветеранам та ветеранкам війни процес пошуку роботи і працевлаштування на державну службу. Користувачі можуть обрати для себе вакансії у різних регіонах країни, а також отримати детальну інформацію про функціональні обов'язки, вимоги до кандидатів, рівень заробітної плати та контакти для зворотного зв'язку. Станом на 01.09.2024 на порталі внесена інформація по 85 вакантних посадах в органах державної влади та місцевого самоврядування Миколаївської області.

Забезпечення технічними засобами реабілітації

Станом на 01.09.2024 Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю 163 ветерана війни забезпечено 369 технічними засобами реабілітації (протезами, ортезами, засобами пересування, взуттям ортопедичним) на загальну суму 24,6 млн грн.

Ветеранські простори

Простір «Шлях стійкості»

У рамках реалізації проєкту «Шлях Стійкості» за підтримки Міжнародної організації з міграції (МОМ) та Федерального міністерства закордонних справ Німеччини в Миколаївській області на базі Обласного центру соціальних служб розпочав свою роботу простір для військовослужбовців, ветеранів та членів їх родин з метою реінтеграції ветеранів війни та психосоціальної підтримки військовослужбовців та членів їх родин.

До роботи у просторі залучені психологи, юристи, соціальні працівники та представники ветеранських громадських організацій. Крім того, організована робота групи взаємопідтримки для членів родин військовослужбовців та ветеранів.

В просторі можна відвідати:

арт-терапевтичні заняття;

майстер-класи з пошуку внутрішнього ресурсу;

практичні заняття з психологом щодо налагодження міжособистісних стосунків;

отримати індивідуальні консультації психолога, юриста та послуги кейс-менеджера.

Ветеранський простір «Veteran DC Центр Ветеранського Розвитку»

В серпні 2024 року відкрито обласний ветеранський хаб «Veteran DC Центр Ветеранського Розвитку» на базі Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

Загальна площа простору – 750 кв. м.

У Просторі облаштовано спортивну залу, залу з фізкультурно-спортивної реабілітації, місця для проведення арт-терапевтичних занять, нетворкінгу, коворкінгу, приміщення для консультування.

Миколаївський міський центр підтримки ветеранів війни

З 2020 року в м. Миколаєві працює Миколаївський міський центр підтримки ветеранів війни .

В Центрі надаються безкоштовні послуги ветеранам війни, членам їх сімей, членам сімей загиблих ветеранів та зниклих безвісти, зокрема:

фізкультурно-оздоровча адаптація;

фізична реабілітація;

психологічна допомога (в тому числі кризова);

проведення АРТ терапевтичних груп та груп психологічної підтримки;

проведення сімейних досугових заходів (майстер-класи, тренінгові заняття, воркшопи);

юридична допомога та консультування;

профорієнтаційне консультування.

Впроваджується проєкт «Групи взаємодопомоги «Рівний рівному» для дружин діючих військовослужбовців, матерів та дружин загиблих захисників України за сприяння ГО «Захисниці України» та Програми розвитку ООН (UNDP) в Україні.

Проєкт стартував першого червня 2024 року у форматі щотижневих офлайн зустрічей, що проходять у м. Миколаєві. В групах обговорюються теми, які більш всього їх турбують та хвилюють.

Інститут помічника ветерана

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19.06.2023 № 652 у Миколаївській області реалізовувався експериментальний проєкт щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя.

З метою реалізації проєкту утворено Центр ветеранського розвитку на базі Чорноморського національного університету ім. Петра Могили, в якому пройшли навчання 34 кандидати у помічники ветерана. Слухачі, які успішно засвоїли програму навчання в повному обсязі, отримали свідоцтва про підвищення кваліфікації та спільний сертифікат закладу вищої освіти, в якому проходили навчання, та Міністерства у справах ветеранів з напряму «Організація роботи фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб». В центрах надання соціальних послуг в громадах працює 8 осіб, які працюють за принципом «рівний – рівному», а до обов'язків помічника входить індивідуальний професійний супровід ветеранів та членів їхніх сімей у межах переходу від військової служби до цивільного життя.

Послуги ветеранам

Завдяки *Е-карті послуг* кожен ветеран та член його родини може знайти послугу за потребою у певній громаді та скористатися нею, звернувшись за номерами телефонів або на адресу електронної скриньки, які надаються. Органи місцевого самоврядування Миколаївщини активно долучилися до заповнення цієї мапи послуг.

На порталі представлені послуги: від психологічної підтримки, медичних програм, патріотичного виховання, мистецтва до всього необхідного для розвитку ветеранських об'єднань та підприємницьких ініціатив ветеранів.

Наразі на порталі визначено 864 послуги, що надаються державними, недержавними, міжнародними організаціями, комунальними установами територіальних громад, ветеранам та ветеранкам, їхнім родинам, сім'ям загиблих захисників і захисниць в громадах Миколаївської області.

Миколаївська область входить в число 9 регіонів в яких кількісно високі показники із чисельністю якісних послуг.

В ЦНАПах Миколаївської області розширено перелік адміністративних послуг для ветеранів та їхніх родин, здійснюється впровадження «єдиного вікна» для створення зручних, якісних та доступних умов отримання адміністративних послуг.

У 8 ЦНАПах надається сервіс «мобільна валіза» для жителів громад, в тому числі ветеранів війни, за місцем їх проживання.

5 територіальних громад забезпечені «Мобільними офісами ЦНАП» - спеціально обладнаними автомобілями для надання адміністративних послуг, які курсують за графіками по старостинським округам, надаючи послуги, в тому числі і ветеранам війни та членам їх сімей, які живуть у віддалених населених пунктах.

Забезпечення житлом

В області реалізується три субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей:

1) Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 № 719 (зі змінами).

Контингент отримувачів: сім'ї учасників бойових дій, осіб з інвалідністю I-II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва.

Станом на 01.09.2024 компенсацію надано 23 особам на загальну суму 49,5 млн грн.

2) Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.04.2018 № 280 (зі змінами).

Контингент отримувачів: учасники бойових дій зі статусом ВПО.

Станом на 01.09.2024 компенсацію надано 16 особам на загальну суму 34,9 млн грн.

3) Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 214 (зі змінами).

Контингент отримувачів: сім'ї учасників бойових дій на території інших держав, особи з інвалідністю I-II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, пов'язаних із перебуванням у цих державах.

Станом на 01.09.2024 компенсацію надано 1 особі на загальну суму 1,9 млн грн.

Посилення соціальної захищеності внутрішньо переміщених осіб

Розпорядженням начальника Миколаївської обласної військової адміністрації «Про створення міжвідомчої регіональної робочої групи з тимчасового розміщення та життєзабезпечення внутрішньо переміщених осіб» від 11.04.2022 № 144-р створено Міжвідомчу регіональну робочу групу з тимчасового розміщення та життєзабезпечення внутрішньо переміщених осіб (далі - робоча група), яка забезпечує вирішення нагальних питань тимчасового розміщення, життєзабезпечення та надання всебічної допомоги внутрішньо переміщеним особам.

Розпорядженням начальника Миколаївської обласної військової адміністрації від 03.05.2022 № 165-р «Про визначення потенційних місць для тимчасового розміщення осіб у закладах соціальної інфраструктури обласного підпорядкування Миколаївської області» затверджено перелік закладів, що фінансуються з обласного бюджету та використовуються для тимчасового

розміщення внутрішньо переміщених осіб, у тому числі осіб з інвалідністю і похилого віку.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 812 «Про затвердження Типового положення про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб» начальником обласної військової адміністрації видано розпорядження від 29.08.2023 року № 338-р «Про утворення ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Миколаївській обласній військовій адміністрації».

Крім того, Ради з питань внутрішньо переміщених осіб утворено при Миколаївській, Первомайській, Вознесенській, Баштанській районних військових адміністраціях. Також Ради створено у 52 громадах області.

На виконання Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року та операційного плану заходів з реалізації у 2023 - 2025 роках Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.04.2023 № 312-р, розпорядженням начальника Миколаївської обласної військової адміністрації від 28.04.2023 № 166-р затверджена Комплексна програма реалізації регіональної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року в Миколаївській області.

До зазначеної Комплексної програми включено окремий розділ «Забезпечення працевлаштування внутрішньо переміщених осіб».

Протягом січня - серпня 2024 року послугами служби зайнятості скористалися 2 898 осіб з числа внутрішньо переміщених. За сприяння служби зайнятості працевлаштовано 469 осіб. Проходили професійне навчання, перенавчання та підвищували свою кваліфікацію 80 внутрішньо переміщених осіб, 702 особи брали участь у суспільно корисних роботах. Отримали ваучер на навчання 61 ВПО.

Шляхом компенсації витрат (за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету) на оплату праці за 145 заявами роботодавців працевлаштовано 151 особу з числа внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні.

Отримали компенсації витрат на оплату праці 18 роботодавців за працевлаштування 18 осіб із числа ВПО.

З початку повномасштабного вторгнення органами соціального захисту населення області обліковано 165 255 внутрішньо переміщених осіб, з них дітей – 43 213. До 24.02.2022 таких осіб було 8 351.

Станом на 18.09.2024, внутрішньо переміщених осіб в області обліковано 123 461. З них: жінок – 73 226,

дітей – 31 512, з них дітей з особливими потребами – 225,

осіб з особливими потребами – 5 514,

осіб, яким більше 60 років – 22 885.

У 2024 році допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам (відповідно до даних Єдиної інформаційної системи соціальної сфери) отримали 34 730 особи, на суму 119,2 млн грн.

На підставі вимог постанови Кабінету Міністрів України від 19.03.2022 № 333 «Про затвердження Порядку компенсації витрат за тимчасове розміщення (перебування) внутрішньо переміщених осіб» (зі змінами) 131 593 власника житлових приміщень з березня 2022 року по липень 2024 року прихистили 341 841 ВПО, розміщення яких здійснювалося протягом 9 988 956,0 людино -днів.

До виконкомів сільських, селищних, міських рад власниками житла були подані заяви на отримання компенсації за безоплатне розміщення ВПО на загальну суму 195,66 млн грн.

Станом на 01.09.2024 загальна сума здійсненої виплати компенсованих витрат власникам житла Миколаївської області за розміщення внутрішньо переміщених осіб за рахунок коштів Державного бюджету та коштів Товариства Червоного Хреста України (за березень - грудень 2022 року, за 2023 рік, січень- травень 2024 року) становить 190,86 млн. грн.

В територіальних громадах області сформовано житловий фонд соціального призначення, який складається з 100 об'єктів комунальної власності (соціальних квартир, кімнат в гуртожитках), в якому проживає 217 осіб, з них 56 - внутрішньо переміщених.

Розпорядженням начальника Миколаївської обласної військової адміністрації від 31.10.2023 № 456-р «Про затвердження переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на території Миколаївської області» до Переліку включено 5 місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, в яких проживає 266 осіб вищезазначеної категорії.

Внутрішньо переміщеним особам надається соціально - психологічна допомога спеціалістами обласного центру соціальних служб, а також проводяться виїзні зустрічі до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб з метою консультування фахівцями Миколаївського обласного центру зайнятості, департаменту соціального захисту населення обласної військової адміністрації, департаменту освіти і науки обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації, регіонального центру надання правової допомоги тощо.

У центрах соціальних служб/центрах надання соціальних послуг Миколаївської області працює 20 психологів, які надають психологічну підтримку населенню, що постраждало від військової агресії Російської Федерації.

Станом на 01.09.2024 чисельність внутрішньо переміщених осіб, що отримали медичну допомогу у закладах охорони здоров'я області становить 86 411 осіб, з них:

у закладах первинної медико - санітарної допомоги – 41928 осіб,

у закладах надання спеціалізованої медичної допомоги – 44 483 особи.

Миколаївська обласна організація Товариства Червоного Хреста України з березня 2022 року забезпечує безкоштовне надання медичних послуг для внутрішньо переміщених осіб.

У закладах загальної середньої освіти області здобувають освіту 3 882 учнів із родин внутрішньо переміщених осіб.

У закладах вищої освіти навчаються 1 437 студентів, у закладах фахової передвищої освіти - 484 студенти, у закладах професійної (професійно-технічної) освіти - 484 учнів із числа внутрішньо переміщених осіб.

В області функціонують та надають освітні послуги 357 закладів дошкільної освіти, в яких здобувають освіту 16 435 осіб. До 240 дитячих садків, які працюють, зараховано 1 356 дітей із родин внутрішньо переміщених осіб.

Посилення соціальної захищеності цивільного населення в умовах воєнного стану

Розпорядженням начальника обласної військової адміністрації від 18.05.2023 № 196-р утворено координаційний центр підтримки цивільного населення при Миколаївській обласній військовій адміністрації (далі – координаційний центр), затверджено його персональний склад та положення.

З метою організації результативної роботи координаційного центру в межах персонального складу координаційного центру створено 9 робочих груп згідно з пріоритетними напрямками роботи.

До персонального складу координаційного центру включено:

представників органів виконавчої влади (структурних підрозділів обласної військової адміністрації, ГУ Пенсійного фонду України в Миколаївській області, ГУ Державної міграційної служби в Миколаївській області, Миколаївського обласного центру зайнятості тощо);

голову ради з питань внутрішньо переміщених осіб при обласній військовій адміністрації;

регіонального координатора з впровадження в Миколаївській області Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;

керівника Південного регіонального центру з питань поводження з військовополоненими;

представників громадських та міжнародних організацій, зокрема:

Одеського офісу Управління ООН з координації гуманітарних справ/ОСНА Ukraine;

БФ «Право на Захист»;

представництва Дитячого фонду ООН "ЮНІСЕФ" в Одеській та Миколаївській областях;

громадської організації «10 Квітня»;

Товариства Червоного Хреста України;

громадської організації «Миколаївська обласна організація Всеукраїнської організації «Союз осіб з інвалідністю України» тощо.

З початку 2024 року відбулось 11 засідань координаційного центру.

Під час засідань координаційного центру розглядалися актуальні питання щодо підтримки внутрішньо переміщених осіб, зокрема результати роботи координаційних центрів підтримки цивільного населення, питання про формування житлових фондів соціального/тимчасового призначення, про сприяння працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб, про роботу спеціалізованих служб підтримки для осіб, постраждалих від домашнього

насильства та насильства за ознакою статі, про організацію роботи центрів життєстійкості, про забезпечення психологічної підтримки внутрішньо переміщених осіб, про запровадження нових видів соціальних послуг для внутрішньо переміщених осіб, про забезпечення деревиною паливною на опалювальний період 2024/2025 незахищених категорій населення, в тому числі внутрішньо переміщених осіб тощо.

Миколаївська обласна військова адміністрація системно та на постійній основі проводить роботу, направлену на сприяння залученню міжнародних організацій до проєктів відновлення та розвитку Миколаївської області, надання допомоги цивільному населенню, що постраждало від наслідків воєнних дій.

Зокрема, обласна військова адміністрація тісно співпрацює з такими агенціями ООН: Управління Верховного Комісара у справах біженців (UNHCR), Міжнародна організація з міграції (International Organization for Migration (IOM)), ЮНІСЕФ в Україні (UNICEF), Всесвітня продовольча програма (World Food Programme), ПРООН в Україні, Управління ООН з координації гуманітарних справ (ОСНА), а також з іншими міжнародними організаціями, такими як NGO «World Central Kitchen», ГО «Товариство Червоного Хреста України», NPO «International Medical Corps», NGO «ALIMA», «INTER SOS», «Solidaries», USAID (Агентство США з міжнародного розвитку), благодійний фонд «АДРА Україна», ГО «10 квітня», Посольства України у Республіці Молдова, в Італії, у Швеції, Швейцарії, Турції, Данії тощо.

Основні тенденції у сфері запобігання та протидії домашньому та тендерно зумовленому насильству, протидії торгівлі людьми.

Війна в Україні стала катализатором, який вплинув як на зростання кількості випадків домашнього насильства, так і на збільшення жорстокості в разі його прояву.

Миколаївська область є одною з найбільш постраждалих внаслідок російської агресії.

Протягом 1 півріччя 2024 року зареєстровано 4 841 звернення з приводу домашнього насильства.

Спеціалізовані служби забезпечують безпечним тимчасовим житлом жінок, у тому числі жінок з дітьми, які постраждали від домашнього насильства, та надають психологічні, побутові, медичні, юридичні, інформаційні послуги на основі їх потреб та індивідуального підходу до особи з врахуванням їх віку та соціального становища.

Станом на 01.09.2024 на території Миколаївської області функціонує така мережа спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі:

3 притулки для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (обласний, Миколаївська міська територіальна громада, Снігурівська міська територіальна громада);

7 денних центрів соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі

(Миколаївська, Снігурівська міські територіальні громади, Казанківська, Кривоозерська селищна територіальна громада, Володимирівська сільська територіальна громада); в тому числі 1 в м. Первомайську – за рахунок UNFPA, створений у 2023 році; 1 з кризовою кімнатою в м. Южноукраїнську – за рахунок МОМ, створений у 2022 році;

21 мобільна бригада соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства (обласна, Южноукраїнська, Вознесенська, Новобузька (створена у 2022 р.), Снігурівська (створена у 2023 році), Веселинівська (створена у 2023 році), Братська, Вільнозапорізька, Кам'яномостівська, Бузька, м. Миколаїв, м. Первомайськ, Прибузька, Прибужанівська, Олександрівська, Мостівська, Веснянська); в тому числі 4 – за рахунок UNFPA, створених у 2022 році (2 – м. Миколаїв, Миколаївський район; 2 – м. Первомайськ, Первомайський район);

2 спеціалізовані консультативні служби (Новоодеська міська територіальна громада, Прибужанівська сільська територіальна громада);

центр захисту та соціально-психологічної підтримки у процесі правосуддя дітей, які постраждали або стали свідками насильства (модель Барнахус);

2 інтегровані центри комплексної підтримки;

мобільний простір для жінок «Вільна» (створений у 2023 році);

сімейний простір «Family friendly space».

У Миколаївській області 93 особам встановлено статус постраждалої від торгівлі людьми, з них: у 2024 році статус встановлено 28 особам (27 - змішана експлуатація (трудова і використання у збройних конфліктах), 1 - сексуальна).

У 2023 році на виплату одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, виділено 64 416,0 грн з державного бюджету (8 особам), з початку 2024 року – 148 425 грн (20 особам).

Основні тенденції у сфері створення безбар'єрного простору для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

В Миколаївській області проводиться робота по створенню безбар'єрного життєвого середовища, а саме:

Видано розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 16.03.2023 № 101-р «Про утворення робочої групи з питань створення безбар'єрного простору в Миколаївській області».

Розпорядженням начальника обласної військової адміністрації від 27.04.2023 № 161-р затверджено заходи щодо виконання в Миколаївській області плану заходів на 2023 - 2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

В межах виконання плану заходів з реалізації Національної стратегії безбар'єрності на 2023 - 2024 роки в області реалізуються такі флагманські проєкти:

1). *Фізична безбар'єрність*

Служби перевезення осіб з інвалідністю

В Миколаївській області створені та діють 13 служб перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у м. Миколаєві, м. Южноукраїнську, м. Новій Одесі, Доманівській, Веселинівській, Коблівській, Казанківській, Березанській, Баштанській, Снігурівській, Чорноморській, Мішково-Погорілівській об'єднаних територіальних громадах.

Діючими службами перевезення в 2024 році надано послуги 711 особам з інвалідністю на загальну суму 1,6 млн. грн.

2). Цифрова безбар'єрність

Встановлення модульних ЦНАПів

Обладнано новий модульний ЦНАП у м. Вознесенську - побудовано та обладнано ПРООН за рахунок міжнародних донорів та місцевого бюджету.

Протягом 2024 року заплановано встановлення 3 модульних ЦНАПів (одноповерхові, 170 кв м) з комплектом меблів та офісною технікою на 12 робочих місць у Снігурівці, Баштанці, м. Воскресенську.

Мобільні ЦНАПи.

У 2024 році передано 3 обладнаних мікроавтобуси (мобільних ЦНАПів) у Шевченківську, Баштанську та Вознесенську громади.

Мобільні кейси надання послуг ЦНАП на дому

Надано 7 одиниць мобільних кейсів (Первомайська, Баштанська, Вознесенська, Коблівська, Новобузька громади, Благодатне, Олександрівка). З мікроавтобусами або з мобільними кейсами частина послуг може надаватися спеціалістами «на дому» у людей, які не можуть прийти в ЦНАП

Закуплено і розповсюджено 82 зчитувача ID-карток (Первомайська, Баштанська, Вознесенська, Коблівська, Новобузька громади, Благодатне, Олександрівка, Доманівка, Мостове, Снігурівка).

3). Суспільна та громадянська безбар'єрність

Денний догляд (реабілітація) дітей з інвалідністю.

Для надання реабілітаційних послуг з денного догляду дітям з інвалідністю в області функціонують 4 центри та 5 відділень соціальної реабілітації дітей з інвалідністю. Реабілітаційні послуги в центрах та відділеннях отримали 295 дітей з інвалідністю.

Для забезпечення дітей з інвалідністю реабілітаційними послугами за рахунок коштів державного бюджету, відповідно до бюджетної програми КПКВК 2507100 «Реабілітація дітей з інвалідністю» у 2024 році передбачено видатки в сумі 5 754,0 тис. грн, станом на 01.09.2024 забезпечено реабілітаційними послугами 136 дітей на загальну суму 2 562,00 тис. грн.

4) Освітня безбар'єрність:

Робота інклюзивно-ресурсного центру на базі науково-медичного Інституту Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Мета: забезпечення корекційної роботи для дітей з особливими потребами та відновлення ветеранів війни.

Цільова аудиторія: діти з порушеннями опорно-рухового апарату, розладами психіки та інтелекту, слуху, зору, мовлення та ветерани війни.

Зміст: надання послуг корекційного розвитку та реабілітації за допомогою інтерактивних пристроїв системи Briolight (Бріолайт) дітям з особливими потребами та ветеранам війни

Очікувані результати: здобуття нових навичок, інтелектуальний розвиток для дітей та відновлення ветеранів війни.

Реалізовано 500+ успішних проєктів та отримано позитивний терапевтичний ефект від застосування 200+ інтерактивних оздоровчих, корекційних, розвивальних, навчальних методик.

5) *Економічна безбар'єрність*

«*WE ACT II: Діємо задля жінок та їхніх можливостей*», що реалізується за підтримки Фонду ООН у галузі народонаселення у партнерстві з громадською організацією «Інноваційні соціальні рішення».

Проєкт передбачає відкриття Жіночих центрів працевлаштування, забезпечення професійного навчання жінок з малозахисених категорій населення, в тому числі з числа внутрішньо переміщених осіб, сприяння їх подальшому працевлаштуванню.

Такі центри відкрито в 5 громадах Миколаївщини: Вознесенській міській, Воскресенській селищній, Первомайській міській, Новоодеській міській, Березнегуватській селищній.

В рамках проєкту протягом 3 хвиль курсів взяло участь понад 150 жінок вразливих категорій.

Сприяння у працевлаштуванні осіб з інвалідністю

У січні-серпні 2024 року послуги служби зайнятості отримали 725 осіб з інвалідністю.

За сприяння центрів зайнятості працевлаштовано 118 осіб.

Надано роботодавцям компенсацію витрат за облаштування робочого місця 15 працівників з інвалідністю.

Проходили професійне навчання 27 безробітних.

Видано ваучерів на навчання 9 особам.

Отримують послуги на кінець періоду 266 осіб з інвалідністю.

Основні тенденції у сфері забезпечення громадян якісними, доступними соціальними послугами

В територіальних громадах Миколаївської області функціонують:

21 відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання, в яких, станом на 01.09.2024 року проживає 354 підопічних та наявні 32 укриття, які пристосовані для потреб маломобільних груп населення, включаючи осіб з інвалідністю.

38 центрів надання соціальних послуг (надання соціальних послуг з надомного обслуговування, адресна допомога, денний догляд, університети третього віку, тощо).

Станом на 01.09.2024 року чисельність виявлених осіб, які потребували соціального обслуговування, становить 35 708 осіб.

Кількість відділень, які надають соціальні послуги у структурі територіальних центрів та центрів надання соціальних послуг, – 112, зокрема:

41 відділення соціальної допомоги вдома, послуги в яких отримали 4867 осіб;

21 відділення денного перебування, послуги в яких отримали 4 271 особа;

21 відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання, в якому станом на 01.07.2024 року проживало 354 підопічних;

24 відділення організації надання адресної грошової та натуральної допомоги, в яких різні види соціальних послуг отримали 24 947 осіб.

У складі надавачів соціальних послуг також функціонували 5 інших відділень, в яких послуги отримали 176 осіб: 3 відділення комплексної реабілітації дітей з інвалідністю, 1 відділення оздоровчо-реабілітаційних послуг, 1 відділення стаціонарного паліативного догляду.

Надавачами соціальних послуг забезпечується надання таких базових соціальних послуг (за перше півріччя 2024 року), а саме:

догляд вдома – 4 867 осіб;

денний догляд – 4 271 особа;

надання притулку – 29 осіб;

соціальна адаптація – 4 271;

екстрене (кризове) втручання – 130 осіб;

консультування – 37 780 осіб;

натуральна допомога – 60 669 осіб;

інформування – 63 571 осіб;

10 будинків-інтернатів, з них: 2 геріатричного профілю, 7 психоневрологічного профілю та 1 для дітей-інвалідів III - IV профілю, відповідають стандартам доступності.

Станом на 01.09.2024 в інтернатних установах проживає 1 314 підопічних, серед них 324 особи похилого віку та особи з інвалідністю з числа внутрішньо переміщених осіб.

Між Миколаївської обласною військовою адміністрацією та Миколаївською обласною організацією Товариства Червоного Хреста України укладено Меморандум про співпрацю для реалізації спільних проєктів.

Одним з основних напрямків співпраці є заходи, пов'язані з евакуацією маломобільних груп населення (осіб з інвалідністю, осіб похилого віку) з населених пунктів Миколаївської області, що перебували в зоні активних бойових дій, та з деокупованих територій, з проведення навчально-методичної роботи з соціальними працівниками з надання першої медичної та психологічної допомоги тощо.

Крім того, соціальні помічники (патронажні сестри) Червоного Хреста надають допомогу у побутових справах, допомагають вирішувати соціальні питання, соціальні послуги догляду вдома особам, які проживають у зонах активних бойових дій, членам сімей Захисників та Захисниць України, в тому числі членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України

В Миколаївській області працює 60 патронажних сестер, які надають послуги 317 підопічним у 15 населених пунктах.

Призначено/виплачено компенсацію з місцевих бюджетів фізичним особам, які надають послуги з догляду на непрофесійній основі, 1 031 особі на суму 21,481млн грн.

Призначено/виплачено компенсацію з місцевих бюджетів особам, які надають послуги з догляду на професійній основі, 6 особам на 472,2 тис. грн.

Програма життєстійкості є експериментальним проектом і реалізується Міністерством соціальної політики України з січня 2024 року. Міжнародними партнерами проекту є фонди ЮНІСЕФ та ВООЗ (Всесвітньої організації охорони здоров'я).

Тренінги Центрів життєстійкості спрямовані на ветеранів війни, військовослужбовців та їх рідних, вимушених переселенців, сім'ї з дітьми. При цьому, кожна людина, якій потрібна консультація психолога, група взаємопідтримки, або допомога з різних соціальних питань, також може отримати тут необхідну допомогу.

На даний час в області функціонує 6 Центрів життєстійкості: Миколаївській міській громаді, Коблівській сільській громаді, Казанківській селищній громаді, Вознесенській міській громаді, Березанській селищній громаді.

Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні (ПРООН) спільно з Міністерством соціальної політики України з червня 2023 року розпочала проект «Удосконалення системи соціальної роботи та надання соціальних послуг в 6 цільових областях проекту шляхом проведення аналізу стану організації та надання соціальних послуг у територіальних громадах цих регіонів, ідентифікації надавачів та визначення потреб задля цифровізації процесів».

До складу пілотних областей проекту увійшли: Миколаївська, Полтавська, Сумська, Чернівецька, Чернігівська, Харківська області.

У рамках проекту було проведено аналіз стану організації та надання соціальних послуг у територіальних громадах регіонів для підготовки та впровадження інноваційних рішень для підвищення рівня та різноманітності соціальних послуг у громадах, визначено шляхи та механізми посилення інституційної спроможності соціального захисту та надання соціальних послуг.

За підсумками проведеної роботи спеціалісти надали рекомендації щодо впровадження інноваційних рішень для підвищення рівня та різноманітності послуг, що надаються у відповідь на кризу та відповідно до потреб ТГ, спрямованих на покращення соціальної роботи та розвиток системи надання соціальних послуг для населення Миколаївської області в цілому та з урахуванням потреб мешканців 52 громад Миколаївської області.

Основні тенденції у сфері оздоровлення та відпочинку дітей соціально незахищених категорій

З початку війни не функціонують дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, розташовані на території області.

З метою забезпечення оздоровлення та відпочинку дітей соціально незахищених категорій прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 09.04.2024 № 385 «Деякі питання реалізації експериментального проекту з

організації оздоровлення і відпочинку дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, в дитячих оздоровчих таборах державних підприємств «Міжнародний дитячий центр “Артек», «Український дитячий центр «Молода гвардія» і в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку вищої категорії, що містяться в Державному реєстрі майнових об'єктів оздоровлення та відпочинку дітей та розташовані в карпатському регіоні, за принципом «гроші ходять за дитиною».

Відповідно до цієї постанови першочергово направляються на оздоровлення та відпочинок до державного підприємства “Міжнародний дитячий центр “Артек” діти - сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти з прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, діти із статусом внутрішньо переміщених осіб.

Соціальна реабілітація дітей

У Миколаївській області станом на 01 вересня 2024 року загальна кількість дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, становить 2 498 дітей, що на 48 осіб менше ніж на кінець 2023 року (2 546 дітей).

У 2023 році статус дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, отримала 181 дитина. За цей же період усиновлено 33 дитини, передано під опіку (піклування) 203 дитини, влаштовано в прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу 36 дітей. Всього 272 дитини (150 %).

В області реалізується право дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання і, насамперед, на усиновлення. Протягом 2024 року усиновлено 33 дитини, з них: 22 дитини громадянами України в межах області та 8 дітей за її межами.

На обліку потенційних усиновлювачів в області перебуває 21 кандидат, з них: 3 бажають усиновити дитину віком до 1 року, 8 – віком до 3-х років, 6 – віком до 5 років та 4 – віком до 10 років і старші (це конкретні діти із-під опіки).

Протягом 2024 року 203 дитини влаштовано під опіку (піклування) громадян України. Загальна кількість дітей в області, які виховуються в сім'ях опікунів та піклувальників, - 1 741.

Протягом 2024 року при Миколаївському обласному центрі соціальних служб пройшли навчання 3 групи кандидатів в опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатні вихователі та громадяни України, які бажають усиновити дитину: 15 кандидатів в опікуни/піклувальники, 7 сімей кандидатів на створення прийомної сім'ї, 4 родини кандидатів в патронатні вихователі, 19 сімей-кандидатів в усиновлювачі.

Протягом 2024 року в області створено 4 прийомні сім'ї та 1 дитячий будинок сімейного типу, до яких разом влаштовано 36 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

На цей час в області діють 44 дитячі будинки сімейного типу, в яких виховуються 308 дітей, та 102 прийомні сім'ї, в яких виховуються 205 дітей.

Разом в дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях виховується 513 дітей відповідної категорії.

Усього сімейними формами виховання (опіка та піклування, прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу) охоплено 2 254 дитини, що становить 90 % від загальної кількості дітей таких категорій (2 498). Розвиток сімейних форм виховання в Миколаївській області триває.

Динаміка влаштування дітей до сімейних форм виховання

Період за роками	Загальна кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	Влаштовано до сімейних форм виховання	Відсоток
2024	2498	2254	90 %
2023	2581	2328	90 %
2022	2617	2384	90 %
2021	2752	2409	88 %

Динаміка усиновлення

Період	Національне усиновлення	Міждержавне усиновлення
2024	33	0
2023	24	0
2022	22	8
2021	28	12

З метою забезпечення впровадження соціальної послуги – патронат над дитиною надавачами соціальних послуг проводиться інформаційна кампанія для різних верств населення. На базі фельдшерсько-акушерських пунктів, районних військових адміністрацій, міських, сільських та селищних рад, бібліотек, управлінь соціального захисту населення робота проводилась як для працівників закладів/установ, так і для сільського населення області. У центрах зайнятості робота щодо пошуку кандидатів у патронатні вихователі проводилась для осіб, які перебувають на обліку безробітних.

Станом на 01 вересня 2024 року у Миколаївській області функціонує 8 сімей патронатних вихователів (Вознесенська міська територіальна громада – 1 сім'я, Баштанська міська територіальна громада – 3 сім'ї, Інгульська сільська територіальна громада – 1 сім'я, Новоодеська міська територіальна громада – 1 сім'я, Южноукраїнська міська територіальна громада – 1 сім'я, Казанківська селищна територіальна громада – 1 сім'я), в яких на тимчасовому догляді та реабілітації перебуває 22 дитини.

Розвиток системи соціальних послуг

Однією з функцій соціальної політики на регіональному рівні є недопущення зростання соціальної напруги в суспільстві шляхом моніторингу

найважливіших соціально-економічних питань, що потребують невідкладного прийняття управлінських рішень, аналізу наслідків їх впливу на розвиток соціальних відносин, умов життя та праці, а також шляхів удосконалення регіональної політики в сфері надання соціальних послуг з урахуванням думки громадськості.

Розвиток демократичних процесів в Україні, реформування системи державного управління на основі європейських принципів належного урядування потребують налагодження постійного зв'язку між органами влади і громадянами, посилення координації й організації заходів для оперативного задоволення суспільних потреб, захисту законних прав та інтересів громадян, забезпечення їх своєчасною та актуальною інформацією, захисту систем життєдіяльності регіону від негативних наслідків.

Протягом останніх років в Україні здійснюється реалізація комплексу правових, економічних, психологічних, освітніх, медичних, реабілітаційних та інших заходів реагування на проблемні питання соціально-економічного життя, вирішення невідкладних питань організаційного, матеріально-технічного, медичного та соціально-побутового обслуговування громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах. Координація дій органів влади здійснюється шляхом створення та забезпечення роботи системи опрацювання звернень громадян до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, за допомогою якої здійснюється оперативне реагування на звернення громадськості та порушеної у них проблематики, проведення моніторингу та аналізу проблемних питань, що потребують прийняття управлінських рішень.

Одним зі шляхів вирішення нагальних проблем на регіональному рівні є функціонування Контактного центру Миколаївської області як механізму впровадження електронного урядування, оперативного реагування на проблемні питання соціально-економічного життя громадян Миколаївської області, координації дій органів влади, підвищення якості управлінських рішень з урахуванням думки громадськості, проведення всебічного моніторингу, ґрунтовного аналізу на основі консолідації змісту звернень та підвищення соціальних стандартів.

Культурне і духовне середовище

У Миколаївській області забезпечено умови для функціонування основної мережі закладів культури, що складається з 1008 закладів: 481 клубного закладу, 445 бібліотек, 43 шкіл естетичного виховання, 23 музеїв, 4 театральновидовищних закладів, 2 закладів фахової передвищої освіти сфери культури і мистецтва, обласного методичного кабінету закладів спеціалізованої мистецької освіти, Комунальної установи Миколаївського зоопарку, «Культурно-ігрового комплексу «Дитяче містечко «Казка», а також 6 інших закладів культури. Також на території області розташовано 2 854 пам'ятки археології (зокрема 27 національного значення), 1 037 пам'яток історії (в тому числі 2 національного значення), 145 пам'яток архітектури та містобудування (в тому числі 13 національного значення), 112 пам'яток монументального

мистецтва. Релігійна мережа Миколаївської області складається з 768 релігійних організацій.

Унаслідок агресії Російської Федерації проти України, бойових дій та окупації частини Миколаївської області зазнали руйнувань та пошкоджень 237 об'єктів інфраструктури та культових будівель, а саме: 65 бібліотечних закладів, 11 з яких зруйновано; 50 клубних закладів, 9 з яких зруйновано; 10 закладів спеціалізованої мистецької освіти, 2 з яких зруйновано; 7 музейних закладів; 2 театри та зоопарк; пошкоджено 22 пам'ятки археології; 24 пам'ятки архітектури, історії та монументального мистецтва, 3 з яких зруйновано; 56 культових будівель, 5 з них зруйновано.

На тимчасово окупованій території Кінбурнської коси (частина території Очаківської міської територіальної громади) знаходяться 3 заклади культури.

Зменшилась чисельність працівників закладів культури на 480 осіб у зв'язку з їх евакуацією за межі області із зони бойових дій.

Незважаючи на негативні наслідки війни та воєнного стану, культурна спільнота області своєю діяльністю забезпечує сталість розвитку культури. Більшість закладів культури реалізують у доступній на цей час формі культурно-мистецькі ініціативи, мистецькі акції, спрямовані на підтримку українського народу, його патріотичного духу. Протягом 2024 року закладами культури області проведено близько 7 тис. культурно-мистецьких заходів, серед яких 1 міжнародна та 5 обласних культурно-мистецьких акцій, 2 арт-проекти, 3 всеукраїнських та 22 обласних фестивалі, конкурси тощо. Театрально-видовищні заклади здійснюють гастрольні тури регіонами України та за кордоном.

Працівники закладів культури активно долучаються до волонтерської діяльності, працюють як волонтерські штаби для населення та ЗСУ.

Конфесійна ситуація в регіоні є стабільною та контрольованою, факти гострого міжконфесійного протистояння чи конфліктів відсутні. В Миколаївській області збережено міжнаціональний мир та злагоду.

Фізична культура і спорт

У Миколаївській області функціонують:

4 обласних фізкультурно-спортивних товариства - «Україна», «Динамо», «Спартак» і «Колос»;

обласне відділення (філія) Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України, 34 дитячо-юнацькі спортивні школи та 9 спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву: 2 школи вищої спортивної майстерності (обласна та Миколаївська міська); 2 центри олімпійської підготовки (Центр олімпійської підготовки з пріоритетних видів спорту та Центр олімпійської підготовки з баскетболу та командних ігрових видів спорту), Миколаївський фаховий коледж фізичної культури;

3 центри фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» - 1 обласний та 2 міські (м. Вознесенськ та м. Нова Одеса), регіональний центр спорту людей з інвалідністю «Інваспорт».

На території 13 територіальних громад області реалізується проєкт «Активні парки – локації здорової України».

Загальний відсоток дітей, які були охоплені навчанням в ДЮСШ, до загальної кількості дітей шкільного віку Миколаївської області становить майже 8 %.

Загалом в Миколаївській області розвиваються та культивуються 28 олімпійських видів спорту та 20 неолімпійських видів спорту.

Для області пріоритетними видами олімпійського спорту є: баскетбол, бокс, боротьба греко-римська, важка атлетика, велосипедний спорт, веслування академічне, веслування на байдарках і каное, волейбол, волейбол пляжний, гандбол, гімнастика художня, дзюдо, легка атлетика, плавання, плавання синхронне, стрибки у воду, теніс, теніс настільний, тхеквондо, фехтування, футбол, бейсбол, регбі, софтбол, бадмінтон, вітрильний спорт, кінний спорт та стрибки на батуті.

Станом на вересень 2024 року переукладено угоди про співпрацю з 19 федераціями з олімпійських видів спорту та 9 федераціями з неолімпійських видів.

У 2023 році Миколаївська область посіла 14 місце в загальному рейтингу областей України. Щороку Миколаївська область посідає 1 місце в другій групі областей у загальному заліку всеукраїнського рейтингу Міністерства молоді та спорту України.

До фізкультурно-оздоровчої роботи в області залучено майже 2 тис. працівників, систематичними заняттями з видів спорту охоплено близько 12 тис. осіб. У Миколаївській області налічується понад 3 тис. спортивних споруд.

Протягом 9 місяців 2024 року 196 спортсменам присвоєно звання «Кандидат в майстри спорту України», 205 – I спортивний розряд.

Житлово-комунальне господарство.

Для задоволення потреб населення області в послугах житлово-комунального господарства, на сучасному етапі задіяні наступні основні фонди:

5 756 багатоквартирних житлових будинків площею 10,3 млн кв. м (19 багатоквартирних житлових будинків площею 16,7 тис. кв. м зруйновано внаслідок ведення активних бойових дій на території України), з яких 918 житлових будинків обладнані 2 543 ліфтами, та 252,6 тис. приватних житлових будинків садибного типу площею 15,6 млн кв. м;

1 091 котельня, 100 з яких - котельні комунальної теплоенергетики, 991- котельні і топкових бюджетної сфери та інші, і 329,4 км теплових мереж в двотрубному обчисленні;

6 416,3 км мереж водопостачання, 7 поверхневих водозаборів, обладнаних очисними спорудами, 915 комунальних артезіанських свердловин;

1 677,9 км мереж водовідведення, 46 очисних споруд.

За основними підгалуззями житлово-комунального господарства зношення основних фондів становить:

житловий фонд - 62%;

водопровідно-каналізаційне господарство - 67,3%;
комунальна теплоенергетика - 63%.

Процеси фізичного зношення, пошкодження/руйнування в період воєнного стану житлового фонду та інженерної інфраструктури потребують подальшої консолідації фінансового ресурсу за всіма джерелами для технічного переоснащення, модернізації та реконструкції базових підгалузей житлово-комунального господарства, підвищення рівня впровадження розподіленої генерації та незалежності від енергосистеми, яка знаходиться в нестабільному стані.

Житлове господарство

Житлове господарство Миколаївської області, як підгалузь житлово-комунального господарства, набуло значних перетворень за рахунок суттєвого розвитку майнових відносин та реформування форм управління.

До основних позитивних структурних перетворень в житловому господарстві необхідно віднести стрімку динаміку впровадження нових форм утримання житлового фонду за рахунок створення об'єднань співвласників багатоквартирних житлових будинків, яких в області на 01 вересня 2024 року налічується 1 689 од. або 29,3 % від загальної кількості багатоквартирних будинків, співвласниками яких утримується 4,96 млн кв. м або 48% від загальної площі багатоквартирних будинків.

З урахуванням утримання загальної площі багатоквартирних житлових будинків ОСББ, ЖБК, органами самоорганізації населення (ОСН) рівень самостійного утримання житла співвласниками будинків, за показниками загальної площі, становить 79 %.

Обслуговування 3 698 житлових будинків загальною площею 8 132,8 тис. кв. м (79 %) здійснюється різними формами самоорганізації населення, зокрема:

ОСББ – 1 689 житлових будинків, загальною площею 4 967,96 тис. кв. м (48 %);

ЖБК – 57 житлових будинків, загальною площею 207,08 тис. кв. м (2%);

ОСН (органи самоорганізації населення) – 33 житлових будинків, загальною площею 237,6 тис. кв. м (2,3 %);

самостійне утримання (без створення юридичної особи) – 1 919 житлових будинків, загальною площею 2 153,9 тис. кв. м (26,5 %);

2 058 житловий будинок загальною площею 2 153,9 знаходиться в управлінні управителя (21 %).

Частка багатоквартирних будинків, які перебувають в управлінні ОСББ, ЖБК (1 746), управителів (2058), ОСН (33) та самостійному утриманні (1 919), становить 100 % за кількістю (5 756).

Важливим стимулом підвищення активності власників житла до створення нових форм самоорганізації з утримання і обслуговування житла є орієнтована на вирішення нагальних питань підвищення технічного стану і енергоефективності житла державна політика пріоритетного спрямування коштів на реконструкцію, капітальний ремонт і заходи з енергозбереження як

за рахунок коштів місцевих бюджетів, так і державного бюджету, пільгових програм Фонду енергоефективності, допомоги міжнародних донорських та благодійних організацій.

За період 2016-2021 років 154 ОСББ (9 240 власників житла) отримано фінансову підтримку з обласного бюджету на часткове відшкодування кредитів на реалізацію енергозберігаючих заходів у житловому фонді, на загальну суму 5,72 млн гривень.

Видатки з обласного бюджету на виконання заходів обласної програми на 2022-2024 роки не затверджувалися у зв'язку із введенням воєнного стану в країні та обмеженістю видатків обласного бюджету, які в першочерговому порядку спрямовуються на потреби ЗСУ, територіальної оборони, фортифікації та захист критичної інфраструктури.

Крім обласної програми затверджено 3 міських програми часткового відшкодування кредитів на реалізацію енергозберігаючих заходів у житловому фонді в найбільших містах області - Миколаїв, Первомайськ, Південноукраїнськ.

З бюджету Миколаївської міської територіальної громади за період 2020-2024 років для часткового відшкодування кредитів на реалізацію енергозберігаючих заходів у житловому фонді спрямовано 27 832,315 тис. грн для 129 власників житла, в тому числі 27 417,579 тис. грн для 100 ОСББ та 357,736 тис. грн для 29 фізичних осіб. У 2024 року профінансовано 4 ОСББ на суму 2 800,415 тис. гривень.

За аналогічною програмою з бюджету Южноукраїнської міської територіальної громади у 2021 році профінансовано 8 ОСББ на загальну суму 750,780 тис. гривень.

За рахунок інвестиційних програм ОКП «Миколаївоблтеплоенерго», ПрАТ «Миколаївська ТЕЦ» та фінансового ресурсу Миколаївської, Південноукраїнської міських рад суттєво покращено рівень оснащення багатоквартирного житлового фонду лічильниками обліку теплової енергії з 68,7% в 2015 році до 98,8% за кількістю будинків і 99,6% за опалювальною площею.

У цілому рівень комерційного обліку енергоресурсів в житловому фонді становить:

теплопостачання – 98,8 %;

водопостачання – 98% (за показниками квартирних і будинкових в приватному секторі лічильників обліку води);

газопостачання – 94,6%;

електропостачання – 100%.

Комунальна теплоенергетика

Теплове господарство Миколаївської області налічує 1 091 одиницю котелень та топкових загальною потужністю 2 495,9 Гкал/год та 329,4 км теплових мереж.

В області тривають процеси з впровадження автономного і індивідуального опалення закладів бюджетної сфери та квартир житлового фонду з децентралізацією систем теплопостачання.

На сучасному етапі розвинуті системи централізованого теплопостачання залишаються в містах Миколаїв і Піденноукраїнськ, де відповідно налічується 151,2 тис. особових рахунків власників багатоквартирного житлового фонду, з яких 134,8 тис. од. або 90% перебуває в м. Миколаєві.

У м. Миколаєві діє достатньо оптимізована схема поєднання централізованого і децентралізованого теплопостачання (61% багатоквартирного житлового фонду (за показниками чисельності) використовують індивідуальні та автономні системи опалення).

До пріоритетів стратегії розвитку централізованого теплопостачання віднесено завершення реалізації інвестиційного проекту «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України» до якого залучено ОКП «Миколаївоблтеплоенерго», в частині економії паливно-енергетичних ресурсів.

Разом з цим стратегія розвитку системи централізованого теплопостачання м. Миколаєва пов'язана з вирішенням проблемних питань реконструкції теплових мереж ПрАТ «Миколаївська ТЕЦ», технічний стан яких протягом останніх 5 років має тенденцію до стійкого погіршення.

В містах Вознесенськ, Первомайськ, Очаків та інших населених пунктах районів області завершена децентралізація опалення багатоквартирних житлових будинків та об'єктів соціальної сфери.

В м. Південноукраїнську в якості теплоносія використовується покупне тепло відокремленого підрозділу Національної акціонерної компанії «Енергоатом» «Південноукраїнська АЕС». Через відсутність використання для потреб виробництва теплової енергії природного газу і низьку вартість покупної енергії заходи з модернізації системи теплопостачання у зазначеному місті в основному стосуються проблемних питань транспортування теплоносія, його розподілу та впровадження 100% обліку теплової енергії, а також забезпечення розрахунків з ВП «Південноукраїнська АЕС» за спожиті обсяги теплової енергії, водопостачання та водовідведення.

Водночас в області триває впровадження технологій альтернативного виробництва теплової енергії шляхом реконструкції інвестиційними компаніями існуючих котелень закладів бюджетної сфери.

Так, за період 2015-2022 років до зазначеної роботи залучено 9 приватних інвестиційних компаній, якими реконструйовано та збудовано 54 теплових джерела на альтернативному паливі.

За період воєнного стану в 2023-2024 роках створено резерв блочно-модульних котелень в кількості 57 одиниць потужністю 37,6 МВт.

З урахуванням вищезазначених заходів, а також ініціативи районних військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо розвитку опалення бюджетних установ з використанням альтернативних природному газу видів палива, 58,6% котелень бюджетних установ області забезпечують виробництво теплової енергії без використання природного газу.

В умовах масованих ракетно-дронових атак на об'єкти енергосистеми України питання розвитку розподіленої генерації на базі когенераційних установок (КГУ), сонячних, вітрових електростанцій для забезпечення

гарантованого енергозабезпечення комунальної теплоенергетики в осінньо-зимовий період є надзвичайно актуальними і пріоритетними.

Заходи Програми передбачають розвиток потужностей розподіленої генерації на об'єктах ОКП «Миколаївоблтеплоенерго», КП «Тепло-Сервіс» м. Вознесенськ та інших суб'єктів господарювання.

Водопостачання

Із 911 населених пунктів області 538 або 59 % забезпечені централізованими системами водопостачання з охопленням понад 1 млн осіб.

Без системи централізованого водопостачання залишається смт Єланець та 372 населених пункти сільської місцевості з населенням майже 300 тис. осіб, де для потреб водозабезпечення використовуються громадські колодязі, а також привозна вода в приватні резервуари.

Унаслідок воєнних дій, з 12 квітня 2024 року без централізованого питного водопостачання залишився обласний центр – місто Миколаїв і реалізація проєкту альтернативного водозабезпечення міста є пріоритетним.

Для забезпечення споживачів міста Миколаєва питною водою задіяно, на договірних умовах з МКП «Миколівводоканал», відомчий водозабір одного з промислових підприємств, потужністю 1200 куб. м на добу та мобілізовані всі підземні джерела (артсвердловини) суб'єктів господарювання в кількості 168 од. потужністю 1660 куб. м на годину (в тому числі 134 од. - в 2022-2024 роках).

За рахунок міжнародної технічної допомоги, допомоги Міжнародного Червоного Хреста та Червоного Хреста в Україні м. Миколаєву в 2022-2024 роках впроваджено 238 колективних установок очистки води на основі зворотного осмосу, загальною потужністю 530,6 тис. куб. м на годину, що повною мірою задовольняє питні потреби населення міста.

Додатково споживачі міста забезпечуються привізною питною водою з резервуарів-накопичувачів та артезіанських свердловин а також за рахунок фасованої питної води, в тому числі через торговельну мережу.

Водночас згідно з природними гідрогеологічними факторами спостерігається погіршення якості як поверхневих, так і підземних вод, що потребує подальших заходів із реконструкції діючих очисних споруд, будівництва нових об'єктів очистки питної води для доведення її показників до вимог безпечного вживання людиною, заміни і реконструкції мереж водопостачання, з яких 1,9 тис. км або 29,6 % перебувають у зношеному стані.

Для підвищення рівня доступу населення до якісної питної води в закладах освіти та охорони здоров'я області, громадських місцях встановлено 553 колективних установки очистки питної води, в тому числі 242 облаштовані в 2022-2024 роках, загальною потужністю майже 1 000 куб. м. на добу, що задовольняє щоденні потреби майже 200 тис. осіб з розрахунку 5 л на особу. Серед найбільш актуальних проєктів в сфері модернізації і розвитку централізованих систем водопостачання є проєкт «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв» за участю кредитних ресурсів Європейського інвестиційного банку, проєкти «Нове будівництво водозабору з р. Південний Буг (м. Нова Одеса, Миколаївська область) та

магістрального водогону для забезпечення водою м. Миколаїв у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Миколаївська область, I-III ділянки», «Реконструкція Жовтневого водосховища», реконструкція з будівництва нових очисних споруд водопостачання міста Миколаєва та «Реконструкція групового водопроводу з метою забезпечення окремих населених пунктів Баштанського, Вознесенського районів Миколаївської області централізованим питним водопостачанням». Коригування, «Реконструкція Казанківського групового водопроводу з метою забезпечення населених пунктів Софіївської територіальної громади Баштанського району Миколаївської області центральним питним водопостачанням», «Реконструкція споруди насосної станції 3-го підйому Казанківського групового водопроводу с. Великоолександрівка Баштанського району Миколаївської області (в тому числі проєктні роботи)», «Реконструкція донного водовипуску Софіївського водосховища Новобузького району Миколаївської області». Коригування, ініціатором реалізації яких є Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області, що дозволить забезпечити питним водопостачанням 13,4 тис. жителів 20 сільських населених пунктів вищезазначених районів області.

Крім того, триває реалізація інвестиційного проєкту МКП «Миколаївводоканал» «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв» за рахунок пільгових кредитних ресурсів ЄІБ. З початку реалізації проєкту освоєно 344 085,34 тис. грн.

Разом з цим розпочинається реалізація інвестиційного проєкту «Будівництво нової лінії очисних споруд водопостачання № 1 в м. Первомайськ Миколаївської області» на що залучено кошти Північної екологічної фінансової корпорації (NEFCO) в сумі 3065,0 тис. євро.

В умовах масованих ракетно-дронових атак на об'єкти енергосистеми України питання розвитку розподіленої генерації на базі когенераційних установок (КГУ), сонячних, вітрових електростанцій для забезпечення гарантованого енергозабезпечення об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства є надзвичайно актуальними і пріоритетними.

Позитивним прикладом вирішення зазначеного питання є впровадження протягом 2020-2024 років розподіленої генерації на об'єктах водопровідно-каналізаційного господарства загальною потужністю 1,052 МВт, зокрема на об'єктах МКП «Миколаївводоканал», КП «Водопостачання м. Вознесенська», КП «Міськводоканал» Баштанської міської ради, КП «Снігурівський комунальник».

Водовідведення

У населених пунктах області спостерігається суттєве відставання розвитку систем водовідведення і очистки стоків. Тільки 45 населених пунктів, серед яких 9 міст, 17 селищ міського типу та 19 сільських населених пунктів, мають системи централізованого водовідведення з охопленням майже 600 тис. осіб.

До основних завдань перспективного розвитку систем водовідведення населених пунктів області належать: будівництво очисних споруд і розвідних

мереж водовідведення в м. Новий Буг, реконструкція очисних споруд каналізації в м. Вознесенськ, м. Первомайськ, м. Очаків, м. Нова Одеса та селищі Криве Озеро, а з настанням сприятливої безпекової ситуації, розвиток систем централізованого водовідведення в рекреаційній зоні Чорноморського узбережжя та селищах і селах області.

Поводження з твердими побутовими відходами

Вирішення нагальних питань із зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище нерозривно пов'язане із впровадженням сучасних технологій сміттесортування та сміттєпереробки, перш за все в найбільших містах обласного значення.

У Миколаївській області налічується 267 організованих місць складування (зберігання) твердих побутових відходів (ТПВ) загальною площею 524,4 га.

Середньорічні обсяги вивезення ТПВ становлять 1,0-1,2 млн тонн.

Середня наповненість сміттєзвалищ - 53 %, у тому числі по містах обласного значення - 80-100 %.

Високий рівень використання потужностей полігонів ТПВ зафіксовано в містах: Миколаїв, Вознесенськ, Первомайськ, Південноукраїнськ.

Для обслуговування сміттєзвалищ задіяно 42 підприємства різної форми власності, які обрані на конкурсних засадах.

У сільській місцевості організацію збирання, вивезення ТПВ, утримання сміттєзвалищ у переважній більшості здійснюють сільські ради.

На більшості полігонів ТПВ органами місцевого самоврядування не завершено роботу з державної реєстрації права земельного користування та складання санітарно-технічних паспортів.

Зазначена робота майже завершена на найбільших полігонах ТПВ міст обласного значення, питома вага яких в обсягах накопичення ТПВ становить 67 %.

На сучасному етапі розвитку в сфері поводження з ТПВ є вирішення питань впорядкування землевідведення, дозвільної документації на місця видалення відходів, а також підтримки ініціативи органів місцевого самоврядування щодо будівництва комплексів із переробки та сортування твердих побутових відходів, оновлення рухомого складу техніки.

Підвищення енергоефективності

Основний обсяг енергетичних ресурсів у соціальній сфері області споживається населенням в побуті, підприємствами житлово-комунального господарства та установами і закладами бюджетної сфери.

Таким чином, створення умов та реалізація заходів зі скорочення енергоспоживання в соціальній сфері області позитивно впливатиме на зниження витрат населенням на оплату житлово-комунальних послуг, стримування зростання тарифів на житлово-комунальні послуги, в структурі яких основна питома вага припадає на енергоносії, та скорочення витрат місцевих бюджетів на оплату енергоресурсів.

Ураховуючи, що витрати на енергоносії вже зараз є великим тягарем для бюджетів міст, селищ, сіл, протягом останніх років спостерігається тенденція

до організації системного підходу до вирішення питань енергозбереження та підвищення рівня енергоефективності.

Для комплексної реалізації заходів у сфері енергоефективності рішенням обласної ради від 21 грудня 2018 року № 30 затверджено обласну Програму енергозбереження та розвитку альтернативних джерел енергії на період до 2025 року (із змінами та доповненнями згідно з розпорядженням начальника Миколаївської обласної військової адміністрації від 24 листопада 2023 року № 508-р).

З використанням законодавчо врегульованих умов по державно-приватному партнерству в області активізувалась діяльність приватних інвестиційних компаній, спрямована на диверсифікацію джерел виробництва теплової енергії за рахунок її виробництва з альтернативних джерел енергії.

В області 9 інвестиційними компаніями реалізовано 54 подібних проекти будівництва нових та реконструкції діючих джерел теплової енергії закладів бюджетної сфери, які дозволяють замінити майже 8,8 млн куб. м природного газу в розрахунку на рік.

Серед найбільш масштабних проектів як з підвищення технічного рівня основних фондів, так і з точки зору енергоефективності, є реалізація інвестиційних проектів за участю міжнародних фінансових організацій на ОКП «Миколаївоблтеплоенерго» та МКП «Миколаївводоканал».

Зокрема, за підсумками реалізації інвестпроекту «Підвищення енергоефективності в секторі централізованого тепlopостачання України», до якого залучено ОКП «Миколаївоблтеплоенерго», прогнозується щорічна економія споживання природного газу в обсязі 8,1 млн куб. м та електричної енергії 6,0 млн кВт год.

Завершення реалізації інвестиційного проекту «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв» з реконструкцією і модернізацією основних фондів МКП «Миколаївводоканал» дозволить досягти розрахунково щорічного скорочення споживання електроенергії на 8 -10 млн кВт год.

Водночас за підтримки Північної екологічної фінансової корпорації (NEFCO), завершується реалізація проекту з оптимізації окремих складових системи централізованого тепlopостачання в м. Миколаєві, що матиме наслідком підвищення економічної та екологічної ефективності виробництва та розподілення тепла. Миколаївською міською радою погоджено отримання кредиту від NEFCO в розмірі 500 тис. євро та гранту в розмірі 300 тис. євро на реалізацію вказаного проекту.

Системна робота органів місцевого самоврядування щодо реконструкції систем зовнішнього освітлення дозволила у 2015-2023 роках суттєво підвищити рівень використання сучасних енергозберігаючих джерел освітлення, питома вага яких становить 66 %.

Для комплексного підходу в екологічному оздоровленні регіону, зменшення викидів парникових газів, та враховуючи унікальні природні умови області з домінуючою кількістю сонячних днів протягом року і сприятливій розі вітрів, доцільно подальше впровадження сучасних технологій

використання відновлювальної енергетики, в тому числі за рахунок Фонду декарбонізації, офіс якого розпочинає роботу в області.

Сонячна та вітрова енергетика

На сучасному етапі в області успішно реалізуються проекти в сонячній енергетиці.

Станом на 01 вересня 2024 року в регіоні побудовано 104 сонячних електростанції загальною потужністю 732,555 МВт, якими у 2024 році вироблено 460,777 млн кВт год. електроенергії.

Усього в регіоні станом на 01 вересня 2024 року побудовано вітрові електростанції загальною потужністю 275,7 МВт (75 вітроустановок), у тому числі в 2023 році загальною потужністю 114 МВт (19 вітроустановок). Найбільший розвиток об'єктів вітроенергетики в Миколаївському районі (Березанська селищна територіальна громада).

Містобудування та архітектура

Миколаївська область є однією із більш постраждалих областей України внаслідок військової агресії Російської Федерації. Пріоритетними напрямками у 2024 році було відновлення об'єктів інфраструктури Миколаївської області.

Найбільш характерні наслідки руйнування для області - через ракетні обстріли для міста Миколаєва та ракетно-артилерійські - для більшості сільських населених пунктів.

Стан відновлення об'єктів інфраструктури у Миколаївській області.

Об'єкт	Пошкоджено	Відновлено в 2022	Відновлено в 2023	Відновлено в 2024	Відновлено %
Багатоповерхівки	1686	18	17	209	14,50
Приватні будинки	11385	250	321	2381	25,93
Заклади загальної середньої освіти	159	2	69	0	44,65
Заклади дошкільної освіти	108	3	13	19	32,41
Заклади вищої освіти	22	0	1	1	9,09
Заклади культури	196	0	18	0	9,18
Будівлі закладів охорони здоров'я	164	7	96	10	68,90
Адміністративні будівлі	94	3	9	7	20,21

Об'єкти ЖКГ	2871	1931	745	155	98,61
Мости/дороги	22/31	0/13	18/0	4/0	66,04

Усього на відновлення пошкоджених об'єктів громадської та критичної інфраструктури Миколаївській області з державного бюджету виділено 1 379 197,064 тис. грн.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 березня 2024 року № 247-р Миколаївській обласній державній адміністрації виділено кошти Фонду ліквідації наслідків збройної агресії на виконання робіт по 10 проектам загальним обсягом 1 159 267,410 тис грн. За ці кошти виконуються роботи по 2 об'єктах охорони здоров'я, 2 закладам освіти та 6 ділянкам водопровідних мереж м. Миколаєва.

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 16 червня 2023 року № 608 для Миколаївської області передбачено субвенцію обсягом 190 042,872 тис. грн, за рахунок яких буде відновлено 7 закладів охорони здоров'я, 3 заклади освіти та 1 ЦНАП. Субвенція є перехідною, сума, передбачена на 2024 рік, становить 84 827,158 тис. грн.

Також розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 липня 2024 року № 650-р «Про розподіл у 2024 році обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування безпечних умов у закладах охорони здоров'я» виділено кошти обсягом 135 102,496 тис. грн на виконання робіт з облаштування споруд цивільного захисту для 3 медичних закладів.

Усього в 2024 році з обласного бюджету виділено 12 961,696 тис. грн, за рахунок яких забезпечується співфінансування об'єктів, які фінансуються з державного бюджету за умови співфінансування (для 6 медичних закладів та 1 освітнього).

Охорона довкілля.

Атмосферне повітря

У Миколаївській області відсутні підприємства хімічної та вугільної промисловості, тому вона не входить до переліку регіонів з високим забрудненням атмосфери. Рівень техногенного навантаження на навколишнє природне середовище Миколаївської області нижчий, ніж в середньому по Україні. У 2023 році в розрахунку на 1 км² території області припадало 0,227 т викинутих в атмосферу забруднюючих речовин від стаціонарних джерел.

На стан атмосферного повітря населених пунктів області значною мірою впливають викиди від роботи двигунів пересувних джерел забруднення, які домінують над викидами від стаціонарних джерел. Причиною цього є значне зростання кількості транспортних засобів, незадовільний технічний стан автотранспорту, низька якість палива та відсутній дієвий контроль за ним. Згідно зі статистичними даними за минулі роки найбільш шкідливого впливу

від транспортних засобів та виробничої техніки зазнає атмосфера обласного центру. Серед усіх пересувних джерел забруднення- автотранспорт був і залишається найбільшим забруднювачем атмосферного повітря в області.

За даними Миколаївського обласного центру з гідрометеорології за останні роки перевищення максимально разових граничнодопустимих концентрацій (ГДК м.р.) та середньомісячних концентрацій (ГДК с.д.) спостерігались в атмосферному повітрі м. Миколаєва по формальдегіду. Максимальні середньомісячні перевищення ГДК ср.доб. формальдегіду по м. Миколаєву за 2023 рік становили 6,7 ГДК ср.доб. ($0,02 \text{ мг/м}^3$) при нормі $0,003 \text{ мг/м}^3$.

Основним джерелом викидів формальдегіду в місті є вихлопні гази від автотранспорту, в складі яких міститься більше цієї речовини порівняно з викидами стаціонарних установок, що спалюють паливо.

Пересувні джерела є найбільшими забруднювачами атмосферного повітря в області, частка забруднюючих речовин в загальному обсягу викидів до 2016 року становила майже 60%. Інформація по викидам забруднюючих речовин від пересувних джерел забруднення атмосферного повітря з 2016 року не надається, оскільки розрахунок цих показників згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 року № 175-р не здійснюється.

У 2023 році в атмосферне повітря області зі стаціонарних джерел забруднення надійшло 5,59 тис. тонн забруднюючих речовин, що на 342 тонни, або на 6,5 % більше, ніж у 2022 році. Крім того, в атмосферу від стаціонарних джерел забруднення 2023 року викинуто 0,5 млн. тонн діоксиду вуглецю (парникового газу), який впливає на зміну клімату. У порівнянні з 2022 роком викиди діоксиду вуглецю збільшилися на 24 тис. тонн, що на 4,8 % більше ніж у 2022 році.

За даними Головного управління статистики у Миколаївській області 2023 року у загальній кількості забруднюючих речовин стаціонарних джерел переважали викиди твердих речовин 36,5 % (2,042 тис. тонн), метану 30,3 % (1,696 тис. тонн) та оксиду вуглецю 13,5 % (0,753 тис. тонн).

Хімічний склад викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел 2023 рік, %

До основних забруднювачів атмосферного повітря Миколаївської області відносяться такі підприємства: ТОВ «Миколаївський глиноземний завод», АТ «Оператор газотранспортної системи «Миколаївгаз» та ТОВ «Оператор газотранспортної системи України», сумарні викиди яких 2023 року становили 2,19 тис. тонн забруднюючих речовин, що становить 39,2 % від загального обсягу викидів області.

Охорона водних ресурсів

Миколаївська область має вище за середній показник по Україні процентного відношення площі, яка зайнята водними об'єктами до загальної площі області (5,2%). Наявність виходу до Чорного моря і приналежність до найбільших річкових басейнів країни (басейни р. Південний Буг (59,5%), р. Дніпро (23,5%) та річок Причорномор'я (17%)) створюють сприятливі умови для розвитку водного транспортного сполучення (морського, річкового) та обумовлює перспективи залучення інвестицій у сфері розвитку рекреаційного і промислового потенціалу області.

На території області налічується 142 річки (довжиною понад 10 км) загальною довжиною 3619,84 км, з яких одна велика річка Південний Буг та сім середніх річок: Кодима (59,0 км), Синюха (24,0 км), Чорний Ташлик (41,0 км), Чичиклея (86,0 км), Інгул (179,0 км), Інгулець (96,0 км), Висунь (195 км).

Головна водна артерія регіону – річка Південний Буг, що є третьою за величиною і довжиною в Україні, протікає територією області та закінчується Бузьким лиманом.

Басейн р. Південний Буг в межах області нараховує 94 річки довжиною більш ніж 10 км, а довжина самої річки в межах області становить 257 км.

Для маловодної Миколаївської області однією з актуальніших проблем є забруднення водних ресурсів через скид стічних вод, яку значно ускладнює відсутність мереж централізованого водовідведення та якісної очистки господарсько-побутових і виробничих стоків.

Щорічно до водойм області скидається до 70 млн м³ зворотних вод третина з яких, переважно через неякісну роботу комунальних каналізаційних очисних споруд, класифікується як забруднені стоки.

Загальний обсяг водовідведення у 2023 році становив 53,420 млн м³. Безпосередньо до поверхневих водних об'єктів скинуто 49,459 млн м³ зворотних вод. Доля забруднених стоків у згаданому об'ємі скиду зворотних становила 29,6 % або 14,644 млн м³.

У населених пунктах Миколаївської області функціонують 10 очисних споруд каналізації, 6 з яких здійснюють скид стічних вод з перевищенням нормативно-допустимих концентрацій. Амортизація їх обладнання становить від 42% до 62%.

Станом на цей час проблема очистки комунальних стоків у сільській місцевості, за відсутності централізованої системи водовідведення, стоїть особливо гостро.

Водогосподарська ситуація в області додатково ускладнюється через скид до р. Інгулець протягом тридцяти років високомінералізованих шахтних вод гірничорудних підприємств Кривбасу зі ставка-накопичувача у балці Свистунова Дніпропетровської області. Обсяг щорічного скиду за останні п'ять років становив близько 11 млн м³ шахтних вод з мінералізацією до 4000 мг/л.

Миколаївська область є передостанньою у схемі скиду та має на власній території 96,0 км протяжність току р. Інгулець (після скиду), потерпає від забруднення чи не найбільше за інші, і як наслідок, має значне погіршення якості води, що використовується для зрошення сільськогосподарських угідь та ускладнення водогосподарської ситуації у прилеглих населених пунктах.

За часи воєнного вторгнення Російської Федерації на територію України ситуація щодо залучення вод річки Інгулець до системи водокористування області змінилася. Починаючи з 2023 року, води річки Інгулець є основним джерелом водопостачання обласного центру – м. Миколаєва.

Проблема вимагає комплексного рішення з урахуванням всіх вимог чинного природоохоронного законодавства.

Утилізації відходів

Унаслідок повномасштабного збройного вторгнення Російської Федерації в Україну і масованими обстрілами нашої території у Миколаївській області почалися утворюватися відходи від руйнувань.

За інформацією територіальних громад Миколаївщини, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій, станом на 01 січня 2024 року на їх територіях утворилося 5 781,628 тонн відходів від руйнувань.

Відповідно до Порядку поводження з відходами від руйнувань, що утворилися у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведення робіт з ліквідації їх наслідків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 року № 1073, протягом 2023 року визначено та затверджено розпорядженнями начальника Миколаївської обласної військової адміністрації п'ять місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань для - Миколаївської міської територіальної громади, Снігурівської міської територіальної громади,

Новобузької міської територіальної громади, Інгульської сільської територіальної громади та Привільненської сільської територіальної громади.

Природно-заповідний фонд області

На території Миколаївської області налічується 158 територій та об'єктів природно-заповідного фонду (далі - ПЗФ). Фактична площа природно-заповідного фонду становить 78,3 тис. га або 3,18 % від площі області. Частка земель природно-заповідного фонду є однією з найнижчих в Україні.

Середньостатистичний показник площі ПЗФ по Україні становить 6,6 %, в сусідніх областях таких: Херсонській - 10,6 %, Одеській - 4,5 %, Дніпропетровській - 2,9 %.

В області функціонує 9 установ природно-заповідного фонду, з них 4 утримуються за рахунок обласного бюджету, решта - з інших джерел фінансування.

На території області знаходяться два національних природних парки - «Бузький Гард» та «Білобережжя Святослава», природний заповідник «Сланецький степ», частина Чорноморського біосферного заповідника. В межах цих об'єктів зберігаються унікальні степові, приморські, водно-болотні та річкові екосистеми півдня України.

Ведуться постійні роботи щодо створення нових та розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Основними проблемами екологічного спрямування є:

забруднення атмосферного повітря Миколаївської області через викиди забруднюючих речовин від великого вантажопотоку автотранспорту, який надходить до портів області;

питання зменшення впливу викидів від пересувних джерел на навколишнє середовище потребують вирішення на загальнодержавному та регіональному рівнях. До національних можна віднести стимулювання розвитку водного, залізничного та електричного транспорту, а також будівництво об'їзних доріг;

відсутність (крім м. Миколаєва) пунктів спостережень за станом атмосферного повітря в населених пунктах області;

забруднення водних об'єктів через скид стічних вод комунальними підприємствами;

замулення малих річок;

забруднення р. Інгулець через скид високомінералізованих стоків гірничорудними підприємствами Кривбасу;

відсутність на території області сміттесортувальних та сміттєпереробних підприємств з перероблення твердих побутових відходів та роздільного збирання відходів, у тому числі небезпечних;

незначна кількість на території області підприємств, що мають потужності та мають ліцензію на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами, в тому числі, що здійснюють утилізацію ртутновмісних відходів;

високий рівень утворення відходів та низькі показники їх використання як вторинної сировини, в зв'язку з чим в промисловості та комунальному секторі нагромаджуються значні обсяги твердих відходів, з яких лише незначна

частина застосовується як вторинні матеріальні ресурси, решта потрапляють на звалища;

утворення відходів від руйнувань у зв'язку з агресією Російської Федерації;

низька популяризація знань про природу Миколаївщини внаслідок відсутності якісної поліграфічної продукції, сучасних експозицій, візит-центрів, масових еколого-просвітніх заходів не сприяє підвищенню рівня екологічної культури населення та відповідального ставлення до природних комплексів.

На цей час цінні природні території, що не захищені природоохоронним законодавством, знаходяться під загрозою знищення або трансформації (зараз 3,18 % при необхідних 8,9 % до 2027 року, як індикатора Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2027 року).

Під час військової агресії Російської Федерації, в зоні бойових дій відбулось знищення цінних природних комплексів області. На місцевості (в натуру) винесено 30 % меж територій ПЗФ, що є недостатнім для забезпечення дотримання природоохоронного режиму земель ПЗФ та уникнення конфліктних ситуацій під час надання земель у користування.

Щороку збільшується тривалість посушливого періоду та, відповідно, ризик виникнення та поширення пожеж у лісових насадженнях, в тому числі тих, що входять до складу ПЗФ.

Громадська безпека

Україна на сьогодні - держава, яка переживає наймасштабніші стратегічні ракетні бомбардування в новітній історії світу. В умовах війни на території області постійно існує загроза нанесення ракетних ударів, застосування керованих боєзарядів, засобів масового ураження (хімічна, ядерна, біологічна зброя). І оперативне оповіщення населення про виникнення або загрозу виникнення ракетних ударів, інших надзвичайних ситуацій техногенного та воєнного характеру, своєчасне достовірне інформування про ситуацію, яка складається, заходи, що вживаються для запобігання надзвичайним ситуаціям, та усунення їх наслідків, зменшення кількості населення, яке постраждало та загинуло, є одним із основних завдань цивільного захисту.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 липня 2018 року № 488-р «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку та технічної модернізації системи централізованого оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій», у 2024 році заплановане проведення реконструкції територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення (ТАСЦО) Миколаївській області.

На цей час розроблено технічне завдання на «Технічну модернізацію ТАСЦО», яке погоджене з ДСНС України, та триває розроблення проектно-кошторисної документації. На реалізацію цього заходу з обласного бюджету заплановано кошти у розмірі 500 тис. грн.

Також в Миколаївській області має функціонувати 56 місцевих автоматизованих систем централізованого оповіщення (МАСЦО) з

організацією автоматизованих робочих місць та встановленням кінцевих засобів оповіщення та інформування населення.

Створено дві МАСЦО в містах Миколаєві та Південноукраїнську, які працюють та отримали відповідну сертифікацію, та існує потреба у побудові 54 МАСЦО у територіальних громадах області.

Територіальними громадами області, з урахуванням вимог чинного законодавства, здійснюється робота з розроблення Технічного завдання на впровадження МАСЦО та його погодження з ГУ ДСНС України у Миколаївській області.

Не менш важливою складовою забезпечення постійної готовності системи оповіщення та її надійного функціонування є експлуатаційно-технічне обслуговування апаратури, технічних засобів оповіщення та технічних засобів телекомунікацій, що задіяні для оповіщення, яке також потребує фінансування.

До того ж Миколаївська область має значне техногенне навантаження, що обумовлено великою кількістю потенційно небезпечних об'єктів з високим ризиком від впровадження господарської діяльності у сфері техногенної та пожежної безпеки - 6 073 об'єкти, у тому числі 18 хімічно-небезпечних об'єктів.

За технічними та технологічними особливостями в регіоні виділяється такий комплекс потенційно небезпечних виробництв, що є джерелами надзвичайних ситуацій техногенного характеру:

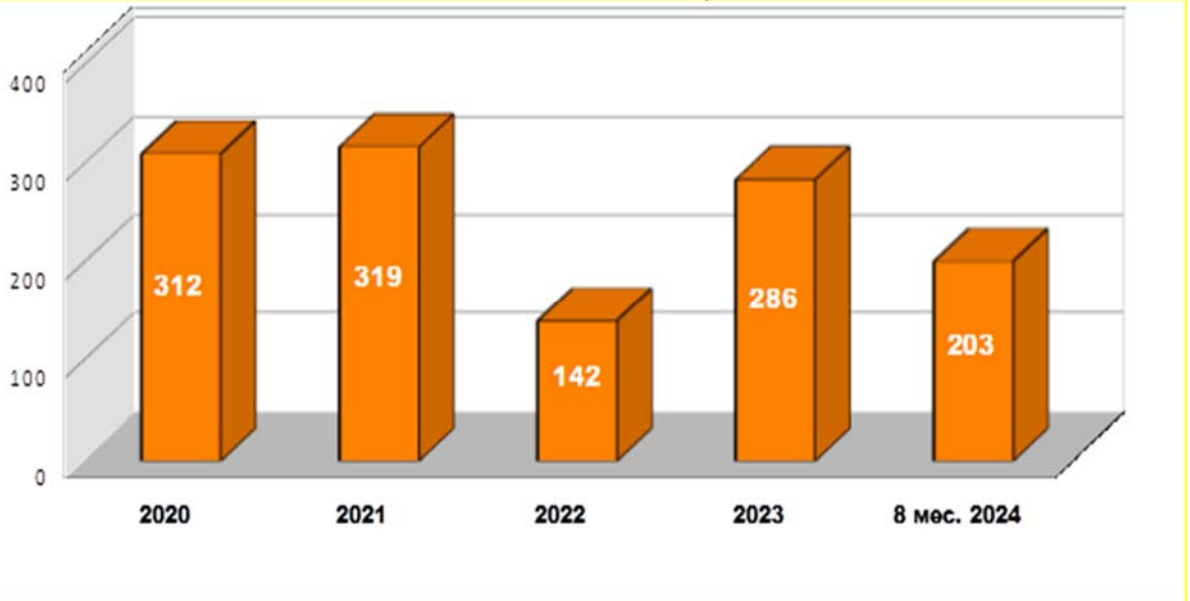
промислові: підприємства атомної енергетики, кольорової металургії, машинобудування, у тому числі суднобудування;

системи життєзабезпечення населення і забезпечення функціонування господарського комплексу: енергетики, водопостачання, газопостачання, транспорту (автомобільного, залізничного, трубопровідного).

Виникнення на цих структурних підрозділах економіки області надзвичайних ситуацій може призвести до створення низки небезпек для життєдіяльності населення.

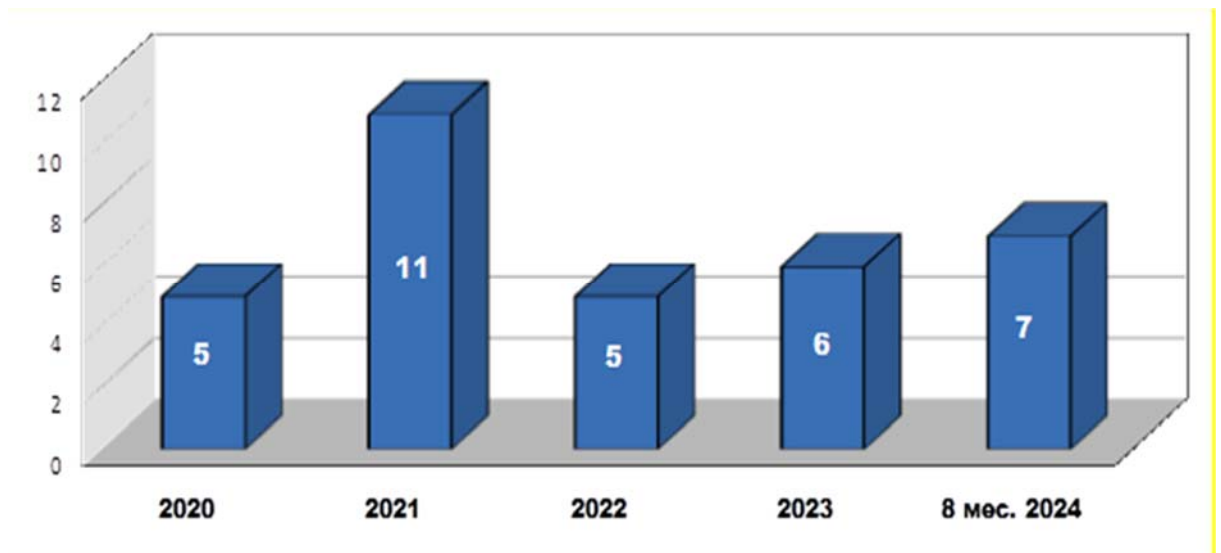
Так, протягом останніх п'яти років унаслідок надзвичайних подій в області загинуло 365 осіб, постраждала 571 особа.

Динаміка виникнення небезпечних подій у Миколаївській області

Також протягом зазначеного періоду в області виникло 34 надзвичайних ситуації, внаслідок яких загинуло 25 осіб, постраждало 36 осіб, в тому числі:
 природного характеру – 23;
 техногенного характеру – 10;
 воєнного характеру – 1.

Динаміка виникнення надзвичайних ситуацій у Миколаївській області

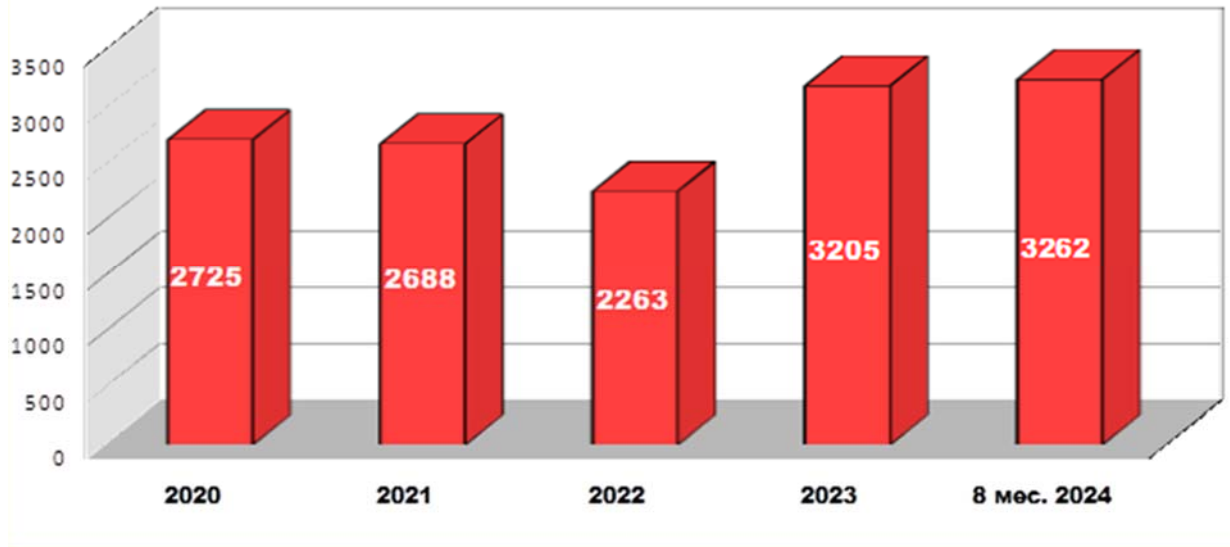

Одночасно викликає занепокоєння стан протипожежного захисту населених пунктів, зокрема об'єктів з масовим перебуванням людей (закладів освіти, культури, охорони здоров'я та соціальної сфери), на яких наявні порушення вимог пожежної безпеки, що можуть призвести до виникнення пожеж та швидкого поширення вогню, ускладнення своєчасного виявлення осередків пожеж. Такий стан справ склався, насамперед, через недостатнє

фінансування капітальних протипожежних заходів. Також на багатьох об'єктах не виконуються заходи пожежної безпеки режимного характеру (технічне обслуговування вогнегасників, проведення замірів опору ізоляції електромережі та інші заходи з дотримання протипожежного режиму). За останні три роки на об'єктах з масовим перебуванням людей зареєстровано 43 пожежі, збитки від яких становили понад 4,3 млн гривень.

Усього протягом 2020-2024 років на території області виникло 14 143 пожежі, у яких загинуло 268 осіб, постраждало 225 осіб.

Динаміка виникнення пожеж у Миколаївській області

З початку військової агресії Російської Федерації чимала частина Миколаївської області знаходилася в зоні активних бойових дій, перебуваючи під постійними ракетно-артилерійськими обстрілами. На сьогодні під тимчасовою окупацією залишаються 3 населені пункти: с. Василівка, с. Покровка, с. Покровське Очаківської міської територіальної громади.

Це призвело до значного забруднення територій вибухонебезпечними предметами - наслідками війни.

На сьогодні до розмінування територій Миколаївської області залучено піротехнічні підрозділи ДСНС, ДССТ, 5 міжнародних операторів протимінної діяльності («HaloTrust» в Україні (HALO), Представництво Данської ради у справах біженців в Україні (DRC), Норвезька міжнародна організація Norwegian People's Aid (NPA), Представництво DanChurchAid в Україні (DCA), The Mines Advisory Group в Україні (MAG)) та 4 українських оператори протимінної діяльності (ТОВ «Demining Solutions» (DS), ТОВ «Українські сервіси розмінування» (UDS), Асоціація саперів України (NGO UDA), Нібулон (NDL)).

Піротехнічними підрозділами та операторами з гуманітарного розмінування на території Миколаївської області у 2024 році розмінувано 20,308 тис. га територій, 1082 км ліній електропередач, 567,5 км залізничних колій, 428 км автодоріг, 129 км газопроводів, 500 км зрошувальних каналів, 51 га акваторії, 39,5 га лісових масивів, 763 об'єкти критичної інфраструктури,

768 домогосподарств, вилучено 60 тис 561 од. вибухонебезпечних предметів (ВНП), (з них 74 авіа бомб).

У 2024 році Національним органом з питань протимінної діяльності визначено 43 тис. 984 га земель сільськогосподарського призначення як першочергові для обстеження та очищення від залишків війни. На цей час обстежено 11 тис. 808 га, розмінено 3 тис. 960 га.

На сьогодні залишається потреба в обстеженні та очищенні від вибухонебезпечних предметів 204,3 тис. га земель сільськогосподарського призначення області.

Також за результатами обстежень територій області затверджено розпорядженням начальника обласної військової адміністрації Перелік з 15 земельних ділянок, що засмічені вибухонебезпечними предметами (мінні поля), загальною площею 1187,7 га, на яких встановлені системи позначення небезпечних районів - система попереджувальних знаків призначених для попередження та захисту цивільного населення від небезпек, пов'язаних з вибухонебезпечними предметами, які потребують фінансування на обслуговування.

У той же час унаслідок несанкціонованого поведіння з вибухонебезпечними предметами з початку повномасштабного вторгнення, на території Миколаївської області зареєстровано 86 ВНП, унаслідок яких постраждало 103 особи, з них 7 дітей.

Окремої уваги заслуговує стан укриття населення області у захисних спорудах цивільного захисту (далі - ЗСЦЗ). На сьогодні в області створено фонд ЗСЦЗ, який складається з 1546 об'єктів, з них 959 ЗСЦЗ (256 сховищ та 703 протирадіаційних укриття) та 570 найпростіших укриттів, які облаштовані в рамках нарощування фонду об'єктів укриття. На теперішній час 282 об'єкти (18,2%) не придатні до укриття населення та потребують фінансування для організації робіт з приведення до стану «готове».

Також в рамках нарощування фонду ЗСЦЗ протягом I півріччя 2024 року в області додатково створено 80 найпростіших укриттів, а стан придатності та доступності об'єктів у II кварталі 2024 року покращився по 62 об'єктам.

На сьогодні область має нагальну потребу в облаштуванні (новому будівництві, реконструкції, ремонті) ЗСЦЗ в закладах соціально-культурної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, спорту, тощо) та адміністративних будівлях, які забезпечують надання послуг населенню.

Організація укриття населення у ЗСЦЗ шляхом нарощування фонду захисних споруд, приведення існуючих споруд у готовність до використання, відновлення зруйнованих, пошкоджених об'єктів - процес багатоступеневий, потребує комплексного, системного підходу, акумуляції зусиль на всіх рівнях, а також значних фінансових ресурсів.

Інформаційний простір

Відповідно до Реєстру суб'єктів у сфері медіа у Миколаївській області зареєстровані 29 суб'єктів у сфері медіа – 8 мовників, 14 провайдерів аудіовізуальних сервісів, 8 друкованих та 1 онлайн-медіа.

Мовлення здійснюють 5 місцевих мовників:

лінійний аудіовізуальний медіасервіс, технологія мовлення – ефірна багатоканальна електронна комунікаційна мережа МХ-5 – 1 (КП «ТРК «МАРТ», логотип «МАРТ»);

лінійний аудіовізуальний медіасервіс без використання радіочастотного ресурсу – 1 (ДПТС «Квант» ПрАТ «Атомсервіс», логотип «КВАНТ»);

лінійні аудіомедіасервіси – 3 (ТОВ «ТРК «Всесвіт плюс» – позивні «Легкое и спокойное радио Relax», ТОВ «ТРК «ІМІДЖ TV» – позивні «ХІТ ФМ», ТОВ «ТРК «Музично-інформаційне радіо» – позивні «Радіо РОКС -Україна»).

Діяльність здійснюють 12 провайдерів аудіовізуальних сервісів. У регіональному медіапросторі Миколаївщини активно працюють 10 онлайн-медіа. Здебільшого це видання суспільно-політичного спрямування, користувачі яких різної вікової категорії.

Російсько-українська війна стала найбільшим воєнним конфліктом з часів Другої світової війни. Сучасний етап війни характеризується масовим використанням практично всіх видів конвенційної зброї, а з російського боку вона зберігає весь гібридний інструментарій. Гуманітарна та ідеологічна складова нинішньої війни, боротьба за розум людей, донесення до них правдивої інформації показали себе грізною зброєю. Сьогодні ворожа пропаганда, стереотипи й упередження радянських часів тощо негативно впливають на рівень громадянської свідомості. Для протидії цьому потрібна системна інформаційна робота, направлена на поширення через медіа достовірної інформації, задоволення інформаційних потреб громадян усіх соціальних груп та забезпечення інформаційної відкритості органів виконавчої влади, запровадження її як інструмента обов'язкового і активного інформування громадян про свою діяльність.

Бюджетна політика місцевих бюджетів

Децентралізація, розпочата в Україні у 2014 році, сприяла об'єднанню сільських, селищних і міських рад у спроможні територіальні громади з розширеними ресурсами та здатністю до самостійності. Навіть перебуваючи в умовах війни, ця реформа позитивно вплинула на загострені проблеми, що виникли внаслідок агресії з боку Російської Федерації, стосовно відновлення пошкоджених об'єктів соціально-культурної сфери та інфраструктури області, оборонних та інших заходів.

Попри безпрецедентні виклики, що були спричинені повномасштабним вторгненням Російської Федерації, місцеве населення здатне самостійно вирішувати низку проблем, які зараз зосереджені на протистоянні агресору. Саме децентралізація продемонструвала міцність фінансової основи територіальних громад, їх здатність швидко адаптуватися до нових умов завдяки автономії, самостійності, а також відновлювати приріст доходів до бюджетів і залучати належні фінансові ресурси.

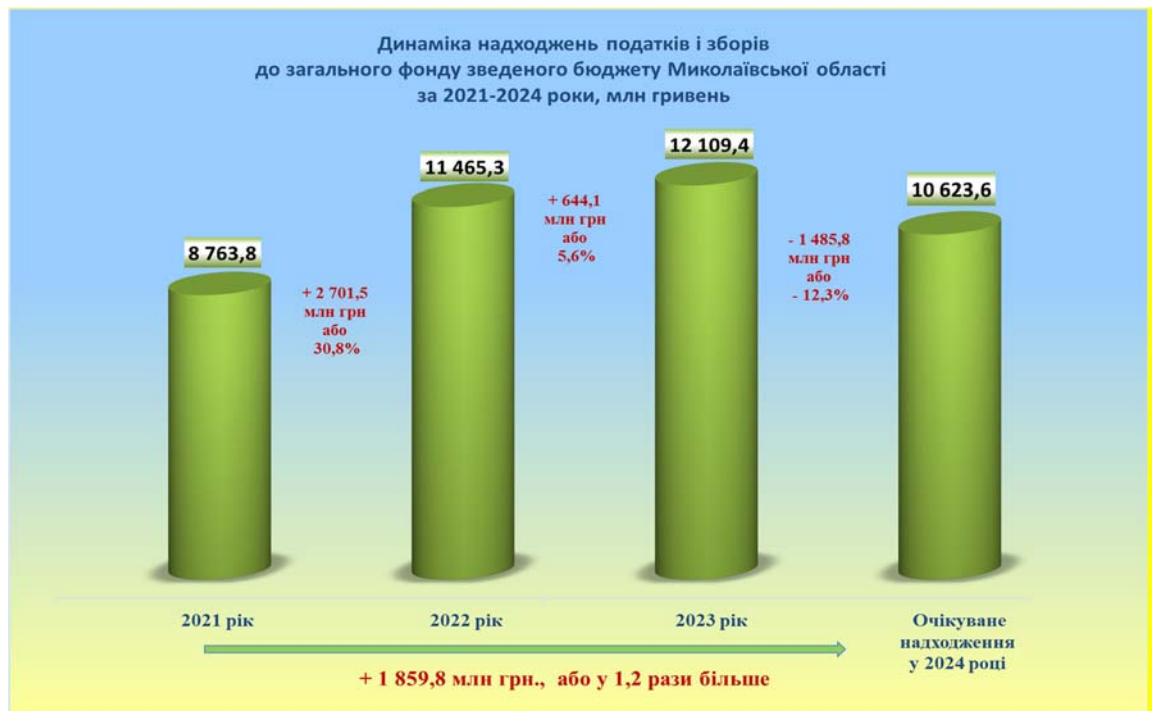
Аналіз місцевих бюджетів за перші місяці 2024 року є надзвичайно важливим з точки зору розуміння фінансового стану та ефективності управління на рівні територіальних громад. Цей період є критичним для оцінки

поточних тенденцій у бюджетному процесі та виявлення можливих проблем, які можуть вплинути на стабільність місцевих бюджетів у подальшому. Протягом перших чотирьох місяців 2024 року місцеві бюджети зіткнулися з низкою викликів та змін, які вимагають ретельного аналізу та розробки стратегічних рішень для подолання можливих майбутніх труднощів.

Звісно, вилучення у 2024 році податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу до державного бюджету суттєво вплинуло на місцеві бюджети. Так, у місцевих бюджетах області вилучено близько 5,3 млрд грн доходів (обласний – 1,0 млрд грн), що призвело до обмеженості фінансового ресурсу і, як наслідок, до значної незабезпеченості захищених статей видатків. Саме тому особливу увагу варто приділити динаміці доходів та витрат місцевих бюджетів, а також впливу зовнішніх факторів на їхній фінансовий стан. Також варто врахувати економічні та соціальні умови, що склалися в країні, та їхній вплив на виконання бюджетних показників.

Ураховуючи зовнішні і внутрішні фактори на часі, станом на 01 вересня 2024 року до загального фонду місцевих бюджетів надійшло податків і зборів у сумі 6 563,1 млн грн, що становить 105,5 відсотка планових призначень за звітний період (6 222,2 млн грн). Тобто додатково надійшло 340,9 млн гривень. Разом з цим 5 територіальних громад не виконали планові показники надходжень податків і зборів, найменше виконання по Чорноморській сільській територіальній громаді - 60,9 відсотка, у зв'язку з тим, що на території громади відбуваються бойові дії і, відповідно, недонадходження податку на доходи фізичних осіб, плати за землю, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, єдиного податку.

Водночас за підсумками динаміки надходження податків і зборів протягом 8 місяців 2024 року у 2024 році очікуються надходження у сумі 10 623,6 млн грн, що на 1 859,8 млн грн, або на 12,1 відсотка менше, ніж надійшло у 2023 році, але порівняно з базовим – 2021 роком - доходи (податки і збори) місцевих бюджетів зростуть в 1,2 рази. Про що свідчить наведена нижче діаграма:

У частині використання коштів увага акцентується на необхідності формування найбільш оптимальної структури бюджетних видатків, здійсненні постійного аналізу витрачання бюджетних коштів і упередженні випадків їх нерационального витрачання.

Реалізація реформ та делегованих обласною радою повноважень

Ключовим напрямом у взаємодії органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на місцях є функціонування системи делегування повноважень, закріплених чинним законодавством України.

Відповідно до пункту 7 статті 119 Конституції України обов'язком місцевих державних адміністрацій є забезпечення виконання делегованих відповідними радами повноважень. Перелік повноважень, які обласні ради делегують обласним державним адміністраціям, закріплений статтею 44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» і передбачає майже увесь комплекс заходів, спрямованих на забезпечення належного соціально-економічного розвитку.

Протягом останніх років в Україні реалізуються глибокі структурні реформи у різних галузях державної політики, зокрема проведено системні зміни у бюджетному законодавстві (запроваджено принципово нову концепцію міжбюджетних відносин, що дозволило суттєво підвищити самостійність місцевих бюджетів усіх рівнів та збільшити їх фінансові ресурси). Реформа децентралізації дозволила мешканцям області отримувати послуги на території своєї громади.

На працівників обласної військової адміністрації та її структурних підрозділів, крім виконання делегованих обласною радою повноважень відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

покладено також значний обсяг завдань із забезпечення реалізації реформ на місцевому рівні.

Водночас фінансове забезпечення обласної військової адміністрації за рахунок коштів державного бюджету, як і в попередні роки, залишається на вкрай низькому рівні. Рівень оплати праці працівників обласної військової адміністрації неконкурентний порівняно з іншими галузями економіки, що не дозволяє залучати до роботи в місцевих органах влади висококваліфікованих та мотивованих на досягнення результату спеціалістів. Станом на цей час місцеві військові адміністрації здійснюють виключно першочергові видатки з урахуванням необхідності безумовного виконання заходів, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 710 «Про ефективне використання державних коштів». Разом з тим, згідно зі статтею 2 Закону України «Про джерела фінансування органів державної влади» діяльність органів державної влади забезпечується виключно за рахунок бюджетного фінансування (крім випадків, визначених цим Законом) в межах, передбачених Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік.

Органи державної влади можуть отримувати додаткові кошти з місцевих бюджетів для виконання делегованих законами України повноважень органів місцевого самоврядування. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.11.2016 № 787 «Про видатки на оплату праці працівників місцевих державних адміністрацій» з місцевих бюджетів місцеві державні адміністрації можуть отримувати додаткові кошти на оплату праці працівників для здійснення ними делегованих відповідно до закону повноважень органів місцевого самоврядування.

З метою якісного виконання обласною військовою адміністрацією делегованих обласною радою повноважень виникла необхідність у вирішенні таких перелічених проблем, які щороку не вирішуються та потребують врегулювання:

утримання адміністративних будівель, їх ремонт та реконструкція, плата за оренду приміщень, здійснення заходів з енергозбереження;

стимулювання до досягнення кращих результатів роботи наявних фахівців та залучення до роботи в обласній військовій адміністрації висококваліфікованих спеціалістів із інших галузей економіки для забезпечення якісного виконання обласною військовою адміністрацією делегованих обласною радою повноважень;

матеріально-технічне та фінансове забезпечення обласної військової адміністрації та її структурних підрозділів (придбання серверів та іншого мережевого обладнання; придбання (ремонт) сучасних засобів інформатизації і зв'язку, комп'ютерної техніки, сканерів, принтерів; створення комплексних систем захисту інформації);

придбання пально-мастильних матеріалів; офісних меблів, витратних матеріалів, канцелярського приладдя, паперу, води та квіткової продукції; інформаційно-технічне забезпечення; оплата послуг тощо); придбання інших предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, оплата інших послуг, видатків на відрядження, судового збору тощо;

утримання адміністративних будівель, їхні ремонт та реконструкція, оплата за оренду та охорону приміщень, комунальні та експлуатаційні послуги, здійснення заходів з енергозбереження тощо;

проведення для представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування семінарів, конференцій, нарад, навчань, практикумів, засідань круглих столів з питань упровадження реформ, у тому числі шляхом залучення представників центральних органів влади;

організація відряджень представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування до інших областей з метою вивчення передового досвіду з питань адміністративно-територіальної реформи, ефективного та раціонального використання бюджетних коштів, отриманих внаслідок бюджетної децентралізації та об'єднання громад.

Розділ 2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2025 РІК

Метою Програми є створення успішного, конкурентоспроможного, соціально справедливого регіону з високою якістю життя, безпечним довкіллям, підвищеним рівнем громадської безпеки для жителів області та внутрішньо переміщених осіб.

Забезпечення економічного зростання та високих стандартів життя населення буде забезпечено шляхом виконання завдань за визначеними в області пріоритетними напрямками.

2.1. СТІЙКЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ БАГАТОГАЛУЗЕВОЇ ЕКОНОМІКИ, У ТОМУ ЧИСЛІ НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙНОГО ТА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ

2.1.1. Створення нових та модернізація існуючих підприємств реального сектору економіки

Промисловий комплекс

Основні завдання щодо реалізації пріоритетів розвитку промислового комплексу області:

залучення приватних/іноземних державних інвестицій, міжнародної допомоги, світових фінансових інституцій для забезпечення промислових підприємств сучасною технікою, обладнанням, послугами та технологіями, що зазнали руйнувань або пошкоджень, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України;

технологічна модернізація промислового комплексу, впровадження прогресивних структурних змін, збільшення кількості впроваджених інноваційних проектів та інноваційних наукоємних технологій;

створення нових індустріальних парків та облаштування існуючих;

розвиток виробництв, здатних нарощувати експортний потенціал;
розвиток відновлюваної енергетики та збільшення частки енергоносіїв, вироблених з відновлюваних джерел енергії, у структурі загального кінцевого енергоспоживання;

впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій;
сприяння налагодженню зв'язків між закладами вищої освіти, науково-дослідними установами та виробничими підприємствами.

Очікувані результати:

нарощування обсягів промислового виробництва;
технологічна модернізації промислового комплексу;
активізації виробництва у добувній промисловості (щебінь, пісок) та промисловості будматеріалів (цемент, бетон, асфальтобетонні суміші), збільшення виробництва металевих конструкцій.

Індикатор:

збільшення індексу промислової продукції (відсотків до попереднього року) не більше як на 1,5 відсотка.

Розвиток агропромислового комплексу

З метою підвищення рівня продовольчої безпеки, сприяння розвитку ресурсозберігаючого сільськогосподарського виробництва в області визначено такі основні завдання:

модернізація міжгосподарських мереж, дренажних систем, будівництво нових внутрішньогосподарських зрошувальних систем, сприяння повноцінній роботі водогосподарського комплексу;

підвищення родючості ґрунтів, покращення гумусового стану території;

сприяння розвитку малих форм господарювання та кооперації на селі, зокрема тих, що спеціалізуються на виробництві тепличної продукції, вирощуванні овочів, ягід, продукції тваринництва, переробці сільськогосподарської продукції;

надання фінансової підтримки за рахунок коштів місцевого бюджету за такими напрямками: насінництво; садівництво та виноградарство; технічне переоснащення; органічне виробництво; тепличне господарство; вирощування нішевих сільськогосподарських культур;

здійснення заходів із залучення технічних та фінансових ресурсів для проведення робіт з розмінування сільськогосподарських земель;

залучення міжнародної допомоги для розширення потужностей для зберігання сільськогосподарської продукції;

підтримка рибного господарства;

підтримка сімейних фермерських господарств шляхом виплати часткового відшкодування вартості придбаних для власного користування нових установок індивідуального доїння (доїльних апаратів), надання фінансової підтримки сільськогосподарським кооперативам через механізм часткового здешевлення вартості придбаного обладнання та устаткування, необхідних для забезпечення їх діяльності;

збільшення обсягів виробництва всіх видів тваринницької продукції - відновлення високопродуктивних стад худоби і птиці шляхом власного відтворення та закупівлі племінного поголів'я з кращих господарств України, поліпшення відтворення сільськогосподарських тварин шляхом впровадження штучного осіменіння в господарствах усіх категорій;

підтримка розвитку органічного виробництва, а саме: проведення круглих столів з проблематики розвитку органічного виробництва, науково-практичних конференцій, семінарів, забезпечення компенсації понесених витрат суб'єктом господарювання (сільськогосподарським товаровиробником) щодо проведення сертифікації з органічного виробництва і переробки;

підтримка харчової та переробної промисловості;

проведення заходів з популяризації галузі;

розвиток та відновлення інфраструктури для зберігання сільськогосподарської продукції;

реалізація заходів щодо відродження села шляхом підвищення рівня життєзабезпечення населення.

Основними проблемами в досягненні завдань є:

забрудненість частини території вибухонебезпечними предметами;

відсутність обігових коштів для відновлення діяльності підприємств в деокупованих територіях;

блокування портової інфраструктури Миколаївської області, що впливає на цінову політику реалізації сільськогосподарської продукції;

значне пошкодження та руйнування сільськогосподарської техніки, та інфраструктурних об'єктів агропромислового комплексу.

Проблемні питання передбачається вирішити шляхом:

сприяння у залученні фінансових та технічних ресурсів для робіт пов'язаних із розмінуванням сільськогосподарських угідь;

покращення рівня фінансового забезпечення сільськогосподарського виробництва шляхом залучення державних, міжнародних фінансових ресурсів, у тому числі для здешевлення кредитів банків, запровадження іпотечних механізмів кредитування сільськогосподарського виробництва, надання бюджетної дотації, в тому числі фермерським господарствам;

сприяння у збільшенні потужностей для зберігання сільськогосподарської продукції;

сприяння у відновленні інфраструктури агропромислового комплексу.

Очікувані результати:

збільшення площ поливу сільськогосподарських культур на меліорованих землях. Підвищення урожайності сільськогосподарських культур за рахунок запровадження зрошення. Зменшення залежності вирощування сільськогосподарських культур від несприятливих погодних умов, підвищення економічної ефективності землеробства на зрошуваних землях;

проведення еколого-агрохімічного обстеження земель сільськогосподарського призначення;

забезпечення освоєння систем диференційного обробітку ґрунту з оптимальним чергуванням оранки і безполицевого обробітку;

забезпечення науково обґрунтованого для даних ґрунтово-кліматичних умов чергування сільськогосподарських культур у просторі і часі;

проведення хімічної меліорації солонцевих ґрунтів (гіпсування); забезпечення бездефіцитного балансу гумусу шляхом збільшення застосування органічних добрив (гною, компостів, відходів рослинницької та тваринницької продукції, мулу тощо), доведення внесення мінеральних добрив до оптимальних доз;

збільшення обсягів виробництва сільськогосподарських культур шляхом інтенсивного ведення галузі рослинництва, внесення мінеральних добрив, проведення хімічної меліорації ґрунтів, своєчасного забезпечення захисту рослин, розвитку насінництва, підвищення якості продукції;

збільшення обсягів вилову аборигенних видів риби при проведенні робіт із вселення водних біоресурсів;

підвищення рівня життя на селі; збільшення кількості виробленої мешканцями сільської місцевості якісної сільськогосподарської продукції; збільшення обсягів надання послуг членам кооперативів, покращення умов праці та добробуту сільського населення;

наповнення споживчого ринку якісною овочевою продукцією власного виробництва;

відновлення високопродуктивних стад худоби і птиці шляхом власного відтворення та закупівлі племінного поголів'я з кращих господарств України;

поліпшення відтворення сільськогосподарських тварин шляхом впровадження штучного осіменіння в господарствах усіх категорій;

проведення «круглих столів» з проблематики розвитку органічного виробництва, науково-практичних конференцій, семінарів.

Індикатори:

забезпечення поливу сільськогосподарських культур на площі 30,0 тис. га;

забезпечення сталого виробництва продукції рослинництва;

обстеження сільськогосподарських угідь – на площі 2,0 тис. га;

індекс сільськогосподарської продукції – 104,0%. Обсяги виробництва: 2500,0 тис. тонн зернових та зернобобових культур, 700,0 тис. тонн соняшнику, 500,0 тис. тонн овочів, 31,0 тис. тонн винограду;

приріст виробництва продукції тваринництва на 0,5% до попереднього року;

доведення обсягів вилову аборигенних видів риби до 146,4 тонн;

збільшення кількості операторів органічної продукції на 3% до попереднього року.

Капітальні інвестиції та будівельна діяльність

У Миколаївській області ведеться безперервна робота щодо можливості залучення як приватних/іноземних, так і державних інвестицій, які будуть спрямовані на відновлення житлового фонду, об'єктів інфраструктури, відбудову зруйнованих підприємств, відновлення логістичних потужностей,

розвиток та створення будівельних підприємств, що відновлюватимуть ці об'єкти, розвиток альтернативної енергетики тощо.

З метою залучення прямих інвестицій, як внутрішніх, так й іноземних, передбачається реалізація таких основних завдань:

реалізація інвестиційних проєктів, у тому числі в сфері будівельної діяльності;

поширення інформації щодо інвестиційного потенціалу Миколаївської області на національному та міжнародному рівнях;

координація роботи місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо формування інвестиційних пропозицій та реалізації інвестиційних проєктів відновлення та розвитку території області.

Очікувані результати:

реалізація інвестиційних проєктів у соціально-культурній сфері, транспортно-логістичному, промисловому, сільськогосподарському, туристично-рекреаційному комплексах, житлово-комунальному господарстві та інших сферах;

відновлення та економічне зростання регіону;

відновлення роботи, оновлення та забезпечення інформаційного супроводження і наповнення матеріалами вебсайту «Інвестиційні можливості Миколаївщини»;

організація та проведення в області ділових зустрічей, «круглих столів», конференцій, семінарів за участю представників ділових кіл України та представників інших країн.

Індикатори:

реалізовані інвестиційні проєкти;

створені нові робочі місця;

залучені кошти в економіку регіону.

Розвиток транспортної інфраструктури

У зв'язку з недофінансуванням дорожнього господарства впродовж десятків років експлуатаційний стан доріг в області є незадовільним. Найбільш проблемними, що потребують ремонту, є дороги загального користування місцевого значення та вулиці і дороги комунальної власності. Такий стан автомобільних доріг гальмує соціально-економічний розвиток області, негативно впливає на розвиток галузей народного господарства, створює соціальну напругу.

Основними завданнями щодо реалізації пріоритетів розвитку галузі на 2025 рік є забезпечення стабільної роботи соціально важливих об'єктів інфраструктури. Актуальним залишається поліпшення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності, а також інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення, вжиття заходів щодо відновлення Комунального підприємства «Миколаївський міжнародний аеропорт» Миколаївської обласної ради

Очікувані результати:

проведення робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів автомобільних доріг загального користування місцевого значення згідно із сучасними європейськими стандартами з відповідною дорожньою інфраструктурою;

поліпшення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності, а також інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах);

реконструкція і розбудова мережі автомобільних доріг з урахуванням соціально-економічного та адміністративно-територіального розвитку області;

економія капітальних вкладень в автомобільний транспорт у зв'язку з підвищенням продуктивності роботи автомобільного транспорту через збільшення середньої швидкості руху на відремонтованих ділянках дороги;

економічний ефект від зменшення негативного впливу на навколишнє середовище;

посилення контролю за якістю та фінансуванням доріг з боку користувачів;

гарантійний строк експлуатації об'єктів капітального та поточного середнього ремонтів автомобільних доріг загального користування місцевого значення згідно з державними будівельними нормами;

сприяння безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів дорожньої інфраструктури.

Індикатори:

зниження собівартості перевезення вантажів і пасажирів та збільшення прибутку на автомобільному транспорті у зв'язку з поліпшенням умов експлуатації автомобільного транспорту;

зниження втрат від дорожньо-транспортних пригод, що трапляються через незадовільний стан автомобільних доріг;

покращення транспортної доступності віддалених населених пунктів до районного та обласного центрів, у тому числі в контексті створення опорних шкіл в області, та для своєчасного надання першої медичної допомоги;

поліпшення якості будівництва автомобільних доріг та проведення щорічного контролю.

2.1.2. Розвиток міжнародного співробітництва

Зовнішньоекономічна діяльність

У Миколаївській області триває активна робота над підтримкою суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності для освоєння нових ринків, які адаптуються до сучасних викликів і змін на глобальному ринку.

Основні завдання:

підтримка економічних інтересів області на міжнародному рівні, здійснення заходів для посилення присутності місцевих підприємств на світових ринках, зокрема через участь у міжнародних виставках та ярмарках, участь у бізнес-конференціях та форумах за кордоном;

розвиток інформаційної підтримки бізнесу шляхом надання необхідних інструментів, грантів, консультацій та аналітичної підтримки підприємствам області для розширення можливостей та полегшення виходу на іноземні ринки; залучення інвестицій і технологічного трансферу. Стратегія залучення іноземних інвестицій зосереджена на створенні нових високотехнологічних підприємств разом з іноземними інвесторами, які сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності регіону та інтеграції в глобальні ланцюжки доданої вартості.

Очікувані результати:

розширення участі у міжнародних заходах: прийом делегацій із зарубіжних країн, бізнес-візити за кордон, включаючи презентації економічного та інвестиційного потенціалу Миколаївщини;

збільшення обсягів експорту за рахунок активної підтримки місцевих підприємств у виході на нові ринки;

створення нових маркетингових та презентаційних матеріалів, а також сувенірної продукції з символікою регіону для просування на міжнародному рівні.

Індикатор:

зростання обсягів експорту товарів та послуг на певний відсоток у порівнянні з минулим роком, що дозволить оцінити ефективність зовнішньоекономічної діяльності області.

2.1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва

Розвиток підприємництва

Для створення сприятливих умов розвитку малого і середнього бізнесу, зростання його інвестиційної та інноваційної активності, підвищення рівня конкурентоспроможності та збільшення внеску в соціально-економічний розвиток регіону передбачається реалізація таких основних завдань:

забезпечення доступного та довготривалого фінансування суб'єктів підприємницької діяльності;

збільшення кількості суб'єктів підприємницької діяльності;

збільшення нових робочих місць.

Очікувані результати:

поліпшення бізнес-клімату;

створення нових робочих місць, збільшення надходжень до бюджету;

сприяння фінансовим можливостям малого і середнього бізнесу, підвищення культури ведення бізнесу.

Індикатори:

збільшення кількості підприємців області (юридичних і фізичних осіб-підприємців);

збільшення надходжень до обласного бюджету (єдиний податок) юридичних та фізичних осіб-підприємців.

2.1.4. Розвиток туристичної та курортної індустрії

Розвиток туристичної та курортної індустрії

Однією з галузей Миколаївщини, яка постраждала найбільше з початку бойових дій, є туристична. З початку повномасштабної війни частина туристичних компаній закрилась, інші переорієнтували свою діяльність на волонтерство (використовували свої можливості для евакуації біженців, залучали зв'язки, щоб організувати закупівлю гуманітарної допомоги із-за кордону тощо). Майже всі заклади розміщення, які надавали послуги з морського відпочинку, через загрози обстрілів, мінування та обмеження розміщення не працювали, інші приймали вимушених переселенців.

У зв'язку з тим, що Чорноморське узбережжя залишається потенційно десантонебезпечним та визначено військовим командуванням України як можливий рубіж оборони, а також через загрозу детонації морських мін і ракетно-артилерійських обстрілів, перебування туристів на пляжах Чорноморського узбережжя Миколаївської області в літній оздоровчий сезон 2024 року було неможливим.

Основні завдання:

проведення навчання для представників та обслуговуючого персоналу туристичного бізнесу, закладів тимчасового розміщення щодо обслуговування людей з обмеженими життєвими можливостями;

забезпечення здійснення інформаційних заходів із популяризації та відновлення туристичної галузі в регіоні;

подальший розвиток та популяризація нематеріальної культурної спадщини Миколаївщини.

Очікувані результати:

збільшення привабливості туристичних об'єктів;

створення належних умов для відпочинку, проведення екскурсій та інформування мобільних та маломобільних туристів;

створення туристичних маршрутів «Маршрути пам'яті»;

цифровізація (меморалізація) зруйнованих об'єктів внаслідок збройної агресії Російської Федерації;

підвищення впізнаваності Миколаївської області як туристично-привабливого і самобутнього регіону.

Індикатор:

туристичний маршрут, шт. – 1.

2.2. ВИСОКА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ

2.2.1. Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється

Освіта

Через збройну агресію Росії проти України сфера освіти опинилася в нових реаліях функціонування та постала перед низкою викликів:

відновлення закладів освіти Миколаївської області, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації, та створення безпечних умов у закладах освіти, зокрема облаштування наявних укриттів, будівництво нових укриттів, встановлення модульних захисних споруд;

повернення до очного навчання якомога більшої кількості учнів;

ефективне вирішення питання доступу до освіти учнів із тимчасово окупованих територій та вимушено переміщених як в межах країни, так і за кордон;

забезпечення доступності якісної освіти;

формування нової мережі закладів освіти з урахуванням європейських вимог і найкращого європейського досвіду надання освітніх послуг, які забезпечать здобуття освіти учнями на рівні світових стандартів;

психологічна підтримка учасників освітнього процесу.

Основні завдання:

поступове забезпечення повноцінного функціонування освітньої системи та її розбудова відповідно до міжнародних стандартів як стратегічної галузі сучасного громадянського суспільства.

Очікувані результати:

створення безпечного освітнього середовища та повернення до традиційних локацій здобувачів освіти й педагогів, вимушено переміщених як в межах країни, так і за кордон;

відновлення зруйнованої внаслідок військової агресії освітньої інфраструктури;

забезпечення доступності якісної освіти через різні форми навчання;

високий рівень виконання регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих робітничих кадрів та фахівців;

психологічна підтримка учасників освітнього процесу;

забезпечення учасників освітнього процесу цифровими девайсами.

Індикатори:

створення безпечного освітнього середовища;

повернення до очного навчання якомога більшої кількості учнів;

ефективне вирішення питання доступу до освіти учнів із тимчасово окупованих територій та вимушено переміщених як в межах країни, так і за кордон;

забезпечення доступності якісної освіти;

формування нової мережі закладів загальної середньої освіти з урахуванням європейських вимог і найкращого європейського досвіду надання освітніх послуг, які забезпечать здобуття освіти учнями на рівні світових стандартів;

створення навчально-практичних центрів на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти;

відновлення зруйнованої внаслідок військової агресії освітньої інфраструктури;

психологічна підтримка учасників освітнього процесу.

Фізична культура та спорт

Основними проблемами галузі фізичної культури і спорту є застаріла матеріально-технічна база та недостатня комунікація з міжнародними донорами щодо забезпечення високоякісним спортивним інвентарем, екіпіровкою та обладнанням для спортсменів Миколаївщини.

Оновлення матеріально-технічної бази дозволить якісно та ефективно готувати спортсменів спорту вищих досягнень, а також позитивно вплине на результати миколаївських спортсменів на всеукраїнських та міжнародних змаганнях.

Також не менш важливим є збереження контингенту тренерів – викладачів, оскільки це надасть можливість зберегти мережу спортивних закладів з виховання дітей та молоді, що є пріоритетним завданням Міністерства молоді та спорту України.

Основні завдання:

відновлення пошкодженої внаслідок військової агресії інфраструктури фізичної культури і спорту (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, виготовлення проєктно-кошторисної документації та проведення експертизи);

забезпечення належного функціонування та надання якісних послуг спортивними закладами обласного підпорядкування;

соціальне забезпечення контингенту провідних спортсменів Миколаївської області (виділення коштів на харчування спортсменів ЦОП, ШВСМ);

забезпечення функціонування системи мотивацій тренерів і спортсменів до високих спортивних досягнень;

проведення заходів, спрямованих на підвищення якості спортивної медицини;

розроблення спортивними федераціями системи прозорої діяльності, утворення ними різноманітних освітніх спортивних програм;

підвищення спроможності наукового супроводу підготовки спортсменів.

Очікувані результати:

збільшення числа спортсменів Миколаївської області, які будуть представлені на офіційних всеукраїнських змаганнях, а саме чемпіонатах та Кубках України з олімпійських/неолімпійських видів спорту;

збільшення кількості медалістів на всеукраїнських та міжнародних змаганнях, підвищення спортивного рейтингу Миколаївської області;

створення регіонального фізкультурно-спортивного диспансеру, з можливістю надання реабілітації спортсменам, які зазнали травм під час тренувального процесу або під час участі у спортивних заходах;

проведення семінарів, тренінгів, інших форм навчання, у тому числі в онлайн-режимі, з представниками обласних спортивних федерацій спорту з питань інституційного розвитку.

Індикатор:

збільшення кількості відновлених об'єктів фізичної культури і спорту та збільшення залученості населення до занять фізичною культурою і спортом;

збільшення кількості переможців та призерів з числа миколаївських спортсменів;

збільшення відвідувачів спортивних закладів області та міста Миколаєва;

збільшення кількості виїздів збірних команд області на Чемпіонати та Кубки України;

збільшення розміру стипендії, винагороди та кількості їх набувачів серед спортсменів та тренерів Миколаївщини;

збільшення послуг спортивної медицини у медичних закладах Миколаївщини.

зменшення травматизму серед спортсменів Миколаївщини.

2.2.2. Збільшення тривалості життя людини, запобігання небезпечним захворюванням, в тому числі інфекційним

Охорона здоров'я

Основні проблеми галузі охорони здоров'я:

недостатнє забезпечення медичними кадрами на всіх рівнях медичної допомоги, особливо у сільській місцевості. На теперішній час в області дефіцит лікарів становить майже 1300 осіб, у тому числі лікарів загальної практики – сімейної медицини майже 135 лікарів;

відсутність захисних споруд цивільного захисту в частині закладів охорони здоров'я області. Станом на сьогодні в закладах охорони здоров'я всього укриттів 75, з них 80% готові та обмежено готові, додаткова потреба у захисних спорудах цивільного захисту - 41 одиниця.

Основні завдання і заходи щодо реалізації пріоритетів розвитку галузі охорони здоров'я (Розвиток системи первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної високоспеціалізованої) медицини):

попередження та недопущення материнської смертності. Для попередження материнської смертності необхідно забезпечити своєчасне взяття на диспансерний облік всіх жінок з ранніх строків вагітності, динамічне спостереження за вагітними жінками. Зменшити кількість абортів та забезпечити доступність до служби охорони репродуктивного здоров'я і планування сім'ї та сучасних методів контрацепції незалежно від місця проживання та соціального статусу жінки;

зниження захворюваності на активний туберкульоз (показник захворюваності на туберкульоз склав 52,7 на 100 тис. населення за 2023 рік):

під час надання медичних послуг необхідно забезпечити інформування населення з питань профілактики, раннього виявлення, лікування туберкульозу, надання медичних, соціальних послуг, а також протидії стигмі та дискримінації людей, яких торкнулася проблема туберкульозу, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи на офіційних інтернет ресурсах, запровадження систематичного скринінгу представників ключових груп населення, розроблення та затвердження плану-графіку виїздів мобільної команди для проведення рентгенологічного скринінгу;

зниження відсотку хворих, у яких онкологічне захворювання виявлено в занедбаних стадіях хвороби (відсоток громадян, у яких онкологічне захворювання виявлено в занедбаних стадіях хвороби за 2023 рік склав 10,7 %): впровадження скринінгових програм сприятиме зменшенню рівня смертності від раку за рахунок виявлення хвороби на ранніх стадіях, дозволить зменшити економічний тягар раку, пов'язаний з витратами на лікування, змінить структуру онкологічної допомоги, розроблення та затвердження плану-графіку виїздів мобільної команди для проведення скринінгу, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи на офіційних інтернет ресурсах;

підвищення доступності медичної допомоги на первинному рівні, збільшення кількості активних декларацій (становить 75,6% населення області): розроблення та запровадження механізму компенсації лізингових платежів, пов'язаних із придбанням медичними працівниками житла, особливо у сільській місцевості на законодавчому рівні, що надасть змогу залучити більшу кількість сімейних лікарів у сільській місцевості та збільшити кількість укладених активних декларацій;

підвищення доступності психологічної допомоги населенню закладів первинної мережі за сертифікованою програмою МНГАР (долучилося більше 50%): збільшення кількості ЦПМСД, які мають укладений договір з НСЗУ за пакетом «Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги» до 80 %. Медичні працівники первинки, які пройшли навчання за сертифікованою програмою МНГАР, доступні для своїх пацієнтів, мають їхню довіру та успішно перебрали на себе функцію лікування психологічних та психічних проблем у нескладних випадках;

підвищення безперешкодного доступу населення до реабілітаційних послуг: для забезпечення безперешкодного доступу населення до реабілітаційних послуг, попит на які продовжує зростати, реабілітаційні відділення мають запрацювати в усіх багатoproфільних надкластерних та кластерних лікарнях.

Очікувані результати:

забезпечення безперервної, доступної та якісної медичної допомоги, створення правових, економічних та організаційних умов надання медичних послуг, орієнтація системи охорони здоров'я на людину в умовах реформування, запобігання захворюванням, насамперед інфекційним та хронічним неінфекційним, зниження рівня інвалідизації та смертності населення, забезпечення заходів з профілактики та лікування соціально значимих хвороб.

Індикатори:

зниження рівня захворюваності, випадків інвалідності і смертності;
розширення мережі закладів охорони здоров'я.

Соціальний захист

Сьогодні українське суспільство розвивається в умовах високого ступеня невизначеності та непередбачуваності у сфері національної та регіональної

безпеки через зміну ситуації на фронті, інтенсивності та географії бойових дій та їх наслідків.

Під негативним впливом бойових дій на території області відбулися процеси різкого зниження рівня зайнятості населення та зростання рівня безробіття.

Процеси зовнішньої та внутрішньої міграції робочої сили та призову громадян до Збройних Сил України вплинули на зменшення кількості зайнятих у сфері економічної діяльності, втрату людського капіталу, в тому числі і кадрового.

Крім того, в умовах воєнного стану збільшилась чисельність вразливих груп населення, які опинились в складних життєвих обставинах, у тому числі тих, які змушені були покинути місця свого постійного проживання, втратили власне житло, роботу, отримали поранення, каліцтво, стали жертвами насильства та які потребують державної соціальної, гуманітарної, матеріальної підтримки, а також психологічної допомоги.

Заходи щодо реалізації пріоритетів розвитку галузі передбачені в заходах обласних програм, розробником яких є департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації, а саме:

Комплексна програма соціального захисту населення «Турбота» на 2024-2026 роки;

Обласна Програма «Безбар'єрна Миколаївщина» на 2024-2026 роки;

Програма відпочинку та оздоровлення дітей Миколаївської області на 2024-2026 роки;

Соціальна комплексна програма підтримки сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2026 року в Миколаївській області;

Програма протидії торгівлі людьми на період до 2025 року в Миколаївській області;

Програма зайнятості населення Миколаївської області на 2024-2026 роки;

Комплексна програма реалізації регіональної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року в Миколаївській області;

Програма поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища в Миколаївській області на 2024-2026 роки;

Комплексна програма соціальної підтримки ветеранів війни та членів їхніх сімей в Миколаївській області на 2024-2026 роки.

З метою досягнення поставлених цілей та завдань регіональної політики очікується:

підвищення трудової мобільності населення та адаптації до місцевих потреб ринку праці шляхом професійної адаптації;

відновлення підприємницької діяльності на основі внутрішнього потенціалу територій;

розвиток підприємницької активності шляхом стимулювання внутрішньо переміщених осіб працездатного віку, ветеранів війни та членів їхніх сімей, безробітних осіб до заснування власного бізнесу;

зростання чисельності застрахованих осіб (найманих працівників), за яких сплачується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

зростання частки найманих працівників, розмір річної заробітної плати (доходу) яких перевищує середньомісячну заробітну плату штатних працівників;

впровадження механізму електронного урядування в роботу органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з громадськістю;

спрощення умов подання звернень заявників усіх категорій, які потребують вирішення невідкладних питань, за принципом «єдиного вікна» без електронного підпису та оперативне вживання заходів для вирішення проблемних питань;

створення додаткового механізму інформування громадськості з питань державної політики;

сприяння підвищенню ефективності державного управління, якості підготовки та прийняття управлінських рішень з найважливіших питань з урахуванням думки громадськості шляхом імплементації новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, що направлені на розвиток соціальних послуг.

2.2.3. Забезпечення населення якісними послугами

Житлово-комунальне господарство

Основними проблемними питаннями в галузі житлово-комунального господарства є:

значний фізичне зношення, пошкодження/руйнування житлового фонду та інженерних мереж комунального господарства;

необхідність влаштування альтернативного водопостачання м. Миколаєва;

недостатній рівень розвитку централізованих систем водопостачання в населених пунктах сільської місцевості;

відставання рівня розвитку централізованих систем водовідведення та очистки стоків від розвитку централізованого водопостачання;

значні питомі витрати та втрати енергоресурсів при виробництві і наданні послуг централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення;

необхідність будівництва в м. Миколаїв та інших містах обласного значення сміттєпереробних комплексів для зменшення частки твердих побутових відходів, які видаляються на полігони ТПВ;

подальше залучення інвестиційних ресурсів на реалізацію капіталоемних проєктів розподіленої генерації, розвитку відновлювальної енергетики та необхідність підвищення рівня використання природного потенціалу області в сфері відновлювальної енергетики.

Основні завдання і заходи розвитку галузі:

фінансова підтримка з місцевих бюджетів співвласників багатоквартирного житлового фонду у реалізації заходів з відновлення,

реконструкції і капітального ремонту житлового фонду з обов'язковими енергозберігаючими заходами, в тому числі продовження практики часткового відшкодування населенню, ОСББ, ЖБК вартості енергоефективного обладнання та/або матеріалів, а також відсотків по залучених кредитах на енергоефективні заходи;

розвиток розподіленої генерації на об'єктах комунального господарства, сфери централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення;

відновлення, будівництво, реконструкція, капітальний ремонт централізованих інженерних систем тепло-, водопостачання, водовідведення, споруд очистки питної води і стоків;

подальший розвиток колективних установок очищення води на основі зворотного осмосу;

зменшення енергоємності виробництва послуг тепло-, водопостачання та водовідведення господарства;

скорочення непродуктивних втрат і витрат при наданні послуг комунального господарства;

продовження реалізації інвестиційного проєкту «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв» за рахунок коштів ЄІБ;

реалізація інвестиційного проєкту «Будівництво нової лінії очисних споруд водопостачання № 1 на КП Первомайської міської ради «Первомайське управління водопровідно-каналізаційного господарства» за рахунок коштів NEFCO;

реалізація проєктів «Нове будівництво водозабору з р. Південний Буг (м. Нова Одеса, Миколаївська область) та магістрального водогону для забезпечення водою м. Миколаїв у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Миколаївська область, I-III ділянки»;

пошук додаткових фінансових джерел, в тому числі за участю міжнародних фінансових організацій для реалізації проєктів:

«Реконструкція Жовтневого водосховища»;

«Будівництво нових очисних споруд водопостачання (ОСВ) в межах існуючих ОСВ міста Миколаєва»;

«Реконструкція групового водопроводу з метою забезпечення окремих населених пунктів Баштанського, Вознесенського районів Миколаївської області централізованим питним водопостачанням»;

«Реконструкція Казанківського групового водопроводу з метою забезпечення населених пунктів Софіївської територіальної громади Баштанського району Миколаївської області центральним питним водопостачанням».

Очікувані результати:

забезпечення безпечної та надійної експлуатації об'єктів житлово-комунального господарства;

забезпечення підвищення рівня доступу населення до якісної питної води;

зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище за рахунок будівництва і реконструкції об'єктів водовідведення, впровадження проєктів сміттєпереробки, роздільного збирання твердих побутових відходів;

забезпечення стабільного фінансово-економічного стану підприємств житлово-комунального господарства;

зменшення енергоємності виробництва послуг тепло-, водопостачання та водовідведення господарства;

забезпечення енергоефективності та енергозбереження за рахунок реалізації проєктів розвитку і реконструкції систем централізованого теплопостачання, зовнішнього освітлення населених пунктів, пріоритетності розвитку альтернативних джерел енергії на об'єктах житлово-комунального господарства та бюджетної сфери, енергозбереження та комплексна термомодернізації будівель бюджетної сфери і житлового фонду;

збільшення частки виробництва енергії з відновлюваних джерел.

Споживчий ринок

Основні завдання:

реалізація заходів із забезпечення населення області харчовими продуктами;

сприяння розвитку мережі підприємств торгівлі, ресторанного господарства;

проведення аналізу цінової ситуації на споживчому ринку області на підставі статистичних даних щодо рівня цін на соціально значущі продовольчі товари, лікарські засоби, пально-мастильні матеріали, засоби індивідуального захисту.

Очікувані результати:

насичення споживчого ринку області необхідними продовольчими ресурсами за цінами виробника;

збільшення кількості підприємств торгівлі, ресторанного господарства тощо;

недопущення стрімкого, неконтрольованого зростання цін на товари першої необхідності.

Індикатор:

зростання у 2025 році обороту роздрібною торгівлі до попереднього року на 3,0 %.

2.2.4. Розвиток культурного і духовного середовища

Культура

Основні проблеми економічного і соціального розвитку галузі:

невідповідність культурної пропозиції сучасним потребам населення внаслідок обмеженого фінансування галузі, застарілої матеріальної бази, повільних темпів діджиталізації закладів культури;

відсутність бомбосховищ в закладах культури та мистецької освіти, неможливість побудови захисних споруд без повної реконструкції будівель;

дефіцит кадрів в закладах культури області внаслідок застарілих законодавчих актів щодо умов оплати праці працівникам культури, низького рівня оплати праці кваліфікованих працівників фахівців галузі культури.

Основні завдання і заходи розвитку галузі:

відновлення спроможності закладів сфери культури надавати сучасні якісні культурні та освітні послуги.

Очікувані результати:

забезпечення населення області якісними культурно-освітніми послугами.

Індикатори:

кількість осіб-отримувачів культурних послуг (од.);

кількість осіб, охоплених мистецькою освітою (од.);

кількість пам'яток, на яких проведено ремонтно-реставраційні роботи (од.).

Інформаційний простір

Основні завдання галузі:

забезпечення інформування населення про актуальні питання соціально-економічного і суспільно-політичного життя країни та області через медіа;

інформаційна відкритість органів виконавчої влади та запровадження її як інструмента обов'язкового і активного інформування громадян про свою діяльність;

інформаційна протидія недостовірній інформації.

Очікувані результати:

спростування недостовірної інформації;

забезпечення відкритості діяльності органів виконавчої влади;

забезпечення поінформованості населення щодо важливих ініціатив, пріоритетів державної та регіональної політики, актуальних питань розвитку держави та області;

реалізація конституційних прав населення регіону на інформацію тощо.

2.3. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ

2.3.1. Підсилення регіональної згуртованості та просторовий розвиток

Бюджетна політика

Формування місцевих бюджетів у 2025 році відбувається в умовах високого ступеня невизначеності та непередбачуваності внаслідок ситуації на фронті, інтенсивності та географії бойових дій та їхніх наслідків.

Основні проблеми:

унеможливлення розробки реалістичних прогнозів бюджетних показників внаслідок негативного впливу воєнних дій на території України;

зменшення обсягу надходжень податків і зборів місцевих бюджетів внаслідок внесення змін до чинного законодавства щодо надходжень податку на доходи фізичних осіб.

Основні завдання:

визначення показників бюджету з урахуванням загальної військової ситуації, наявності фінансових ресурсів, пріоритетних потреб бюджетної сфери, необхідності вжиття заходів щодо ліквідації наслідків збройної агресії;

розроблення та реалізація заходів щодо додаткових надходжень до місцевих бюджетів;

забезпечення ефективного використання видатків бюджету для виконання заходів з реалізації функцій у відповідних сферах, з метою досягнення конкретних результатів та поставленої мети із отриманням позитивних тенденцій від реалізації заходів;

отримання додаткового фінансового ресурсу з державного бюджету;

вжиття необхідних заходів місцевими радами та залучення додаткового фінансового ресурсу з місцевих бюджетів (спрямування вільних залишків коштів, здійснення перерозподілу видатків, оптимізація мережі установ та чисельності працівників та інші заходи для покриття недостатності у видатках на заробітну плату з нарахуваннями та енергоносії);

створення умов для забезпечення безперебійного та ефективного виконання обласною військовою адміністрацією делегованих та власних повноважень, а також налагодження ефективної взаємодії між місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, територіальними органами центральних органів виконавчої влади з питань реалізації державної регіональної політики із застосуванням сучасних комп'ютерних технологій та матеріально-технічної бази, надання оперативних, кваліфікованих консультацій з питань управління соціально-економічним розвитком регіону та забезпечення запровадження реформ.

Очікуваний результат:

виконання плану надходжень до місцевих бюджетів; покращення платіжної дисципліни;

підвищення якості надання соціальних послуг, що надаються за рахунок коштів місцевих бюджетів.

забезпечення реалізації державної політики, спрямованої на забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіону, виконання повноважень, визначених Конституцією України, Законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади вищого рівня та делегованих місцевими радами, законності і правопорядку, додержання прав і свобод громадян, виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин – також програм їх національно-культурного розвитку.

Індикатори:

кількість прийнятих управлінських рішень.

2.3.2. Збереження навколишнього природного середовища

Охорона довкілля

Основні завдання:

зменшення забруднення навколишнього природного середовища викидами від автотранспорту;

збереження та відтворення природного стану водних об'єктів області шляхом припинення скиду забруднених зворотних вод;

збільшення рівня утилізації та переробки відходів на території області;

зменшення частки відходів, які потребують захоронення;

збереження унікальних і типових природних комплексів на території області шляхом їх заповідання, зменшення втрат біорізноманіття.

Очікувані результати:

виведення з м. Миколаєва та інших населених пунктів потоку транзитного транспорту, розвантаження діючих мостів через річки Південний Буг та Інгул;

збільшення мережі пасажирського електротранспорту в м. Миколаєві;

будівництво та реконструкція каналізаційних очисних споруд, які передбачені в межах регіональних природоохоронних програм та заходів, спрямованих на захист і відтворення малих річок області;

участь у погодженні альтернативної схеми скиду високомінералізованих шахтних вод Кривбасу без залучення русла річки Інгулець;

будівництво локальних очисних споруд на підприємствах для здійснення очистки виробничих стоків перед їх скидом до комунальних очисних споруд каналізації;

будівництво на території області сміттесортувальних та сміттєпереробних підприємств з переробки твердих побутових відходів, запровадження роздільного збирання відходів, у тому числі небезпечних, а також відходів від руйнувань.

Індикатори:

збільшення кількості на території області підприємств, що мають потужності та ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами, в тому числі, що здійснюють утилізацію ртутновмісних відходів;

збільшення кількості стаціонарних постів спостережень за станом атмосферного повітря в області;

зменшення кількості заборонених на сміттєзвалищах відходів та збільшення рівня використання їх як вторинної сировини;

збільшення площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду, відновлення зруйнованих територій, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття;

підвищення рівня екологічної освіти населення.

2.3.3. Підвищення рівня громадської безпеки

Цивільний захист

Ураховуючи усі небезпечні виклики тривалої повномасштабної війни Росії проти України, існуючого технологічного навантаження на область, можна визначити ключові проблемні питання у сфері цивільного захисту населення області:

недостатні обсяги накопичення матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій усіх рівнів;

постійна потреба в придбанні оснащення, систематичному поповненні та оновленні незнижувальних запасів матеріально-технічних і продовольчих ресурсів для проведення першочергових робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, засобів радіаційного та хімічного захисту для регіональних спеціалізованих служб цивільного захисту, а також облаштування проміжних пунктів евакуації населення із зони радіаційного (хімічного) забруднення пунктами санітарної обробки (дезактивації);

неналежний рівень матеріального і фінансового забезпечення сил і засобів цивільного захисту;

застарілість та недостатня розгалуженість системи оповіщення населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

недостатній рівень забезпечення протипожежного захисту населених пунктів області;

недостатнє забезпечення населення та осіб, які залучаються для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенних характеру, засобами радіаційного та хімічного захисту;

забезпечення нарощування та оновлення фонду захисних споруд цивільного захисту шляхом будівництва, реконструкції, капітальних ремонтів та подальшого утримання захисних споруд;

засміченість території області, у тому числі і акваторії, вибухонебезпечними предметами внаслідок російської військової агресії;

необхідність постійного проведення інформаційно-просвітницької роботи з населенням щодо попередження виникнення надзвичайних ситуацій та правил поведінки у разі їх виникнення.

Досягнення вищезазначених завдань можливе при здійсненні комплексу заходів, спрямованих на:

створення та поповнення регіонального та місцевих матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій згідно з номенклатурою;

організацію аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій шляхом приведення до рівня сучасних вимог матеріально-технічної бази підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, забезпечення оперативного реагування на надзвичайні події та ситуації;

проектування, створення та модернізацію територіальних автоматизованих систем централізованого оповіщення населення на базі сучасних технологій з метою оперативного оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного або воєнного характеру її експлуатаційно-технічне обслуговування;

забезпечення пожежної та техногенної безпеки об'єктів з масовим перебуванням людей та населених пунктів від пожеж, підвищення рівня протипожежного захисту та створення сприятливих умов для реалізації державної політики у сфері пожежної безпеки;

забезпечення непрацюючого населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного, радіаційного забруднення та регіональних спеціалізованих служб цивільного захисту засобами радіаційного та хімічного захисту;

створення, використання, утримання та реконструкцію фонду захисних споруд цивільного захисту населення;

організацію заходів з очищення територій та акваторій області від вибухонебезпечних предметів – наслідків війни;

організацію навчання населення безпечної життєдіяльності населення та діям у надзвичайних ситуаціях.

Очікувані результати.

Завдяки координації дій усіх гілок влади, виконання доведених завдань дасть змогу поліпшити захист населення і території Миколаївської області та запобігти виникненню надзвичайних ситуацій та подій, підвищити рівень готовності пожежно-рятувальних, аварійно-рятувальних служб та регіональних спеціалізованих служб цивільного захисту до дій за призначенням, мінімізувати наслідки надзвичайних ситуацій та пожеж, невідкладно реагувати на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру, проводити аварійно-рятувальні та відновлювальні роботи, захищати навколишнє природне середовище та локалізувати зони впливу шкідливих і небезпечних факторів, що виникають під час аварій та катастроф.

Систематичне навчання населення безпеці життєдіяльності та діям у надзвичайних ситуаціях сприятиме розвитку громадської свідомості щодо особистої та колективної безпеки, підвищенню рівня морально-психологічного стану громадян в умовах загрози і виникнення надзвичайних ситуацій.

Розділ 3. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2025 РІК

Виконання завдань та пріоритетних напрямів Програми фінансуватимуться за рахунок коштів державного, обласного та інших місцевих бюджетів, власних надходжень, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Під час фінансування заходів з реалізації Програми усі виконавці мають забезпечити реалізацію запланованих завдань із залученням мінімального обсягу бюджетних коштів та досягненням максимального результату щодо їх використання (додатки 1, 2).

Для забезпечення виконання завдань Програми структурні підрозділи обласної військової адміністрації (відповідальні виконавці) також розробляють та реалізують заходи відповідних обласних цільових та комплексних програм згідно з визначеними обсягами фінансування у межах бюджетних призначень, що є підставою для врахування зазначених видатків в обласному та інших місцевих бюджетах на відповідний рік (додаток 3). Перелік обласних цільових та комплексних програм може доповнюватись з урахуванням виникнення підстав, що зумовлюють необхідність прийняття нових програм протягом строку дії Програми.

Обсяг фінансування заходів, спрямованих на виконання Програми, щороку передбачається у проєктах місцевих бюджетів за відповідними програмами у межах наявного фінансового ресурсу.

Фінансування заходів з реалізації Програми здійснюватиметься також за рахунок коштів інвесторів, які залучаються до реалізації конкретних інвестиційних проєктів та виконання програм міжнародних фінансових організацій, інших джерел, не заборонених чиним законодавством (додаток 4).

Механізм реалізації та контроль за виконанням Програми

Контроль за виконанням Програми здійснюється обласною військовою адміністрацією та обласною радою.

Структурні підрозділи обласної військової адміністрації, районні військові адміністрації, органи місцевого самоврядування здійснюють аналіз стану реалізації Програми та подають його для узагальнення департаменту економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації щороку до 01 лютого із зазначенням результатів виконання заходів Програми та витрат на їх реалізацію.

Обласна військова адміністрація щорічно звітує про хід виконання Програми перед обласною радою.

Внесення змін до Програми

Відповідальні виконавці заходів Програми в межах компетенції та у разі необхідності забезпечують підготовку в установленому чинним законодавством порядку відповідних матеріалів щодо внесення змін до Програми.

ЗАХОДИ
Програми економічного і соціального розвитку Миколаївської області на 2025 рік

№ з/п	Найменування завдання та заходу	Фінансове забезпечення		Відповідальні виконавці/співвиконавці	Очікуваний результат
		Обсяг фінансування, тис. грн	Джерела фінансування		
1	2	3	4	5	6
РОЗДІЛ 1. СТІЙКЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ БАГАТОГАЛУЗЕВОЇ ЕКОНОМІКИ					
1.1. Створення нових та модернізація існуючих підприємств реального сектору економіки, розвиток інфраструктури області					
	1.1.1. Розвиток транзитного та логістично-транспортного потенціалу				
1.	Забезпечення проведення ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах Миколаївської області	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління інфраструктури обласної військової адміністрації, ДП «Агенція місцевих доріг Миколаївської області» (за узгодженням)	Поліпшення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності, а також інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення
	1.1.2. Впровадження інвестиційних проєктів у пріоритетних галузях економіки				

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
1.	Участь та організація інвестиційних форумів, конференцій, семінарів, круглих столів, ділових зустрічей та інших заходів з інвестиційних питань	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації	Популяризація інвестиційного потенціалу області, вивчення досвіду інших регіонів щодо залучення інвестицій та реалізації інвестиційних проєктів
2.	Оновлення та забезпечення інформаційного супроводження і наповнення матеріалами вебсайту «Інвестиційні можливості Миколаївщини»	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації	Розміщення та поширення інформації щодо інвестиційних проєктів, які реалізуються, промислового потенціалу області; оновлення нормативної бази з питань інвестиційної діяльності тощо
3.	Реалізація інвестиційних проєктів у транспортно-логістичному, житлово-комунальному господарстві, соціальній сфері (охорони здоров'я, культури, освіти, спорту та фізичної культури, соціального захисту), розбудові соціальної інфраструктури населених пунктів області, збереженні історико-культурної спадщини, виконанні заходів з енергозбереження та в інших сферах	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації, інші структурні підрозділи обласної військової адміністрації, районні військові адміністрації, військові адміністрації населе-	Реалізація інвестиційних проєктів соціально-економічного розвитку

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
				них пунктів, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням)	
4.	Забезпечення та підтримка діяльності Агенції регіонального розвитку Миколаївської області	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації	Забезпечення виконання завдань, визначених положенням про Агенцію регіонального розвитку Миколаївської області, ефективної реалізації державної регіональної політики та залучення інвестицій, збалансованого фінансування діяльності Агенції регіонального розвитку Миколаївської області
5.	Розробка та виготовлення презентаційної продукції регіону	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації	Виготовлення презентаційних матеріалів, відеороликів
6.	Здійснення заходів з обстеження знищеного (пошкодженого) внаслідок бойових дій, спричинених збройною аг-	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела,	Департамент економічного розвитку та регіональної політи-	Реалізація експериментального проекту щодо отримання кри-

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
	ресією Російської Федерації проти України, критично важливого промислового обладнання (засобів виробництва)		не заборонені чинним законодавством	ки обласної військової адміністрації	тично важливого промислового обладнання (засобів виробництва) у вигляді гуманітарної допомоги
7.	Підтримка промислових підприємств області	Не потребує фінансування	-	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації, управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної військової адміністрації, інші структурні підрозділи обласної військової адміністрації, райвійськкадміністрації, військові адміністрації населених пунктів, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням), промислові підприємства області (за узгоджен-	Проведення нарад, зустрічей, презентацій та розміщення на вебресурсах обласної військової адміністрації інформацій, щодо потенціалу промислових підприємств області, для зростання обсягів виробництва промислової продукції.

1	2	3	4	5	6
				ням)	
1.2. Розвиток міжнародного співробітництва					
	1.2.1. Міжнародна промоція регіону				
1.	Розвиток зовнішньоекономічного співробітництва та міжнародних зв'язків	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації	Організація перебування міжнародних делегацій в області. Організація закордонних візитів представників Миколаївської області з метою розвитку міжнародних зв'язків та співробітництва
2.	Популяризація економічного потенціалу регіону за кордоном	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації	Організація візитів за кордон для презентації економічного потенціалу регіону. Виготовлення сувенірної продукції із символікою області
1.3. Створення умов для пріоритетного розвитку малого та середнього підприємництва					
	1.3.1. Розвиток інфраструктури підприємництва та сприяння впровадженню ініціатив малого та середнього бізнесу				
1.	Участь та організація форумів, конференцій, семінарів, круглих столів, зустрічей, виставок та інших заходів з представниками бізнесу регіону	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації	Забезпечення налагодження діалогу з представниками бізнесу регіону, вивчен-

1	2	3	4	5	6
			чинним законодавством	вої адміністрації	ня проблемних питань та потреб бізнесу, сприяння розвитку бізнес-середовища, просування товарів, які виробляються в області, в інших регіонах країни
1.4. Розвиток туристичної та курортної індустрії					
	1.4.2. Розвиток туристичної та культурної інфраструктури				
1.	Забезпечення здійснення інформаційних заходів з популяризації та відновлення туристичної галузі в регіоні	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ з питань туризму та курортів обласної військової адміністрації	Створення туристичних маршрутів «Маршрути пам'яті». Цифровізація (меморалізація) об'єктів, зруйнованих у наслідок збройної агресії Російської Федерації
2.	Проведення навчання для власників/представників та обслуговуючого персоналу туристичного бізнесу, закладів тимчасового розміщення щодо обслуговування людей з обмеженими життєвими можливостями	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ з питань туризму та курортів обласної військової адміністрації	Створення належних умов для відпочинку, проведення екскурсій та інформування мобільних та маломобільних туристів
РОЗДІЛ 2. ВИСОКА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ					
2.1. Підготовка населення до життя та діяльності в умовах економіки, що змінюється					

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
	2.1.1. Якісна освіта для всіх				
1.	Відновлення освітніх закладів, які пошкоджено внаслідок збройної агресії Російської Федерації, нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт освітніх установ та закладів, у тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації та проведення експертизи	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації	Відновлення та поліпшення інфраструктури та якості життя населення, підвищення життєвого рівня, забезпечення стабільного розвитку систем життєзабезпечення
2.2. Збільшення тривалості життя населення					
	2.2.1. Розвиток системи первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медицини				
1.	Відновлення закладів охорони здоров'я, які пошкоджено внаслідок збройної агресії Російської Федерації, нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт закладів охорони здоров'я, у тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації та проведення експертизи	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації	Відновлення та поліпшення інфраструктури та якості життя населення, підвищення життєвого рівня, забезпечення стабільного розвитку систем життєзабезпечення
2.	Попередження та недопущення материнської смертності: забезпечення своєчасного взяття на диспансерний облік всіх жінок з ранніх строків вагітності, динамічне спосте-	Відповідно до програм медичних гарантій на 2025 рік	Державний бюджет	Управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації, заклади охорони здоров'я	Зниження рівня материнської смертності до 0%

1	2	3	4	5	6
	реження за вагітними жінками; зменшення кількості абортів та забезпечення доступності до служби охорони репродуктивного здоров'я і планування сім'ї та сучасних методів контрацепції незалежно від місця проживання та соціального статусу жінки				
3.	Зниження захворюваності на активний туберкульоз: забезпечення інформування населення з питань профілактики, раннього виявлення, лікування туберкульозу, надання медичних, соціальних послуг; проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи на офіційних інтернет ресурсах; запровадження систематичного скринінгу представників ключових груп населення; розроблення та затвердження плану-графіку виїздів мобільної команди для проведення рентгенологічного скринінгу	Відповідно до програм медичних гарантій на 2025 рік	Державний бюджет	Управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації, заклади охорони здоров'я	Зниження захворюваності на активний туберкульоз до показника 49,9 на 100 тис. населення за 2025 рік, підвищення рівня виявлення та лікування хвороби
4.	Зниження відсотку хворих, у яких онкологічне захворювання виявлено в занедбаних стадіях хвороби: впровадження скринінгових програм для виявлення хвороби на ранніх стадіях;	Відповідно до програм медичних гарантій на 2025 рік	Державний бюджет	Управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації, заклади охорони здоров'я	Зниження відсотку випадків онкологічних захворювань, виявлених у занедбаних стадіях до 9 % за 2025 рік

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
	<p>розроблення та затвердження плану-графіку виїздів мобільної команди для проведення скринінгу;</p> <p>проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи на офіційних інтернет ресурсах</p>				
5.	<p>Підвищення доступності медичної допомоги на первинному рівні, збільшення кількості активних декларацій:</p> <p>розробка та запровадження механізму компенсації лізингових платежів, пов'язаних із придбанням медичними працівниками житла, особливо у сільській місцевості;</p> <p>залучення більшої кількості сімейних лікарів у сільській місцевості та збільшення кількості укладених активних декларацій</p>	<p>Відповідно до програм медичних гарантій на 2025 рік</p>	<p>Державний бюджет</p>	<p>Управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації, заклади охорони здоров'я</p>	<p>Підвищення доступності та якості медичної допомоги на первинному рівні, а також збільшення кількості активних декларацій до 80 % на 2025 рік</p>
6.	<p>Підвищення доступності психологічної допомоги населенню закладів первинної мережі за сертифікованою програмою MHGAP:</p> <p>забезпечення своєчасного виявлення та належного лікування поширених психічних розладів, таких як депресія, тривожні розлади, посттравматичний стресовий розлад тощо;</p> <p>забезпечення рівного доступу до психологічної допомоги для населення</p>	<p>Відповідно до програм медичних гарантій на 2025 рік</p>	<p>Державний бюджет</p>	<p>Управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації, заклади охорони здоров'я</p>	<p>Збільшення кількості ЦПМСД, які мають укладений договір з НСЗУ за пакетом «Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги» до 80 %; покращення</p>

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
	через підготовку медичних працівників на первинному рівні				доступності і якості психологічної допомоги населенню
7.	Підвищення та забезпечення безперешкодного доступу населення до реабілітаційних послуг	Відповідно до програм медичних гарантій на 2025 рік	Державний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації, заклади охорони здоров'я, органи місцевого самоврядування	Реабілітаційні відділення наявні не менше ніж у 10 закладах охорони здоров'я
	2.2.2. Сприяння здоровому способу життя				
1.	Відновлення об'єктів фізкультури і спорту, які пошкоджено внаслідок збройної агресії Російської Федерації, нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт об'єктів фізкультури і спорту, у тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації та проведення експертизи	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління молоді та спорту обласної військової адміністрації, федерації з видів спорту (за узгодженням)	Відновлення та поліпшення спортивної інфраструктури та якості життя населення, підвищення життєвого рівня, забезпечення стабільного розвитку систем життєзабезпечення
2.	Забезпечення якісної підготовки та участі спортсменів Миколаївської області в офіційних всеукраїнських зма-	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети,	Управління молоді та спорту обласної військової адміні-	Збільшення кількості переможців та призерів з числа мико-

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
	ганнях		інші джерела, не заборонені чинним законодавством	страції, федерації з видів спорту (за узгодженням)	лаївських спортсменів
3.	Соціальне забезпечення контингенту провідних спортсменів Миколаївської області (виділення коштів на харчування спортсменів ЦОП, ШВСМ)	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління молоді та спорту обласної військової адміністрації, федерації з видів спорту (за узгодженням)	Збільшення кількості спортсменів, які залишаються виступати за Миколаївську область
4.	Придбання спортивного інвентарю, екіпіровки та обладнання відповідно до сучасних вимог і потреб підготовки спортсменів високого класу	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління молоді та спорту обласної військової адміністрації, федерації з видів спорту (за узгодженням)	Забезпечення стабільності результату Миколаївської області у Всеукраїнському рейтингу: I місце в II групі областей
5.	Розміщення соціальної реклами на телебаченні, сторінках соціальних мереж із залученням провідних спортсменів Миколаївської області, у тому числі спортсменів з інвалідністю, тренерів, ветеранів фізичної культури і спорту для формування ціннісного ставлення юнацтва і молоді до власного здоров'я, поліпшення фізичного розвитку та фізичної підготовки, з урахуванням ви-	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління молоді та спорту обласної військової адміністрації, федерації з видів спорту (за узгодженням)	Популяризація спорту, вищих досягнень. Збільшення кількості бажаючих відвідувати відділення з видів спорту, розташованих в обласних та міських закладах фізичної культури та спорту

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
	мог майбутньої професійної діяльності				
6.	Забезпечення відповідних організаційних, фінансових, матеріально-технічних, кадрових умов для належної підготовки та участі обласних збірних команд Миколаївських області з видів спорту, у тому числі осіб з інвалідністю, в офіційних всеукраїнських спортивних змаганнях	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління молоді та спорту обласної військової адміністрації, федерації з видів спорту (за узгодженням)	Збільшення кількості спортсменів Миколаївської області, які будуть представлені на офіційних всеукраїнських змаганнях, а саме чемпіонатах та Кубках України з олімпійських/не олімпійських видів спорту
7.	Забезпечення функціонування системи мотивацій тренерів і спортсменів до високих спортивних досягнень	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління молоді та спорту обласної військової адміністрації, федерації з видів спорту (за узгодженням)	Забезпечення виплати стипендії Миколаївської обласної військової адміністрації та Миколаївської обласної ради провідним спортсменам Миколаївщини та їхнім тренерам. Забезпечення виплати щорічної винагороди кращим спортсменам та їхнім тренерам з олімпійських/не олімпійських видів спорту за результатами минулого

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
					року
8.	Проведення заходів, спрямованих на підвищення якості спортивної медицини	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління охорони здоров'я Миколаївської обласної військової адміністрації, управління молоді та спорту обласної військової адміністрації, федерації з видів спорту (за узгодженням)	Створення бази даних закладів спортивної медицини, що функціонують у період воєнного стану, забезпечення органів виконавчої влади необхідними методичними рекомендаціями щодо надання послуг спортивної медицини медичними закладами Миколаївщини. Створення регіонального фізкультурно-спортивного диспансеру з можливістю надання часткової реабілітації спортсменам, які зазнали травм під час тренувального процесу або під час участі у спортивних заходах
9.	Розроблення спортивними федераціями системи прозорої діяльності, власних концепцій розвитку спорту в умо-	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети,	Управління молоді та спорту обласної військової адмініст-	Проведення семінарів, тренінгів, та інших форм навчання,

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
	вах децентралізації влади та утворення ними різноманітних освітніх спортивних програм		інші джерела, не заборонені чинним законодавством	рації, спортивні федерації з видів спорту, визнаних в Україні (за узгодженням)	у тому числі в онлайн-режимі, з представниками обласних спортивних федерацій з видів спорту з питань інституційного розвитку
10.	Підвищення спроможності наукового супроводу підготовки спортсменів	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління охорони здоров'я Миколаївської обласної військової адміністрації, управління молоді та спорту обласної військової адміністрації, федерації з видів спорту (за узгодженням)	Упровадження найкращих результативних наукових досліджень у систему підготовки спортсменів до спортивних змагань
	2.2.3. Соціальна реабілітація та соціальна допомога				
1.	Надання інших соціальних послуг шляхом забезпечення функціонування Контактного центру Миколаївської області як складової єдиної системи опрацювання звернень заявників усіх категорій до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за принципом «єдиного вікна» за допомогою сучасних інформаційно-	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Миколаївська обласна військова адміністрація, Контактний центр Миколаївської області	Спрощення умов подання звернень заявниками усіх категорій, які потребують вирішення невідкладних питань, за принципом «єдиного вікна» без електронного підпису та опе-

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
	комунікаційних технологій				ративне вжиття заходів для вирішення проблемних питань
2.	Посилення соціальної захищеності ветеранів війни та членів їх сімей	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації, районні військові адміністрації, військові адміністрації населених пунктів, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, керівники підприємств, установ, організацій (за узгодженням)	Надання соціальної, матеріальної, психологічної підтримки, консультування, соціальних послуг ветеранам війни та членам їхніх сімей
3.	Посилення соціальної захищеності внутрішньо переміщених осіб	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації, районні військові адміністрації, військові адміністрації населених пунктів, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням)	Надання державної допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам, різних видів соціальних послуг, забезпечення тимчасовим житлом, сприяння у працевлаштуванні тощо

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
4.	Забезпечення державних соціальних гарантій	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації, районні військові адміністрації, військові адміністрації населених пунктів, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням)	Надання державних соціальних допомог соціально незахищеним категоріям населення
5.	Створення безбар'єрного простору для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації, районні військові адміністрації, військові адміністрації населених пунктів, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням)	Забезпечення фізичної, інформаційної, цифрової, суспільної, громадянської, економічної безбар'єрності
6.	Забезпечення громадян якісними, доступними соціальними послугами	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації, районні військові ад-	Функціонування установ соціального захисту населення області (центрів надання соціальних по-

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
				міністрації, військові адміністрації населених пунктів, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням)	слуг, інтернатних закладів, територіальних центрів соціального обслуговування, структурних підрозділів соціального захисту населення в громадах та районних військових адміністраціях) в умовах воєнного стану, надання різних видів соціальних послуг населенню
7.	Забезпечення гуманітарних потреб населення Миколаївської області в умовах воєнного стану	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Миколаївська обласна військова адміністрація, департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації, управління інфраструктури обласної військової адміністрації, інші структурні підрозділи обласної військової адміністрації, районні військові адміністрації, військові адмі-	Забезпечення отримання, збереження, розподілу та транспортування гуманітарної допомоги, яка надходить до Миколаївської області. Забезпечення населення Миколаївської області товарами гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану

1	2	3	4	5	6
				ністрації населених пунктів, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням)	
2.3. Забезпечення населення якісними послугами					
	2.3.1. Розвиток системи питного водопостачання та водовідведення				
1.	Нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт об'єктів водопостачання, у тому числі відновлення системи водопостачання у м. Миколаєві.	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, підприємства водопровідно-каналізаційного господарства (за узгодженням)	Забезпечення підвищення рівня доступу населення до якісної питної води
2.	Упровадження колективних установок доочистки питної води в закладах соціальної сфери та місцях масового перебування людей	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, підприємства водопровідно-каналізаційного господарства (за узгодженням)	Зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище за рахунок будівництва і реконструкції об'єктів
3.	Нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт об'єктів водовідведення	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, се-	Зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище за рахунок будівництва і реконструкції об'єктів

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
			законодавством	лищних, міських рад, підприємства водопровідно-каналізаційного господарства (за узгодженням)	водовідведення
	2.3.2.Підвищення енергоефективності у комунальній сфері та житловому фонді				
1.	Стимулювання співвласників багатоквартирних будинків до впровадження енергозберігаючих заходів у житловому фонді за рахунок пільгових кредитів	У межах фінансового ресурсу	Державний бюджет (фонд енергоефективності), місцеві бюджети	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням)	Забезпечення енергоефективності та енергозбереження за рахунок реалізації проєктів енергозбереження та комплексна термомодернізація житлового фонду
2.	Продовження реалізації розподіленої генерації на базі когенераційних установок, сонячних, вітрових електростанцій на об'єктах комунальної теплоенергетики та водопровідно-каналізаційного господарства	За окремими фінансовими планами інвестиційних компаній	Кошти інвестиційних компаній	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, підприємства теплопостачання та водопровідно-каналізаційного господарства (за узгодженням)	Збільшення частки виробництва енергії з відновлюваних джерел

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
3.	Розвиток виробництва теплової енергії з альтернативних видів палива для потреб опалення об'єктів житлово-комунального господарства та бюджетної сфери, в тому числі придбання мобільних котелень на альтернативному паливі	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, бюджетні установи (за узгодженням)	Забезпечення енергоефективності та енергозбереження за рахунок реалізації проєктів розвитку альтернативних джерел енергії на об'єктах житлово-комунального господарства та бюджетної сфери
4.	Придбання модульних котелень та генераторів електричної енергії для потреб підприємств комунального господарства та бюджетної сфери	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, бюджетні установи (за узгодженням)	Забезпечення енергоефективності та енергозбереження за рахунок реалізації проєктів розвитку і реконструкції систем освітлення населених пунктів
5.	Розроблення проєктно-кошторисної документації для проєктів зі встановлення об'єктів розподіленої (сонячної) генерації у закладах охорони здоров'я, освіти, соціального захисту населення згідно з переліком, сформованим за пропозиціями профільних структурних підрозділів обласної військової адміністрації	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Структурні підрозділи обласної військової адміністрації	Підвищення рівня енергонезалежності регіону та територіальних громад

1	2	3	4	5	6
	2.3.3. Підвищення рівня комфорту середовища проживання				
1.	Реконструкція, капітальний ремонт житлового фонду, ліфтів, внутрішньо квартирних проїздів	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, підприємства житлово-комунального господарства (за узгодженням)	Забезпечення безпечної та надійної експлуатації об'єктів житлово-комунального господарства
2.	Впровадження нових форм ефективного управління житловим фондом за рахунок створення ОСББ, залучення управляючих компаній і управителів	У межах фінансового ресурсу	Державний бюджет (фонд енергоефективності), місцеві бюджети, співвласники багатоквартирних будинків, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, співвласники багатоквартирних будинків (за узгодженням)	Забезпечення безпечної та надійної експлуатації об'єктів житлового фонду

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
3.	Розвиток об'єктів розподіленої генерації в житловому фонді	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцевий бюджети, співвласники багатоквартирних будинків, власники приватного житлового фонду, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, співвласники багатоквартирних будинків (за узгодженням)	Підвищення рівня енергонезалежності за рахунок впровадження КГУ, ВЕС, СЕС
4.	Забезпечення громадян, які потребують поліпшення житлових умов, в тому числі захисників і захисниць України та внутрішньо переміщених осіб, доступним житлом	У межах фінансового ресурсу	Державний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, Миколаївське регіональне управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» (за узгодженням)	Забезпечення житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
5.	Проведення аналізу цінової ситуації на споживчому ринку області на підставі статистичних даних щодо рівня цін на соціально значущі продовольчі товари, лікарські засоби, пально-мастильні матеріали, засоби індивідуального захисту	Не потребує фінансування	-	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації, Головне управління статистики у Миколаївській області (за узгодженням)	Моніторинг цінової ситуації на споживчому ринку області
	2.3.4. Досягнення позитивних результатів фінансово-господарської діяльності підприємств комунального господарства				
1.	Забезпечення встановлення економічно обґрунтованих тарифів згідно з вимогами законодавства і нормативно-правовими актами	Не потребує фінансування	-	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, підприємства комунального господарства (за узгодженням)	Забезпечення стабільного фінансово-економічного стану підприємств житлово-комунального господарства
2.	Фінансова підтримка, відшкодування різниці в тарифах для підприємств комунального господарства	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі	Забезпечення стабільного фінансово-економічного стану підприємств житлово-комунального го-

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
				органи сільських, селищних, міських рад, підприємства комунального господарства (за узгодженням)	сподарства
2.4. Розвиток культурного і духовного середовища					
	2.4.1. Розвиток культурно-мистецьких закладів та створення умов для творчого самовираження				
1.	Збереження та підтримка аматорського мистецтва, створення умов для творчого самовираження населення області, в тому числі дітей	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад	Забезпечення населення області якісними культурно-освітніми послугами
2.	Формування та оновлення музейного фонду України	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад	Розвиток музейної справи, популяризація культурного надбання
	2.4.2. Збереження і розвиток історико-культурної та духовної спадщини, етнічної, культурної та мовної самобутності національних меншин				

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
1.	Відновлення установ та закладів культури, пам'яток архітектури, які пошкоджено внаслідок агресії Російської Федерації, нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний установа та закладів культури, пам'яток архітектури, у тому числі виготовлення проєктно-кошторисної документації та проведення експертизи	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації	Відновлення та поліпшення інфраструктури та якості життя населення, підвищення життєвого рівня, забезпечення стабільного розвитку систем життєзабезпечення
2.	Вивчення, розвиток та популяризація елементів нематеріальної культурної спадщини Миколаївщини	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації, відділ з питань туризму та курортів обласної військової адміністрації	Збереження, розвиток, відтворення і популяризація елементів нематеріальної культурної спадщини області. Підвищення пізнаваності Миколаївської області як туристично привабливого і самобутнього регіону
3.	Проведення першочергових рятівних археологічних робіт та консервація пошкоджених об'єктів культурної спадщини, які постраждали внаслідок підриву Каховської ГЕС	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації	Збереження пам'яток археології до здійснення їх комплексних наукових досліджень, відкриття нових історичних фактів, поповнення музейного фонду Укра-

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
					їни та підвищення туристичної привабливості
4.	Проведення ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках архітектури та монументального мистецтва	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації	Збереження, розвиток, відтворення і популяризація елементів нематеріальної культурної спадщини області
	2.4.3. Формування єдиного інформаційного і культурного простору				
1.	Забезпечення інформування населення про актуальні питання соціально-економічного і суспільно-політичного життя області через медіа	У межах фінансового ресурсу	Обласний, інші місцеві бюджети	Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної військової адміністрації	Забезпечення поінформованості населення щодо важливих ініціатив, пріоритетів державної та регіональної політики, актуальних питань розвитку держави та області
2.	Створення та розміщення на зовнішніх рекламних носіях реклами з важливих питань соціально-політичних подій, державних свят тощо	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної військової адміністрації	Забезпечення поінформованості населення щодо важливих ініціатив, пріоритетів державної та регіональної політики, актуальних пи-

1	2	3	4	5	6
					тань розвитку держави та області
3.	Проведення моніторингу медіа	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної військової адміністрації	Оперативне реагування на проблемні питання життя області, що висвітлюються у медіа
4.	Створення відео-, аудіороликів з актуальних питань соціально-економічного і суспільно-політичного життя держави та області	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної військової адміністрації	Забезпечення відкритості діяльності органів виконавчої влади
РОЗДІЛ 3. ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ					
3.1. Підсилення регіональної згуртованості та просторовий розвиток					
	3.1.1. Підтримка співробітництва територіальних громад				
1.	Сприяння територіальним громадам у вирішенні місцевих проблем шляхом надання коштів обласного бюджету у вигляді субвенції на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку територіальних громад (у порядку, визначеному обласною радою)	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації спільно з іншими структурними підрозділами обласної	Реалізація заходів щодо соціально-економічного розвитку територій, спрямованих на підвищення спроможності територіальних громад області

1	2	3	4	5	6
				військової адміністрації	
2.	Забезпечення розвитку суб'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області та безбиткового функціонування підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області; вжиття заходів щодо ліквідації або реорганізації на підставі рішень Миколаївської обласної ради підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Структурні підрозділи обласної військової адміністрації	Узгодження суб'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області документації на нерухоме майно та земельні ділянки з вимогами чинного законодавства України; поповнення статутного капіталу, у тому числі на виплату заробітної плати та нарахувань на неї; завершення процедури припинення та ліквідації підприємств спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області
3.	Вжиття заходів щодо відновлення роботи Комунального підприємства «Миколаївський міжнародний аеропорт» Миколаївської обласної ради	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, інші місцеві бюджети,	Управління інфраструктури обласної військової адміністрації, КП «Микола-	Відновлення роботи КП «Миколаївський міжнародний аеропорт»

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	ївський міжнародний аеропорт» Миколаївської обласної ради (за узгодженням)	
4.	<p>Матеріально-технічне та фінансове забезпечення обласної військової адміністрації та її структурних підрозділів (придбання серверів та іншого мережевого обладнання; придбання (ремонт) сучасних засобів інформатизації і зв'язку, комп'ютерної техніки, сканерів, принтерів тощо; створення комплексних систем захисту інформації; придбання (підтримка в належному стані, легалізація) програмного забезпечення; супроводження та обслуговування (у тому числі навчання користувачів) програмного забезпечення; придбання пально-мастильних матеріалів; офісних меблів, витратних матеріалів, канцелярського приладдя, паперу, води та квіткові продукції; інформаційно-технічне забезпечення; оплата послуг тощо); придбання інших предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, оплата інших послуг, видатків на відрядження, судового збору тощо.</p> <p>Утримання адміністративних будівель, їх ремонт та реконструкція, оплата за</p>	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Миколаївська обласна військова адміністрація, структурні підрозділи обласної військової адміністрації	Підтримка місцевих органів влади з питань реалізації реформ та делегованих обласною радою повноважень

1	2	3	4	5	6
	оренду та охорону приміщень, комунальні та експлуатаційні послуги, здійснення заходів з енергозбереження тощо				
5.	Стимулювання до досягнення кращих результатів роботи наявних фахівців та залучення до роботи в обласній військовій адміністрації висококваліфікованих спеціалістів з інших галузей економіки для забезпечення якісного виконання обласною військовою адміністрацією делегованих обласною радою повноважень	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Миколаївська обласна військова адміністрація, структурні підрозділи обласної військової адміністрації	Підтримка місцевих органів влади з питань реалізації реформ та делегованих обласною радою повноважень
6.	Проведення для представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування семінарів, конференцій, нарад, навчань, практикумів, засідань круглих столів з питань упровадження реформ, у тому числі шляхом залучення представників центральних органів влади	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Структурні підрозділи обласної військової адміністрації	Підтримка місцевих органів влади з питань реалізації реформ та делегованих обласною радою повноважень

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
7.	Організація відряджень представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування до інших областей з метою вивчення передового досвіду з питань адміністративно-територіальної реформи, ефективного та раціонального використання бюджетних коштів, отриманих внаслідок бюджетної децентралізації та об'єднання громад	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Миколаївська обласна військова адміністрація, структурні підрозділи обласної військової адміністрації	Підтримка місцевих органів влади з питань реалізації реформ та делегованих обласною радою повноважень
3.2. Збереження навколишнього природного середовища					
	3.2.1. Збереження особливо цінних природних територій та біорізноманіття				
1.	Утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків («Гранітно-степове Побужжя», «Кінбурнська коса», «Тилігульський», «Приінгульський»)	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації	Забезпечення статутної діяльності, утримання та матеріально-технічне забезпечення діяльності регіональних ландшафтних парків області
	3.2.3. Впровадження сучасних технологій поводження з відходами				
1.	Залучення інвестицій на будівництво комплексів з перероблення твердих побутових відходів	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела,	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації,	Зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище за рахунок

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
			не заборонені чинним законодавством	районні військові адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням)	впровадження проєктів сміттєпереробки
2	Оновлення рухомого складу спецтехніки, в тому числі для вивезення ТПВ, та контейнерного парку для збирання і вивезення ТПВ	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням)	Зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище за рахунок впровадження проєктів роздільного збирання твердих побутових відходів
Механізм реалізації та контроль за виконанням Програми					
1.	Отримання статистичної інформації органами виконавчої влади області (збірники, бюлетені, доповіді, інформаційні матеріали по запитах, експрес-випуски тощо)	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Структурні підрозділи обласної військової адміністрації	Забезпечення виконання функціональних обов'язків органами виконавчої влади області
2.	Забезпечення вимог щодо розробки програмних документів	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації	Виконання вимог та нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України
3.	Вшанування видатних заслуг в економічній, науковій, соціально-культурній, військовій, державній,	У межах фінансового ресурсу	Обласний бюджет	Миколаївська обласна військова адміністрація	Утвердження української державності, морального заохо-

Продовження додатка 1 до Програми

1	2	3	4	5	6
	громадській та інших сферах суспільної діяльності жителів області та інших областей України				чення громадян за активну діяльність у розвитку економіки, науки, культури, у соціальній сфері, захисті Вітчизни, охорони конституційних прав і свобод людини, державному будівництві та громадській діяльності

Директор департаменту економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації

Олександр КОРОЛЬОВ

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ
економічного і соціального розвитку Миколаївської області
на 2025 рік та прогноз на 2026-2027 роки

№ з/п	Показник	Одиниця виміру	2024 рік очікуваний	Прогноз		
				2025 рік	2026 рік	2027 рік
1	2	3	4	5	6	7
1.	Індекс фізичного обсягу валового регіонального продукту в цінах попереднього року	% до попереднього року	*	*	*	*
2.	Індекс промислової продукції	% до попереднього року	122,9	124,4	125,9	127,4
3.	Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств	% до попереднього року	98,0	104,0	105,0	107,0
4.	Обсяг капітальних інвестицій	млн грн	9 000,0	9 500,0	10 000,0	10 500,0
5.	Індекс фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі	% до попереднього року	119,6	122,6	125,6	128,6
6.	Експорт товарів та послуг	млн дол. США	1 300	1 464,04	1 610,38	1 860
		% до попереднього року	129,9	112,6	110	115
7.	Імпорт товарів та послуг	млн дол. США	714,15	785,56	864,17	998,1
		% до попереднього року	131,2	110	110	115,4
8.	Кількість зайнятих економічною діяльністю у віці 15-70 років	тис. осіб	277,2	285,5	294,0	302,8
9.	Рівень безробіття населення у віці	% до робочої сили	15,4	15,2	15,0	14,8

Продовження додатка 2
до Програми

1	2	3	4	5	6	7
	15–70 років (за методологією Міжнародної організації праці)	відповідного віку				
10.	Фонд оплати праці найманих працівників (з урахуванням малих підприємств)	млн грн	36 058,2	40 631,0	47 863,3	56 383,0
11.	Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників	грн	19 128,6	21 615,3	24 425,3	27 600,6
12.	Кількість малих та середніх підприємств (кількість зареєстрованих фізичних осіб-підприємців)	одиниць	54 000	55 000	56 500	58 500
13.	Кількість найманих працівників на малих та середніх підприємствах (з урахуванням мікро-підприємств)	% до загальної кількості найманих працівників області	*	*	*	*

*Статистичні дані відсутні (Закон України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»).

Директор департаменту економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації

Олександр КОРОЛЬОВ

ПЕРЕЛІК
обласних програм, які передбачається фінансувати у 2025 році

№ з/п	Назва програми	Документ про затвердження (дата і номер з урахуванням змін)	Головний розпорядник коштів
1	2	3	4
1.	Програма розвитку освіти Миколаївської області на 2021-2025 роки	Рішення обласної ради від 23.12.2020 № 28	Департамент освіти і науки обласної військової адміністрації
2.	Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Миколаївській області на 2023-2027 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 10.03.2023 № 92-р	Департамент освіти і науки обласної військової адміністрації
3.	Програми реформування та організації харчування дітей у закладах загальної середньої освіти Миколаївської області на 2024-2027 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації	Департамент освіти і науки обласної військової адміністрації

1	2	3	4
		від 26.01.2024 № 22-р	
4.	Програма розвитку малого і середнього підприємництва у Миколаївській області на 2021-2023 роки (строк дії продовжено на період до 2025 року включно)	Рішення обласної ради від 23.12.2020 № 4, розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 26.09.2023 № 386-р	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації
5.	Програма проведення приватизації майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області на 2024-2027 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 07.11.2023 № 471-р	Департамент економічного розвитку та регіональної політики обласної військової адміністрації
6.	Цільова програма захисту населення і територій Миколаївської області від надзвичайних ситуацій на 2024-2028 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 24.11.2023 № 510-р	Управління з питань цивільного захисту обласної військової адміністрації

1	2	3	4
7.	Комплексна програма охорони довкілля Миколаївської області на 2021-2027 роки	Рішення обласної ради від 23.12.2020 № 16, розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 30.11.2023 № 522-р	Управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації
8.	Обласна Програма увічнення пам'яті захисників і захисниць України, жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2024-2027 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 22.10.2023 № 401-р	Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної військової адміністрації
9.	Обласна Програма підтримки вітчизняного книговидання та популяризації української книги у Миколаївській області на 2022-2025 роки	Рішення обласної ради від 29.09.2021 № 5	Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної військової адміністрації
10.	Обласна Програма «Культура Миколаївщини» на 2024-2026 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації	Управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації

Продовження додатка 3

до Програми

1	2	3	4
		від 04.12.2023 №528-р, від 22.03.2024 № 105-р	
11.	Обласна Цільова національно-культурна програма підтримки та сприяння розвитку національних меншин (спільнот) Миколаївської області на 2025-2027 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 04.09.2024 № 332-р	Управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
12.	Програма розвитку агропромислового комплексу Миколаївської області на 2021-2025 роки	Рішення обласної ради від 29.09.2021 № 1	Департамент агропромислового розвитку обласної військової адміністрації
13.	Програма розвитку рибного господарства Миколаївської області на 2024-2028 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 02.02.2024 № 34-р	Департамент агропромислового розвитку обласної військової адміністрації

1	2	3	4
14.	Програма по боротьбі з карантинним організмом - амброзією полинолистою на території Миколаївської області на 2025-2029 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 03.09.2024 № 331-р	Департамент агропромислового розвитку обласної військової адміністрації
15.	Програма боротьби з сажковими хворобами зернових культур на території Миколаївської області на 2025-2029 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 03.09.2024 № 330-р	Департамент агропромислового розвитку обласної військової адміністрації
16.	Цільова регіональна програма підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та поліпшення житлово-побутових умов сільського населення «Власний дім» на 2025-2030 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 05.12.2024 № 509-р	Департамент агропромислового розвитку обласної військової адміністрації

Продовження додатка 3

до Програми

1	2	3	4
17.	Програма забезпечення виконання судових рішень на 2021-2023 роки (строк дії продовжено на період до 2026 року включно)	Рішення обласної ради від 23.12.2020 № 29, розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 28.11.2023 № 515-р, від 20.11.2024 № 464-р	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації, Миколаївська обласна рада
18.	Комплексна соціально-економічна програма забезпечення громадян житлом у Миколаївській області на 2018-2022 роки (строк дії продовжено на період до 2026 року включно)	Рішення обласної ради від 21.12.2017 № 23, розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 28.11.2023 № 516-р	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління житлово-комунального господарства обласної військової адміністрації
19.	Обласна Програма «Питна вода Миколаївщини» на 2021-2025 роки	Рішення обласної ради	Управління житлово - комунального господарства обласної військової адміністрації

1	2	3	4
		від 29.09.2021 № 4	
20.	Обласна Програма енергозбереження та розвитку альтернативних джерел енергії на період до 2025 року	Рішення обласної ради від 21.12.2018 № 30, розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 24.11.2023 № 508-р	Управління господарства житлово-комунального обласної військової адміністрації
21.	Комплексна програма захисту прав дітей Миколаївської області «Дитинство» на 2024-2027 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 15.11.2023 № 481-р	Служба у справах дітей обласної військової адміністрації
22.	Обласна Програма «Безбар'єрна Миколаївщина» на 2024-2026 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 17.11.2023	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації

1	2	3	4
		№ 493-р	
23.	Комплексна програма соціального захисту населення «Турбота» на 2024-2026 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 17.11.2023 № 492-р	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації
24.	Соціальна комплексна програма підтримки сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2026 року в Миколаївській області	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 17.11.2023 № 495-р	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації
25.	Програма відпочинку та оздоровлення дітей Миколаївської області на 2024- 2026 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 17.11.2023 № 494-р	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації

1	2	3	4
26.	Програма протидії торгівлі людьми на період до 2025 року в Миколаївській області	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 17.11.2023 № 496-р	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації
27.	Комплексна програма реалізації регіональної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року в Миколаївській області	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 28.04.2023 № 166-р	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації
28.	Програма зайнятості населення Миколаївської області 2024-2026 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 17.11.2023 № 497-р	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації
29.	Програма поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища в Миколаївській області на 2024-2026 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 17.11.2023	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації

1	2	3	4
		№ 498-р	
30.	Комплексна програма соціальної підтримки ветеранів війни та членів їхніх сімей в Миколаївській області на 2024-2026 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 03.11.2023 № 465-р	Департамент соціального захисту населення обласної військової адміністрації
31.	Програми розвитку фізичної культури і спорту в Миколаївській області на 2019-2022 роки (строк дії продовжено на період до 2025 року включно)	Рішення обласної ради від 21.12.2018 № 10, розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 12.10.2022 № 356-р, від 28.11.2023 № 513-р, від 07.11.2024	Управління молоді та спорту обласної військової адміністрації

1	2	3	4
		№ 451-р	
32.	Програма підтримки та розвитку молоді Миколаївщини на 2021-2023 роки (строк дії продовжено на період до 2025 року включно)	Рішення обласної ради від 23.12.2020 № 32, розпорядження начальника начальника обласної військової адміністрації від 26.09.2023 № 392-р, від 27.09.2024 № 376-р	Управління молоді та спорту обласної військової адміністрації
33.	Обласна Цільова програма територіальної оборони у Миколаївській області на 2022- 2026 роки	Рішення обласної ради від 15.02.2022 № 1	Управління з питань оборонної та мобілізаційної роботи апарату обласної військової адміністрації
34.	Обласна Комплексна програма профілактики злочинності та вдосконалення системи захисту конституційних прав і свобод громадян у Миколаївській області на 2022-2026 роки	Розпорядження начальника начальника обласної військової адміністрації від 25.10.2022 № 382-р	Управління з питань оборонної та мобілізаційної роботи апарату обласної військової адміністрації

1	2	3	4
35.	Обласна Цільова програма забезпечення обороноздатності Миколаївської області та шефської допомоги військовим частинам Збройних Сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, іншим військовим формуванням та підрозділам, територіальним центрам комплектування та соціальної підтримки у Миколаївській області на 2022-2026 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 21.11.2022 № 424-р	Управління з питань оборонної та мобілізаційної роботи апарату обласної військової адміністрації
36.	Програма розвитку місцевого самоврядування в Миколаївській області на 2024-2027 роки	Рішення обласної ради від 14.09.2023 № 22	Миколаївська обласна рада
37.	Обласна програма розвитку та підтримки закладів охорони здоров'я, які належать до спільної власності територіальних громад, сіл, селищ, міст Миколаївської області, на 2025-2027 роки та надання населенню області медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 28.11.2024 № 478-р	Управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
38.	Регіональна програма створення страхового фонду документації у Миколаївській області на 2024-2028 роки	Розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 12.11.2024	Державний архів Миколаївської області

1	2	3	4
		№ 459-р	

Директор департаменту економічного
розвитку та регіональної політики
обласної військової адміністрації

Олександр КОРОЛЬОВ

ПЕРЕЛІК
інвестиційних проєктів, які планується реалізувати у 2025 році

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. ОСВІТА					
1.	Капітальний ремонт захисної споруди (ПРУ) Кривоозерського ліцею № 2 Кривоозерської селищної ради, що розташовано за адресою: вулиця Горького, 252, село Криве Озеро Друге, Первомайського району Миколаївської області	2025 рік	11 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Кривоозерська селищна рада (за узгодженням)
2.	Капітальний ремонт проти-радіаційного укриття (ПРУ) комунального закладу Кривоозерський ліцей № 1 Кривоозерської селищної ради Первомайського району Миколаївської області за адресою: Миколаївська обл., Первомайський район, селище Криве Озеро, вул. Центральна, 153А	2025 рік	9 656,726	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Кривоозерської селищної ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
3.	Капітальний ремонт будівлі та протирадіаційного укриття (ПРУ) Кобзарцівської початкової школи з дошкільним підрозділом Снігурівської міської ради за адресою: с. Кобзарці, вул. Центральна, 5, Баштанський район, Миколаївська область	2025 рік	25 153,39	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Снігурівської міської ради, Центр фінансово-господарського обслуговування закладів та установ освіти Снігурівської міської ради (за узгодженням)
4.	Капітальний ремонт їдальні та харчоблоку із встановленням технологічного обладнання Павлівського ліцею Снігурівської міської ради Баштанського району Миколаївської області за адресою: Миколаївська область, Баштанський район, с. Павлівка, вул. Центральна, 12	2025 рік	14 840,08	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Снігурівської міської ради, Центр фінансово-господарського обслуговування закладів та установ освіти Снігурівської міської ради (за узгодженням)
5.	Нове будівництво споруди подвійного призначення із захисними властивостями протирадіаційного укриття на території Снігурівського закладу дошкільної освіти № 4 (ясла-садок) Снігурівської міської ради за адресою: м. Снігурівка,	2025 рік	68 359,17	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Снігурівської міської ради, Центр фінансово-господарського обслуговування закладів та установ освіти Снігурівської міської ради (за узгодженням)

Продовження додатка 4
до Програми

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	вул. В. Бойченка, 72				
6.	Нове будівництво споруди подвійного призначення із захисними властивостями проти-радіаційного укриття на території Снігурівського закладу дошкільної освіти № 2 (ясла-садок) Снігурівської міської ради за адресою: Миколаївська область, Баштанський район, м. Снігурівка, вул. Центральна, 50	2025 рік	68 359,17	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Снігурівської міської ради, Центр фінансово-господарського обслуговування закладів та установ освіти Снігурівської міської ради (за узгодженням)
7.	Капітальний ремонт (утеплення зовнішніх стін) Снігурівського ліцею № 3 Снігурівської міської ради Баштанського району Миколаївської області за адресою: Миколаївська область, Баштанський район, м. Снігурівка, вул. Чайковського, 55	2025 рік	17 916,35	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Снігурівської міської ради, Центр фінансово-господарського обслуговування закладів та установ освіти Снігурівської міської ради (за узгодженням)
8.	Капітальний ремонт (утеплення зовнішніх стін) Снігурівського закладу дошкільної освіти № 7 (ясла-садок) Снігурівської міської ради за адресою: Миколаївська обл., м. Снігурівка, вул. Бульварна, 22	2025 рік	10 871,10	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Снігурівської міської ради, Центр фінансово-господарського обслуговування закладів та установ освіти Снігурівської міської ради (за узгодженням)

Продовження додатка 4
до Програми

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
9.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (ПРУ) на території Березнегуватського закладу дошкільної освіти №1 «Сонечко» Березнегуватської селищної ради за адресою: вул. Кузьменка, 136, смт Березнегувате Баштанського району Миколаївської області	2025-2026 роки	56 427,37	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Березнегуватської селищної ради (за узгодженням)
10.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (ПРУ) на території Березнегуватської гімназії № 1 Березнегуватської селищної ради, розташованої за адресою: вул. Миру, 24, смт Березнегувате Баштанського району Миколаївської області	2025-2026 роки	55 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Березнегуватської селищної ради (за узгодженням)
11.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (ПРУ) на території Березнегуватської гімназії № 2 Березнегуватської селищної ради, розташованої за адресою: вул. Незалежності 12, смт Березнегувате Баштанського району Миколаївської області	2025-2026 роки	55 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Березнегуватської селищної ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
12.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (ПРУ) Ташинської гімназії Березанської селищної ради за адресою: Миколаївська область, Миколаївський район, с. Ташине, вул. Садова, 49	2025 рік	19 762,91	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Березанської селищної ради (за узгодженням)
13.	Капітальний ремонт з термомодернізацією будівель Вознесенського ліцею № 10 Вознесенської міської ради по вул. Соборності, 20, м. Вознесенськ, Миколаївської області	2025 рік	94 693,92	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Вознесенської міської ради (за узгодженням)
14.	Капітальний ремонт покрівлі Вознесенського НВК «ЗОНЗ – ДНЗ» № 3 Вознесенської міської ради по вул. Тітова, 4, м. Вознесенськ, Миколаївської області	2025 рік	13 552,74	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Вознесенської міської ради (за узгодженням)
15.	Капітальний ремонт покрівлі Комунального закладу дошкільної освіти №11 «Веселка» по вул. Шевченка, 61, м. Вознесенськ, Миколаївської області	2025 рік	5 294,14	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Вознесенської міської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
16.	Капітальний ремонт Комунального закладу дошкільної освіти № 9 «Горобинка» по вул. Шевченка, 48, м. Вознесеньк, Миколаївської області	2025 рік	9 193,47	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Вознесеньської міської ради (за узгодженням)
17.	Капітальний ремонт приміщення харчоблоку (під базову кухню) Вознесеньської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 Вознесеньської міської ради по вул. Матросова № 205, м. Вознесеньк, Миколаївської області	2025 рік	10 334,98	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Вознесеньської міської ради (за узгодженням)
18.	Капітальний ремонт покрівлі Веселинівського ліцею Веселинівської селищної ради Миколаївської області	2025 рік	6 352,80	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти, культури, туризму, молоді та спорту Веселинівської селищної ради (за узгодженням)
19.	Будівництво спортивного майданчика зі штучним покриттям за адресою: с. Веселинове, вул. Київська, 6	2025 рік	1 488,60	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти, культури, туризму, молоді та спорту Веселинівської селищної ради (за узгодженням)
20.	Нове будівництво захисної споруди (ПРУ) для учасників освітнього процесу Михайлівського ліцею	2025 рік	36 781,39	Державний, місцеві бюджети,	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Степівської сільської ради

Продовження додатка 4
до Програми

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	Степівської сільської ради Миколаївського району Миколаївської області за адресою: Миколаївська область, Миколаївський район, село Михайлівка, вул. Набережна, буд. 1А			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	(за узгодженням)
21.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту протирадіаційного укриття (ПРУ) Михайлівського ЗДО «Джерельце» Степівської сільської ради Миколаївського району Миколаївської області за адресою: Миколаївська область, Миколаївський район, село Михайлівка, вул. Героїв України, 3	2025 рік	23 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Степівської сільської ради (за узгодженням)
22.	Нове будівництво будівлі протирадіаційного укриття (ПРУ) Полігонівського ліцею Шевченківської сільської ради Миколаївської області на 250 осіб за адресою: с-ще Полігон, вул. Тимирязєва, 1	2025 рік	26 964,87	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Шевченківської сільської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
23.	Капітальний ремонт покрівлі Центрального ліцею Шевченківської сільської ради Миколаївської області, за адресою: с. Центральне, вул. Суворова 1в, який проводиться в рамках воєнного характеру	2025-2026 роки	5 002,49	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Шевченківської сільської ради (за узгодженням)
24.	Капітальний ремонт з теплоізоляції огорожувальних конструкцій Центрального ліцею Шевченківської сільської ради Миколаївської області, за адресою: с. Центральне, вул. Суворова, 1 в, який проводиться в рамках ліквідації наслідків надзвичайної ситуації воєнного характеру	2025-2026 роки	5 219,26	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Шевченківської сільської ради (за узгодженням)
25.	Капітальний ремонт з теплоізоляції огорожувальних конструкцій Шевченківського ліцею Шевченківської сільської ради Миколаївської області за адресою: с. Шевченкове, вул. Шевченка, 3, який проводиться в рамках ліквідації наслідків надзвичайної ситуації воєнного характеру	2025-2026 роки	12 131,90	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Шевченківської сільської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
26.	Капітальний ремонт внутрішніх приміщень будівлі Шевченківського ліцею Шевченківської сільської ради Миколаївської області за адресою: с. Шевченкове, вул. Шевченка, 3, який проводиться у зв'язку з пошкодженнями внаслідок агресії російської федерації	2025-2026 роки	48 690,10	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Шевченківської сільської ради (за узгодженням)
27.	Капітальний ремонт покрівлі будівлі Полігонівського закладу дошкільної освіти «Сонечко» Шевченківської сільської ради Миколаївської області, за адресою: с-ще Полігон, вул. Поштова, 1В	2025-2026 роки	3 482,30	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Шевченківської сільської ради (за узгодженням)
28.	Капітальний ремонт з теплоізоляції огорожувальних конструкцій будівлі Полігонівського закладу дошкільної освіти «Сонечко» Шевченківської сільської ради Миколаївської області за адресою: с-ще Полігон, вул. Поштова, 1В	2025-2026 роки	3 307,17	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Шевченківської сільської ради (за узгодженням)
29.	Капітальний (аварійний) ремонт покрівлі будівлі Котляревського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Барвінок» Шевченківської	2025-2026 роки	5 422,58	Державний, місцеві бюджети,	Відділ освіти, молоді та спорту Шевченківської сільської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	сільської ради Миколаївської області за адресою: с. Котляреве, вул. Першотравнева, 78, який проводиться в зв'язку з пошкодженнями внаслідок агресії російської федерації			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
30.	Капітальний (аварійний) ремонт з теплоізоляції огорожувальних конструкцій будівлі Котляревського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Барвінок» Шевченківської сільської ради Миколаївської області за адресою: с. Котляреве, вул. Першотравнева, 78, який проводиться в зв'язку з пошкодженнями внаслідок агресії російської федерації	2025-2026 роки	5 500,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Шевченківської сільської ради (за узгодженням)
31.	Нове будівництво протирадіаційного укриття Таборівського ліцею за адресою: Миколаївська область, Вознесенський р-н, с. Таборівка, вул. Центральна № 97	2025-2026 роки	50 321,05	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Бузької сільської ради Вознесенського району (за узгодженням)
32.	Нове будівництво протирадіаційного укриття Таборівського ЗДО «Ромашка» за адресою: Мико-	2025-2026 роки	14 981,20	Державний, місцеві бюджети,	Відділ освіти Бузької сільської ради Вознесенського району (

Продовження додатка 4
до Програми

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	лаївська область, Вознесенський р-н, с. Таборівка, вул. Центральна, 108			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	за узгодженням)
33.	Нове будівництво споруди цивільного захисту (цивільної оборони) протирадіаційного укриття (ПРУ) на території Рибаківського ліцею Коблівської сільської ради за адресою: Миколаївська область, Миколаївський район, село Рибаківка, вул. Поштова 7	2025 рік	92 204,95	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Коблівської сільської ради (за узгодженням)
34.	Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту № 52331 на території Новофедорівського закладу дошкільної освіти «Сонечко» Коблівської сільської ради за адресою: Миколаївська область, Миколаївський район, село Новофедорівка, вул. Горького 54/У	2025 рік	5 988,47	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Коблівської сільської ради (за узгодженням)
35.	Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту протирадіаційного укриття № 52319 на території Тузлівського закладу	2025 рік	9 907,38	Державний, місцеві бюджети,	Відділ освіти, молоді та спорту Коблівської сільської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	дошкільної освіти «Вишенька» Коблівської сільської ради за адресою: Миколаївська область, Миколаївський район, село Тузли, вул. Шкільна 36 Б			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
36.	Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту протирадіаційного укриття №52335 на території Виноградненського закладу дошкільної освіти «Золотий півник» Коблівської сільської ради за адресою: Миколаївська область, Миколаївський район, село Виноградне, пров. Б. Хмельницького, 1/У	2025 рік	9 647,24	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Коблівської сільської ради (за узгодженням)
37.	Капітальний ремонт харчоблоку Степківської гімназії по вулиці Первомайська, 5 в селі Степківка Первомайського району Миколаївської області	2025 рік	4 426,54	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Кам'яномостівської сільської ради (за узгодженням)
38.	Будівництво споруди цивільного захисту (укриття) в Українківському ліцею Галицинівської сільської ради за адресою: вул. Шкільна, 8, с. Українка Миколаївського району Миколаївської області	2025 рік	32 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Галицинівської сільської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
39.	Капітальний ремонт покрівлі та утеплення зовнішніх огорожувальних конструкцій Сухобалківської ЗОШ I-III ступенів в с. Суха Балка, вул. Центральна, 1 Доманівського району Миколаївської області	2021-2025 роки	11 799,20	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Мостівської сільської ради (за узгодженням)
40.	Реконструкція будівлі Новобузького ліцею № 7 Новобузької міської ради за адресою: вулиця Широка площа, будинок 10, м. Новий Буг, Баштанського району, Миколаївської області	2025 рік	219 750,72	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді та спорту Новобузької міської ради (за узгодженням)
41.	Нове будівництво котельні блочно-модульної Врадіївського ліцею № 2 за адресою: смт Врадіївка, вул. Івана Врадія, 112 на території Врадіївської селищної ради Первомайського району Миколаївської області	2025 рік	10 889,45	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Врадіївської селищної ради (за узгодженням)
42.	Нове будівництво котельні блочно-модульної Врадіївського ліцею №1 за адресою: смт. Врадіївка, вул. Миколаївська, 12 на території Врадіївської селищної ради	2025 рік	14 084,47	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Врадіївської селищної ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	Первомайського району Миколаївської області				
43.	«Врадіївська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №3 Владіївської селищної ради Миколаївської області по вул. Шкільна, 30 в смт Владіївка Миколаївської області. Робочий проєкт системи протипожежного захисту у складі: адресної системи пожежної сигналізації, системи керування евакуацією людей (в частині системи оповіщення про пожежу та показників напрямку рухів); системи централізованого пожежного спостереження»	2025 рік	748,12	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Владіївської селищної ради (за узгодженням)
44.	Капітальний ремонт (санація) будівлі Владіївської ЗОШ І-ІІІ ступенів №1 в смт. Владіївка Миколаївської області	2025 рік	16 657,51	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти Владіївської селищної ради (за узгодженням)
45.	Встановлення інженерних систем (оповіщення про пожежу, управління евакуацією людей, пожежної сигналізації) будівель	2025 рік	971,74	Державний, місцеві бюджети,	Відділ освіти Владіївської селищної ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	Сирівської гімназії Врадіївської селищної ради Миколаївської області по вул. Центральна, 132/1 у с. Сирове			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
46.	Капітальний ремонт покрівлі будівлі Єланецького ліцею № 2 Єланецької селищної ради, що розташований за адресою: вул. Паркова, 25-А, смт Єланець Вознесенського району Миколаївської області	2025 рік	10 978,70	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти та спорту Єланецької селищної ради (за узгодженням)
47.	Нове будівництво споруди подвійного призначення із захисними властивостями сховища ліцею № 4 за адресою: вул. Незалежності, 16, м. Южноукраїнськ Вознесенського району Миколаївської області	2024-2025 роки	80 324,47	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Южноукраїнської міської ради (за узгодженням)
48.	Нове будівництво захисного укриття Миколаївська гімназія № 14 імені Героя Радянського Союзу Пшеницина Г. О. Миколаївської міської ради Миколаївської області за адресою: м. Миколаїв, вул. Вільна, 38, в тому числі	2023-2026 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	проектно-вишукувальні роботи та експертиза				
49.	Нове будівництво захисного укриття Миколаївської гімназії № 10 Миколаївської міської ради Миколаївської області за адресою: м. Миколаїв, просп. Богоявленський, 20 б, в тому числі проектно-вишукувальні роботи та експертиза	2024-2026 роки	70 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
50.	Реконструкція частини підвалу Миколаївського ліцею № 3 Миколаївської міської ради Миколаївської області для розміщення захисної споруди цивільного захисту за адресою: м. Миколаїв, вул. Чкалова, 114, в тому числі проектно-вишукувальні роботи та експертиза	2024-2026 роки	41 749, 46	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
51.	Реконструкція частини підвалу Миколаївського ліцею № 40 Миколаївської міської ради Миколаївської області для розміщення захисної споруди цивільного захисту за адресою:	2024-2026 роки	59 665, 62	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	м. Миколаїв, вул. Металургів, 97/1, в тому числі проєктно-вишукувальні роботи та експертиза				
52.	Нове будівництво захисного укриття дошкільного навчального закладу № 75 за адресою: м. Миколаїв, вул. 3 Лінія 17А, в т. ч, проєктно-вишукувальні роботи та експертиза	2024-2026 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
53.	Нове будівництво захисного укриття дошкільного навчального закладу № 65 за адресою: м. Миколаїв, вул. Чайковського, 24, в тому числі проєктно-вишукувальні роботи та експертиза	2023-2026 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
54.	Нове будівництво захисного укриття заклад дошкільної освіти (ясла - садок) № 126 за адресою: м. Миколаїв, проспект Миру 64-Б, в тому числі проєктно-вишукувальні роботи та експертиза	2023-2026 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
55.	Нове будівництво захисного укриття Миколаївський ліцей № 8 Миколаївської міської ради Миколаївської області за адресою: м. Миколаїв, проспект Миру, 23-Г, в	2024-2026 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	тому числі проєктно-вишукувальні роботи та експертиза				
56.	Нове будівництво захисного укриття Миколаївська гімназія № 33 Миколаївської міської ради Миколаївської області за адресою: м. Миколаїв, вул. Океанівська, 12, в тому числі проєктно-вишукувальні роботи та експертиза	2023-2026 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
57.	Нове будівництво захисного укриття Миколаївської гімназії № 18 Миколаївської міської ради Миколаївської області за адресою: м. Миколаїв, вул. Дачна, 2, в тому числі проєктно-вишукувальні роботи та експертиза	2024-2026 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
58.	Нове будівництво захисного укриття Миколаївський лицей № 42 Миколаївської міської ради Миколаївської області за адресою: м. Миколаїв, вул. Електронна, 73, в тому числі проєктно-вишукувальні роботи та експертиза	2023-2026 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
59.	Нове будівництво Миколаївського лицю № 51 Миколаївської міської	2023-2028 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети,	Управління освіти Миколаївської міської ради

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	ради Миколаївської області за адресою: м. Миколаїв, провулок Парусний, 3-а, в м. Миколаєві, в т. ч. проєктно-вишукувальні роботи та експертиза			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	(за узгодженням)
60.	Нове будівництво захисного укриття Миколаївського ліцею «Академія дитячої творчості» Миколаївської міської ради Миколаївської області за адресою: м. Миколаїв, вул. Паркова, 36, в т. ч. проєктно-вишукувальні роботи та експертиза	2024-2026 роки	30 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
61.	Реставрація Першої української гімназії ім. М. Аркаса по вул. Нікольській, 34 в м. Миколаєві. Коригування, в т. ч. проєктно - вишукувальні роботи та експертиза	2018-2030 роки	41 267,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
62.	Реконструкція палацу творчості учнів по вулиці Адміральська, 31 в м. Миколаєві, у тому числі проєктно-вишукувальні роботи та експертиза	2024-2026 роки	22 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Миколаївської міської ради (за узгодженням)
63.	Капітальний ремонт протирадіаційного укриття (ПРУ) по вул. Молодіжна, 37 В в селищі	2025 рік	11 482,61	Державний, місцеві бюджети,	Відділ освіти, молоді, спорту та культури Нечаянської

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	Благодарівка Миколаївського району Миколаївської області			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	сільської ради (за узгодженням)
64.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційне укриття) Нечаянського ліцею по вул. Шкільна, 13 в с. Нечаяне Миколаївського району Миколаївської області	2025 рік	35 642,10	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, молоді, спорту та культури Нечаянської сільської ради (за узгодженням)
65.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (що зводиться із спеціальних конструкцій за короткий час) Радсадівського ліцею за адресою: Миколаївська обл., Миколаївський р-н, селище Радісний Сад, вул. Шкільна, 41-Б	2025 рік	19 149,30	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді, спорту та туризму Радсадівської сільської ради (за узгодженням)
66.	Капітальний ремонт протирадіаційного укриття закладу професійно (професійно-технічної) освіти «Новоодеській професійний коледж» за адресою: вул. Центральна, 218, Нова Одеса, Миколаївська область	2024-2025 роки	29 820,00	Державний, обласний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
67.	Реконструкція захисної споруди цивільного захисту Миколаївського	2024-2025 роки 5	18 000,00	Державний, обласний, місцеві бюджети,	Департамент містобудування, архітектури, капітального

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	політехнічного фахового коледжу за адресою: вул. Нікольська, 11-А, м. Миколаїв, Миколаївська область			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
68.	Реконструкція підвалу державного навчального закладу «Южноукраїнський професійний ліцей» для розміщення захисної споруди цивільного захисту за адресою: проспект Незалежності, 37, Южноукраїнськ, Миколаївська область	2024-2025 роки	18 000,00	Державний, обласний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
69.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту на території Первомайської гімназії № 2 Первомайської міської ради за адресою: вул. Варварівська, 19, м. Первомайськ, Миколаївська область	2025 рік	44 917,79	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Первомайської міської ради (за узгодженням)
70.	Капітальний ремонт частини будівлі (літера А-1) Первомайської гімназії № 1 Первомайської міської ради по вул. Л. Шмідта, 25, м. Первомайськ Миколаївської області	2025 рік	17 547,96	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Первомайської міської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
71.	Капітальний ремонт волейбольного залу та допоміжних приміщень ДЮСШ по вул. Театральна, буд. 7, м. Первомайськ, Миколаївської області	2025 рік	12 601,78	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Первомайської міської ради (за узгодженням)
72.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (укриття) на території Первомайської гімназії № 4 імені Якова Лобова Первомайської міської ради по вул. Одеська, 109, м. Первомайськ, Миколаївської області	2025 рік	44 936,14	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Первомайської міської ради (за узгодженням)
73.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (укриття) на території Первомайського ліцею «Ерудит» Первомайської міської ради за адресою: вул. Олександра Коротченка, 18-В, м. Первомайськ, Миколаївська область	2025 рік	43 662,689	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Управління освіти Первомайської міської ради (за узгодженням)
74.	Капітальний ремонт протирадіаційного укриття № 54726 Степківської ЗОШ I-III ступенів (Миколаївська обл., Первомайський район, с. Степківка, вул. Первомайська, 5/1)	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
75.	Капітальний ремонт Новомиколаївського ліцею по вул. Гагаріна, 17, с. Новомиколаївка Первомайської селищної ради Миколаївського району Миколаївської області	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
76.	Капітальний ремонт Галицинівської ЗОШ I-III ступенів по вул. Миру, 23, в селі Галицинове, Вітовського району Миколаївської області (КЕКВ - 3132)	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
77.	Нове будівництво Червонодолинського ліцею, с. Червона Долина, вул. Миру, 39, Широківської ТГ, Баштанського району, Миколаївської області	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
78.	Реставрація Миколаївської гімназії № 2 (пам'ятки архітектури місцевого значення «Міське дівоче училище» (друга жіноча гімназія), II половина	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	ХІХ ст.) по вул. Адміральській, 24 у м. Миколаєві.				розвитку обласної військової адміністрації
79.	Нове будівництво Миколаївського ліцею № 60 Миколаївської міської ради Миколаївської області за адресою: м. Миколаїв, вул. Чорноморська, 1а	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
80.	Капітальний ремонт Снігурівського ліцею Снігурівської міської ради Баштанського району Миколаївської області	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
81.	Капітальний ремонт будівлі спального корпусу Комунального закладу фахової передвищої освіти «Миколаївський фаховий коледж фізичної культури» Миколаївської обласної ради за адресою: м. Миколаїв, вул. Погранична, 41	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
82.	Реконструкція Коблівського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко» за адресою: Миколаївська обл., Березанський (Миколаївський) район, с. Коблеве, вул. Степова, 7 (КЕКВ - 3142)	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
83.	Нове будівництво Березнегуватського ліцею Березнегуватської селищної ради по вул. Партизанській, 18 в смт Березнегувате Баштанського району Миколаївської області (КЕКВ 3122)	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
84.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту в Миколаївській загальноосвітній санаторній школі-інтернату I-III ступенів № 7 Миколаївської обласної ради за адресою: м. Миколаїв, вул. Курортна, 14-А	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
85.	Капітальний ремонт Новопетрівської гімназії з початковою школою та дошкільним підрозділом Широківської сільської ради Баштан-	2025 рік	2 141,990	Державний, місцеві бюджети,	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	ського району Миколаївської області, с. Новопетрівка, вул. Центральна, 95			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
86.	Капітальний ремонт Новопетрівської гімназії з початковою школою та дошкільним підрозділом Широкивської сільської ради Баштанського району Миколаївської області, с. Новопетрівка, вул. Центральна, 48	2025 рік	2 351,230	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
87.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту – протирадіаційне укриття (ПРУ) Широколанівського ЗДО «Барвінок» Степівської сільської ради Миколаївського району Миколаївської області за адресою: Миколаївська область, Миколаївський район, село Широколанівка, вул. Центральна, 55	2025 рік	20 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Степівської сільської ради (за узгодженням)
88.	Реконструкція харчоблоку Михайлівського ліцею Степівської сільської ради Миколаївського району Миколаївської області за адресою: Миколаївська область,	2025 рік	13 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Степівської сільської ради (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	Миколаївський район, село Михайлівка, вул. Набережна, 1А				
89.	Роботи з виготовлення проектно-кошторисної документації «Реконструкція харчоблоку Широколанівського ліцею Степівської сільської ради Миколаївського району Миколаївської області за адресою: Миколаївська область, Миколаївський район, с. Широколанівка, вул. Театральна, буд. 1	2025 рік	15 000,00	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Степівської сільської ради (за узгодженням)
Розділ 2. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО					
I Проєкти розвитку					
1.	Розвиток системи водопостачання та водовідведення у м. Миколаїв	2025-2026 роки	130 000,00	Європейський інвестиційний банк (15,54 млн євро); фонд Е5Р, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)
2.	Нове будівництво водозабору з р. Південний Буг (м. Нова Одеса, Миколаївська область) та	2025-2026 роки	2 992 806,178	Європейський інвестиційний банк, державний,	Служба відновлення та розвитку інфраструктури у

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	магістрального водогону для забезпечення водою м. Миколаїв у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Миколаївська область, I ділянка			місцевий бюджети	Миколаївській області, Миколаївська міська рада (за узгодженням)
3.	Нове будівництво водозабору з р. Південний Буг (м. Нова Одеса, Миколаївська область) та магістрального водогону для забезпечення водою м. Миколаїв у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Миколаївська область, II ділянка	2025-2026 роки	2 812 756,91	Європейський інвестиційний банк, державний, місцевий бюджети	Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Миколаївській області, Миколаївська міська рада (за узгодженням)
4.	Нове будівництво водозабору з р. Південний Буг (м. Нова Одеса, Миколаївська область) та магістрального водогону для забезпечення водою м. Миколаїв у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідро-	2025-2026 роки	2 919 734,63	Європейський інвестиційний банк, державний, місцевий бюджети	Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Миколаївській області, Миколаївська міська рада (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	електростанції, Миколаївська область, III ділянка				
5.	Реконструкція Жовтневого водосховища у зв'язку з необхідністю ліквідації негативних наслідків, пов'язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції, Миколаївська область	2025-2026 роки	5 950 000,00	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Миколаївська міська рада (за узгодженням)
6.	Нове будівництво очисних споруд водопостачання (ОСВ) в межах існуючих ОСВ міста Миколаєва	2025-2027 роки	6 123 800,00	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)
7.	Нове будівництво лінії очисних споруд водопостачання № 1 в м. Первомайськ Миколаївської області	2025 рік	140 070,50	Північна екологічна фінансова корпорація (NEFCO) (3065,0 тис. євро)	Первомайська міська рада, управління житлово-комунального господарства Первомайської міської ради (за узгодженням)
8.	«Реконструкція групового водопроводу з метою забезпечення окремих населених пунктів Баштанського, Вознесенського районів Миколаївської області централізованим питним водопостачанням» Коригування	2024-2027 роки	239 044,33	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
9.	Реконструкція Казанківського групового водопроводу з метою забезпечення населених пунктів Софіївської територіальної громади Баштанського району Миколаївської області центральним питним водопостачанням	2024-2025 роки	37 796,90	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області (за узгодженням)
10.	Реконструкція споруди насосної станції 3-го підйому Казанківського групового водопроводу с. Велико-олександрівка Баштанського району Миколаївської області (в тому числі проектні роботи)	2025-2026 роки	2 000,00	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області (за узгодженням)
11.	«Реконструкція донного водовипуску Софіївського водосховища Новобузького району Миколаївської області». Коригування	2024-2025 роки	22 908,36	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Регіональний офіс водних ресурсів у Миколаївській області (за узгодженням)
12.	Фінансова та екологічна оптимізація частини системи водопостачання (проєкт по бездохідній воді для обраного району міста Миколаєва)	2024-2026 роки	612 380,00	Північна екологічна фінансова корпорація (NEFCO) (13,4 млн євро)	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)
13.	Встановлення когенераційних установок загальною потужністю	2024-2027 роки	1 500 000,00	Державний, місцевий бюджети,	Миколаївська міська рада, ОКП «Миколаївоблтепло-енерго»

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	25 МВт на об'єктах ОКП «Миколаївоблтеплоенерго»			інші джерела, не заборонені чинним законодавством	(за узгодженням)
14.	Встановлення сонячних електричних станцій потужністю по 15 кВт на дахах центральних теплових пунктів (34 об'єкта) ОКП «Миколаївоблтеплоенерго»	2024-2025 роки	47 600,00	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Миколаївська міська рада, ОКП «Миколаївоблтеплоенерго» (за узгодженням)
15.	Нове будівництво трьох сонячних електричних станцій потужністю 9,9 МВт ОКП «Миколаївоблтеплоенерго»	2024-2025 роки	360 000,00	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Миколаївська міська рада, ОКП «Миколаївоблтеплоенерго» (за узгодженням)
16.	Нове будівництво вітрової електричної станції потужністю 12 МВт ОКП «Миколаївоблтеплоенерго»	2025-2027 роки	760 275,00	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Миколаївська міська рада, ОКП «Миколаївоблтеплоенерго» (за узгодженням)
17.	Реконструкція внутрішніх мереж енергопостачання, на території внутрішньогосподарського комплексу по переробці та збереженню сільськогосподарської продукції «Східний» ФГ «Органік Системс», розташованого за адресою:	2025 рік	110 000,00	Інші джерела, не заборонені чинним законодавством	ФГ «Органік Системс» (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	Миколаївська область, м. Снігурівка, вул. Суворова, 4 К (встановлення газопоршневої когенераційної установки на базі Газомоторного агрегату CG170D-20 – дві одиниці сумарною електричною потужністю 4600 кВт				
18.	Нове будівництво блочно-модульної когенераційної станції по вул. 228 Стрілецької дивізії, 26-Б КП «Тепло-Сервіс» Вознесенської міської ради	2024-2025 роки	22 000,00	Державний, місцевий бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Вознесенська міська рада, КП «Водопостачання м. Вознесенська» (за узгодженням)
19.	Нове будівництво житлового багатоквартирного комплексу, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб в м. Первомайськ, Миколаївської області	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
II. Відновлення пошкоджених/зруйнованих об'єктів					
20.	Ремонт водогону Дніпро-Миколаїв Д-1400 мм в районі с. Киселівка Херсонської області	2025 рік	8 500,00	Державний, місцевий бюджети	Миколаївська міська рада (за узгодженням)
21.	Ремонт насосних станцій «0» та «І-го» підйому цеху водогону Дніпро-Миколаїв	2025 рік	11 962,00	Державний, місцевий бюджети	Миколаївська міська рада (за узгодженням)

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
22.	Відновлення пошкодженого/зруйнованого житлового фонду	2025 рік	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцевий бюджету, співвласники багатоквартирних будинків	Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад, голови ОСББ, керівники управляючих компаній (за узгодженням)
23.	Придбання (відновлення) спеціалізованої техніки на заміну пошкодженої/зруйнованої	2025 рік	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцевий бюджету	Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад, підприємства-перевізники (за узгодженням)
24.	Придбання (відновлення) контейнерів на заміну пошкоджених/зруйнованих	2025 рік	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцевий бюджету	Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад, підприємства-перевізники (за узгодженням)
III Ліквідація аварійності водопровідно-каналізаційних мереж м. Миколаєва					
25.	Реконструкція двох напірних колекторів Д-500мм від НСК № 11а по проспекту Героїв України 11/2 до камери гасіння по вул. 1-а Воєнна (Прокладка дюкерним переходом через р. Інгул)	2025-2026 роки	73 650,00	Державний, місцевий бюджету	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)
26.	Реконструкція насосної станції каналізації № 3, за адресою: вул. Бузький бульвар, 3/1	2025 рік	42 000,00	Державний, місцевий бюджету	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)

Продовження додатка 4
до Програми

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
27.	Реконструкція аварійних водопровідних мереж, Д-100 мм, 28,8 км (Заміна сталевих труб на ПЕ)	2024- 2026 роки	27 500,00	Державний, місцевий бюджети	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)
28.	Реконструкція аварійних водопровідних мереж, Д-200 мм, 5,8 км (Заміна сталевих труб на ПЕ)	2024-2026 роки	20 900,00	Державний, місцевий бюджети	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)
29.	Реконструкція аварійних водопровідних мереж, Д-300 мм, 3,2 км (Заміна сталевих труб на ПЕ)	2024-2025 роки	12 300,00	Державний, місцевий бюджети	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)
30.	Реконструкція аварійних водопровідних мереж, Д-500 мм, 5,5 км (Заміна сталевих труб на ПЕ)	2024-2026 роки	47 800,00	Державний, місцевий бюджети	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)
31.	Реконструкція аварійних водопровідних мереж, Д-1000 мм, 1,3 км (Заміна сталевих труб на ПЕ)	2025 рік	39 800,0	Державний, місцевий бюджети	Миколаївська міська рада, МКП «Миколаївводоканал» (за узгодженням)
32.	Реконструкція водогону Д 600 мм по вул. Садовій від вул. Чкалова до вул. Нікольська, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
33.	Реконструкція дюкеру в мкр. Соляні через р. Інгул, 2 нитки Д 500 мм, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети,	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супровод-

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
				інші джерела, не заборонені чинним законодавством	ження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
34.	Реконструкція водогону Д 600 мм по вул. Флотська від вул. А. Шептицького до НСВ «Північний» за адресою: вул. Архітектора Старова, 3/1, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
35.	Реконструкція водогону Д 500 мм по просп. Центральний від вул. 3-тя Слобідська до вул. Мала Морська, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
36.	Реконструкція водогону Д 500 мм по просп. Центральний від вул. Маршала Василевського до вул. 3-тя Слобідська, м. Миколаїв.	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
37.	Реконструкція водогону Д 1000 мм по мкр. Богоявленський від водопровідних очисних споруд за адресою: вул. Янтарна № 324 Є до вул. 2-га Січова, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
38.	Реконструкція внутрішньо-майданчикових мереж водопроводу насосної станції «Північний» за адресою: вул. Архітектора Старова, 3/1, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
39.	Реконструкція внутрішньо-майданчикових мереж водопроводу насосної станції III підйому за адресою: вул. Миколаївська, 14, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації
Розділ 3. КУЛЬТУРА					
1.	Санація (завершальні роботи) будівлі Комунальний заклад культури «Обласний палац культури» за адресою: пл. Суднобудівників, 3 у м. Миколаєві; капітальний ремонт фонтану-	2025-2026 роки	47 000,00	Державний, обласний бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління куль-

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	градирні, площі біля фонтану та площі біля будівлі ОПК задля безбар'єрного користування ними людьми з інвалідністю (в т. ч. виготовлення проектно-кошторисної документації); капітальний ремонт системи димовидалення та автоматизація системи пожежогасіння (в т. ч. виготовлення проектно-кошторисної документації)				тури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
2.	Капітальний ремонт будівлі навчального корпусу Миколаївського фахового коледжу музичного мистецтва, у т. ч. захисної споруди № 52485, що знаходиться на балансі закладу освіти (м. Миколаїв, вул. Соборна, 10 А).	2025-2026 роки	100 000,00	Державний, обласний бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
3.	Капітальний ремонт будівлі гуртожитку Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв (вул. Миру, 16)	2025-2026 роки	29 075,98	Державний, обласний бюджету, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
4.	Реставрація будівлі Миколаївського національного академічного українського театру драми та музичної комедії, яка є пам'яткою архітектури місцевого значення «Будівля Українського театру драми та музкомедії», яка розташована по вул. Панаса Саксаганського (колишня Дунаєва), 59 в м. Миколаєві	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджету, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
5.	Реставрація будівлі Миколаївського академічного художнього драматичного театру за адресою: вул. Адміральська, 27, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Держбюджет, обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління культури, національностей та релігій обласної військової адміністрації
Розділ 4. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я					
1.	Реконструкція комунального некомерційного підприємства «Миколаївська обласна дитяча клінічна лікарня» Миколаївської обласної ради за адресою: вул. Миколаївська, 21 м. Миколаєві, будівництво нового корпусу	2025-2028 роки	371 000,00	Державний, обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
2.	Реконструкція комунального некомерційного підприємства «Миколаївська обласна дитяча клінічна лікарня» Миколаївської обласної ради за адресою: вул. Миколаївська, 21 м. Миколаєві,	2025-2028 роки	165 000,00	Державний, обласний бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	реконструкція поліклінічного корпусу				адміністрації
3.	Реконструкція комунального некомерційного підприємства «Миколаївська обласна дитяча клінічна лікарня» Миколаївської обласної ради за адресою: вул. Миколаївська, 21 м. Миколаєві, реконструкція хірургічного корпусу	2025-2028 роки	632 000,00	Державний, обласний бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
4.	Реконструкція комунального некомерційного підприємства «Миколаївська обласна дитяча клінічна лікарня» Миколаївської обласної ради за адресою: вул. Миколаївська, 21 м. Миколаєві, реконструкція головного корпусу	2025-2028 роки	384 000,00	Державний, обласний бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, охорони здоров'я Миколаївської обласної військової адміністрації
5.	Нове будівництво будівель психоневрологічного відділення КНП «Миколаївський обласний центр психічного здоров'я»	2025-2027 роки	240 000,00	Державний, обласний бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
					адміністрації
6.	Капітальний ремонт частини приміщень нежитлової будівлі Ю-1, «Центр реабілітації» КП «КНП Вознесенський МЦ ПМСД» за адресою: Миколаївська область, м. Вознесенськ, вул. 228 - ї Стрілецької дивізії, 26	2025 рік	35 800,08	Державний, обласний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
7.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту в КНП «Миколаївська обласна клінічна лікарня» Миколаївської обласної ради за адресою: м. Миколаїв, вул. Київська, 1	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
8.	Капітальний ремонт будівлі поліклініки КНП «Березнегуватська центральна районна лікарня» Березнегуватської селищної ради, розташованої за адресою: Миколаївська обл., Баштанський район, смт. Березнегувате, вул. Лермонтова, 1 (КЕКВ - 3132)	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації

Продовження додатка 4
до Програми

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
9.	Реконструкція будівлі поліклініки КНП «Баштанська багатопрофільна лікарня» Баштанської міської ради за адресою: Миколаївська область, м. Баштанка, вул. Ювілейна, 3.	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
10.	Реконструкція будівлі лікувального корпусу КНП «Баштанська багатопрофільна лікарня» Баштанської міської ради за адресою: Миколаївська область м. Баштанка, вул. Ювілейна, 3	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
11.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту в КНП «Миколаївська обласна дитяча клінічна лікарня» Миколаївської обласної ради за адресою: м. Миколаїв, вул. Миколаївська, 21	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
12.	Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту – сховища № 52076, яке знаходиться за адресою: вул. Київська, 1, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджету, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
13.	Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту - сховища № 52021, яке знаходиться за адресою: вул. Дунаєва, 39-А/1, м. Миколаїв	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджету, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
14.	Нове будівництво амбулаторії загальної практики сімейної медицини у с. Мостове, Доманівського району Миколаївської області	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, місцеві бюджету, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації

Продовження додатка 4
до Програми

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
15.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту в Філії КНП «Миколаївська обласна дитяча клінічна лікарня» МОР «Центр медичної реабілітації та паліативної допомоги дітям» за адресою: м. Миколаїв, вул. Курортна 7- б	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджету, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
16.	Капітальний ремонт будівель КНП «Миколаївський дитячий оздоровчий центр» Миколаївської обласної ради за адресою: м. Миколаїв, вул. Спортивна, 19	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджету, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
17.	Капітальний ремонт захисної споруди цивільного захисту (цивільної оборони) сховище, обліковий № 52101 КНП «МРФПМЦ» МОР з облаштування системи вентиляції, водопостачання та аварійного електроживлення за адресою: вул. Веселинівська, 4 Б с. Надбузьке,	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджету, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації

№ з/п	Найменування інвестиційного проєкту (заходу)	Строк виконання	Вартість проєкту (тис. грн)	Джерела фінансування	Відповідальні виконавці
	Миколаївський р-н, Миколаївська область (у тому числі виготовлення ПКД)				
18.	Капітальний ремонт терапевтичного корпусу КНП «МРФПМЦ» МОР з облаштуванням боксованих палат для надання медичної допомоги пацієнтам з інфекційними хворобами за адресою: вул. Веселинівська, 4 Б, с. Надбузьке, Миколаївський р-н, Миколаївська обл. (у тому числі виготовлення ПКД)	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації
19.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту в КНП «МРФПМЦ» МОР за адресою: вул. Космонавтів, 43, м. Миколаїв, (філія КНП «МРФПМЦ» МОР «Відділ інфекційних хвороб»)	2025-2026 роки	У межах фінансового ресурсу	Державний, обласний бюджети, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	Департамент містобудування, архітектури, капітального будівництва та супроводження проєктів розвитку обласної військової адміністрації, управління охорони здоров'я обласної військової адміністрації

Директор департаменту економічного розвитку та регіональної політики

обласної військової адміністрації

Продовження додатка 4
до Програми
Олександр КОРОЛЬОВ